

A. Gr. b.

2060.

H. Gr. B. 2660

Plato.

1794

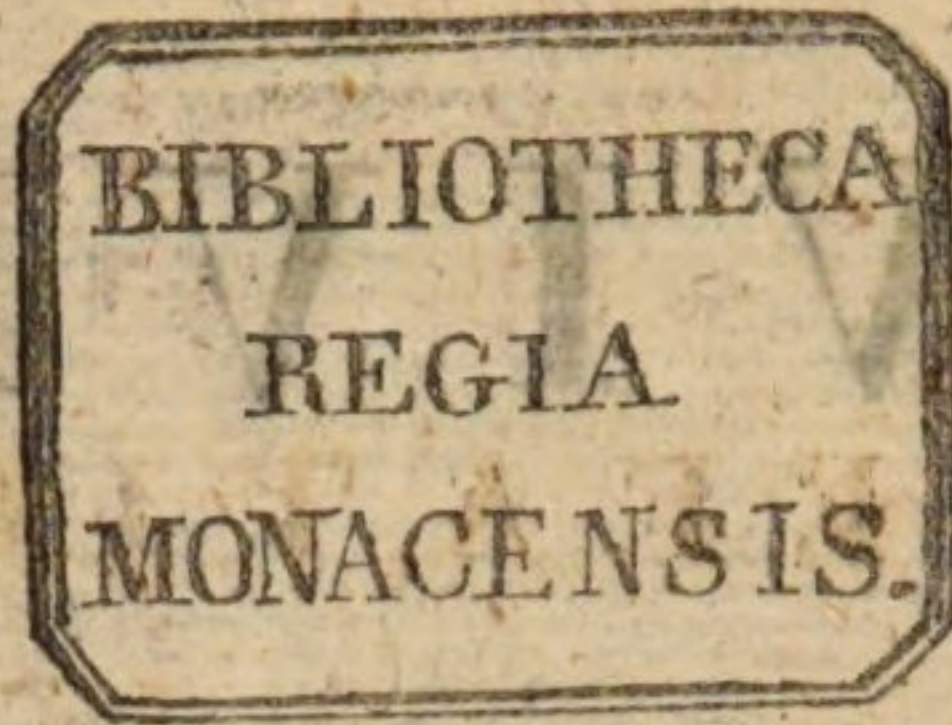
J. G. Schweighäuser
Professor

PLATONIS
CONVIVIUM.

IN USUM SCHOLARUM.

CURAVIT
GUILIELMUS DINDORFIUS.

LIPSIÆ
APUD CAROLUM CNOBLOCHUM.
MDCCXXIII.

P R A E F A T I O.

Ad Platonis Convivium edendum ante paucos menses nec satis paratus accessi nec mea sponte, sed librarii precibus permotus. Quo factum est ut nihil annotationum huic libro addiderim et ne ea quidem attulerim quae parata habebam, ne non satis meditata publicae luci tradidisse viderer. Sed de uno tamen loco, de quo alios diligentius quaerere velim, non possum quin paucis verbis dicam. Agatho ubi ostendit bonorum omnium auctorem diis atque hominibus esse Amorem, *ἐπέρχεται δέ μοί τι καὶ ἔμμετρον εἰπεῖν*, inquit p. 197. C., *ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ποιῶν*

*εἰρήσῃ μὲν ἐν ἀνθρώποις, πελάγει δὲ γαλήνην,
νηνεμίαν ἀνέμων, κοίτην ὕπνον τ' ἐνὶ κήδει.*

ὕπνον τ' ἐνὶ κήδει non solum in libris editis Platonis scriptum, sed etiam apud Stobaeum vol. II. p. 472. Gaisf., cuius non magna auctoritas est, quum multis in locis deterioribus codicibus usus esse reperiatur. Longe alia dant libri scripti. Vaticanus 225. *ὕπνον τε νικηδεῖ*, Vaticanus 1030. *ὕπνον τε νικηδεῖ*, Angelicus C. I. 9. *ὕπνον τε νικηδεῖ*, Vindobonensis 54. *ὕπνον τε νικηδεῖ*, Coislinianus *ὕπνον τε κνδυμῇ*, Paris. 1811. 1812. Ambrosianus 56. Angelicus C. I. 4. Vaticanus 227. et γρ. Venetus 184. *ὕπνον τε νικηδεῖ*, quattuor denique praestantissimi libri Florentini *ὕπνον τε νικηδεῖ*. Atque hoc quidem, sive *ὕπνον* sive *κοίτην νικηδεῖ*, ita comparatum est, ut de vulgatae scripturae sinceritate dubitari possit. Iam ad Ficinum fac animum attendas, cuius mani-

festā est ab recepta lectione dissensio. Vertit is ita: Hic Deus est, qui *pacem largitur hominibus, qui mari tranquillitatem, qui ventis requiem, cubile viventibus omniumque securum*. Hunc quoque ὕπνον τε νηκηδῆ legisse apparet. Nam quod scriptum apud eum est *omniumque securum*, multum vereor ne veteris sit error typothetae, per genuina Ficini exemplaria quae ego viderim omnia propagatus, pro *somnumque securum*. Sed illud mirum, unde sumpserit *viventibus*: nisi explicandi causa adiecit, quum tali aliquo dativo propter orationis concinnitatem opus esse sentiret. Quam alio modo restituere licebat:

νηνεμίαν ἀνέμοις, κοίτη δ' ὕπνον νηκηδῆ,

Stobaeo κοίτην τε praebente. In quibus si quid veri est, habebis quo lexis locupletes νηκηδῆς. Ceterum horum versuum auctorem non alium esse existimamus quam Platonem, qui in simili causa hexametros, parum ἐμμέτρους ut ipse fatetur, lusit in Phaedro p. 252. B.

τὸν δ' ἦτοι θνητοὶ μὲν Ἑρωτα καλοῦσι ποτηνόν,
ἀθάνατοι δὲ Πτέρωτα διὰ πτεροφύτορ' ἀνάγκην.

Quae ex *arcanis* Homeridarum carminibus petita esse fingit. Ea enim aperte sunt ἀπόθετα ἔπη, de quibus annotatione ad Athenaeum p. 669. B. agetur: ut nesciam cur Schleiermacherus *ignota* reddiderit. Recte intellexerat Fridericus Schlegelius vol. III. p. 16..

Textum Convivii talem ferme dedi qualem ab se emendatum exhibuit Bekkerus. Abs quo sicubi discessi, discessi libris MSS., quorum mihi copia fuit, auctoribus. Nam commentaria critica Bekkeri adhibere non licuit, quum tres huius libelli plagulae ineunte hoc anno typis sint impressae, quo ea tempore nondum prodierant. Scribebam Lipsiae Idibus Octobribus.

Π Λ Α Τ Ω Ν Ο Σ

Σ Υ Μ Π Ο Σ Ι Ο Ν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ, ΕΤΑΙΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΔΩ-
ΡΟΥ. ΓΛΑΥΚΩΝ. ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ. ΣΩΚΡΑ-
ΤΗΣ. ΑΓΑΘΩΝ. ΦΑΙΔΡΟΣ. ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ.
ΕΡΥΞΙΜΑΧΟΣ. ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ. ΔΙΟΤΙ-
ΜΑ. ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ.

172 Δοκῶ μοι περὶ ὧν πυνθάνεσθε οὐκ ἀμελέτητος εἶ-
 ναι. καὶ γὰρ ἐτύγγανον πρῶτην εἰς ἄστυ οἴκοθεν ἀνιῶν
 Φαληρόθεν. τῶν οὖν γνωρίμων τις ὀπίσθε κατιδὼν με
 πόρρωθεν ἐκάλεσε, καὶ παίζων ἅμα τῇ κλήσει, Ὁ Φα-
 ληρεὺς, ἔφη, οὗτος Ἀπολλόδωρος, οὐ περιμένεις; Καγὼ 5
 ἐπιστὰς περιέμεινα. Καὶ ὅς, Ἀπολλόδωρε, ἔφη, καὶ μὴν
 καὶ ἑναγχὸς σε ἐζήτουν βουλόμενος διαπυθέσθαι τὴν
 Β Ἀγάθωνος ξυνουσίαν καὶ Σωκράτους καὶ Ἀλκιβιάδου
 καὶ τῶν ἄλλων τῶν τότε ἐν τῷ συνδείπνῳ παραγενομέ-
 νων, περὶ τῶν ἐρωτικῶν λόγων, τίνες ἦσαν. ἄλλος γὰρ 10
 τίς μοι διηγεῖτο ἀκηκοὼς Φοίνικος τοῦ Φιλίππου, ἔφη
 δὲ καὶ σὲ εἰδέναι. ἀλλὰ γὰρ οὐδὲν εἶχε σαφὲς λέγειν. σὺ
 οὖν μοι διήγησαι· δικαιοτάτος γὰρ εἶ τοὺς τοῦ ἐταίρου
 λόγους ἀπαγγέλλειν. πρότερον δέ μοι, ἢ δ' ὅς, εἶπὲ, σὺ
 αὐτὸς παρεγένου τῇ συνουσίᾳ ταύτῃ ἢ οὐ; Καγὼ εἶπον 15
 C ὅτι Παντάπασιν ἔοικέ σοι οὐδὲν διηγεῖσθαι σαφὲς ὁ διη-
 γούμενος, εἰ νεωστὶ ἤγεῖ τὴν συνουσίαν γεγονέναι ταύτην
 ἣν ἐρωτᾷς, ὥστε καμὲ παραγενέσθαι. Ἐγωγε δὴ. Πό-
 θεν, ἦν δ' ἐγὼ, ὦ Γλαύκων; οὐκ οἶσθ' ὅτι πολλῶν
 ἐτῶν Ἀγάθων ἐνθάδε οὐκ ἐπιδεδήμηκεν; ἀφ' οὗ δ' ἐγὼ 20
 Σωκράτει συνδιατρίβω καὶ ἐπιμελὲς πεποίημαι ἐκάστης
 ἡμέρας εἰδέναι ὃ τι ἂν λέγῃ ἢ πράττῃ, οὐδέπω τρία ἔτη
 173 ἐστίν. πρὸ τοῦ δὲ περιτρέχων ὅπῃ τύχοιμι καὶ οἰόμενός
 τι ποιεῖν/ἀθλιώτερος ἢ ὀτρουῶν, οὐχ ἥτιον ἢ σὺ νυνὶ,
 οἰόμενος δεῖν πάντα μᾶλλον πράττειν ἢ φιλοσοφεῖν. Καὶ 25
 ὅς, Μὴ σκῶπτ', ἔφη, ἀλλ' εἰπέ μοι πότε ἐγένετο ἡ συν-
 ουσία αὕτη. Καγὼ εἶπον ὅτι Παίδων ὄντων ἡμῶν ἔτι,
 ὅτε τῇ πρώτῃ τραγωδίᾳ ἐνίκησεν Ἀγάθων, τῇ ὑστεραίᾳ
 ἢ ἢ τὰ ἐπινίκια ἔθυσεν αὐτός τε καὶ οἱ χορευταί. Πάνν,
 ἔφη, ἄρα πάλαι, ὥς ἔοικεν. ἀλλὰ τίς σοι διηγεῖτο; ἢ 30

Β αὐτὸς Σωκράτης; Οὐ μὰ τὸν Δία, ἣν δ' ἐγὼ, ἀλλ' ὅσπερ Φοίνικι· Ἀριστόδημος ἦν τις, Κυδαθηναίεὺς, σμικρὸς, ἀνυπόδητος αἰεὶ· παραγεγόνει δ' ἐν τῇ συνουσίᾳ Σωκράτους ἐραστής ὢν ἐν τοῖς μάλιστα τῶν τότε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ Σωκράτη γε ἔνια ἤδη ἀνηρόμην 5 ὢν ἐκείνου ἤκουσα, καὶ μοι ὠμολόγει καθάπερ ἐκεῖνος διηγείτο. Τί οὖν, ἔφη, οὐ διηγῆσω μοι; πάντως δὲ ἡ ὁδὸς ἣ εἰς ἄστυ ἐπιτηδεῖα πορευομένοις καὶ λέγειν καὶ ἀκούειν. Οὕτω δὲ ἰόντες ἅμα τοὺς λόγους περὶ αὐτῶν

Γ ἐποιούμεθα, ὥστε, ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον, οὐκ ἀμελε- 10 τήτως ἔχω. εἰ οὖν δεῖ καὶ ὑμῖν διηγῆσασθαι, ταῦτα χρὴ ποιεῖν. καὶ γὰρ ἔγωγε καὶ ἄλλως, ὅταν μὲν τινὰς περὶ φιλοσοφίας λόγους ἢ αὐτὸς ποιῶμαι ἢ ἄλλων ἀκούω, χωρὶς τοῦ οἶεσθαι ὠφελεῖσθαι ὑπερφυῶς ὡς χαίρω· ὅταν δὲ ἄλλους τινὰς, ἄλλως τε καὶ τοὺς ὑμετέρους τοὺς τῶν 15 πλουσίων καὶ χρηματιστικῶν, αὐτὸς τε ἄχθομαι ὑμᾶς τε τοὺς ἐταίρους ἔλεω, ὅτι οἶεσθέ τι ποιεῖν οὐδὲν ποιοῦντες.

Δ καὶ ἴσως αὖ ὑμεῖς ἐμὲ ἡγεῖσθε κακοδαίμονα εἶναι, καὶ οἶομαι ὑμᾶς ἀληθῆ οἶεσθαι· ἐγὼ μέντοι ὑμᾶς οὐκ οἶομαι ἀλλ' εὖ οἶδα. 20

2 **ΕΤΑΙ.** Αἰεὶ ὁμοῖος εἶ, ὦ Ἀπολλόδωρε· αἰεὶ γὰρ σπαντόν τε κακηγορεῖς καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ δοκεῖς μοι ἀτεχνῶς πάντας ἀθλίους ἡγεῖσθαι πλην Σωκράτους, ἀπὸ σπαντοῦ ἀρξάμενος. καὶ ὁπόθεν ποτὲ ταύτην τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβες τὸ μανικὸς καλεῖσθαι, οὐκ οἶδα ἔγωγε· ἐν 25 μὲν γὰρ τοῖς λόγοις αἰεὶ τοιοῦτος εἶ· σπαντῶ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγριαίνεις πλην Σωκράτους.

Ε **ΑΠΟΔ.** ὦ φίλτατε, καὶ δῆλόν γε δὴ ὅτι οὕτω διανοούμενος καὶ περὶ ἑμαυτοῦ καὶ περὶ ὑμῶν μαίνομαι καὶ παραπαίω. 30

ΕΤΑΙ. Οὐκ ἄξιον περὶ τούτων, ὦ Ἀπολλόδωρε, νῦν ἐρίζειν· ἀλλ' ὅπερ ἐδεόμεθά σου, μὴ ἄλλως ποιήσης, ἀλλὰ διήγησαι τίνες ἦσαν οἱ λόγοι.

ΑΠΟΔ. Ἦσαν τοίνυν ἐκεῖνοι τοιοῖδε τινές. μᾶλλον 174 δ' ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν, ὡς ἐκεῖνος διηγείτο, καὶ ἐγὼ πειράσο- 35 μαι διηγῆσασθαι.

Ἔφη γάρ οἱ Σωκράτῃ ἐντυχεῖν λελυυμένον τε καὶ
 τὰς βλαύτας ὑποδεδεμένον, ὃ ἐκεῖνος ὀλιγάκις ἐποίει· καὶ
 ἐρέσθαι αὐτὸν ὅποι ἴοι οὕτω καλὸς γεγενημένος. καὶ τὸν
 εἰπεῖν ὅτι Ἐπὶ δεῖπνον εἰς Ἀγάθωνος. χθὲς γὰρ αὐτὸν
 διέφυγον τοῖς ἐπινικίοις, φοβηθεῖς τὸν ὄχλον· ὡμολόγη- 5
 σα δ' εἰς τήμερον παρέσεσθαι, ταῦτα δὲ ἐκαλλωπισάμην,
 ἵνα καλὸς παρὰ καλὸν ἴω. ἀλλὰ σὺ, ἦ δ' ὅς, [Ἀριστό-
 B δημε,] πῶς ἔχεις πρὸς τὸ ἐθέλειν ἂν ἰέναι ἄκλητος ἐπὶ
 δεῖπνον; Κἀγὼ, ἔφη, εἶπον ὅτι Οὕτως ὅπως ἂν σὺ
 κελεύῃς. Ἔπου τοίνυν, ἔφη, ἵνα καὶ τὴν παροιμίαν 10
 διαφθείρωμεν μεταβαλόντες, ὥς ἄρα καὶ ἀγαθῶν ἐπὶ
 δαῖτας ἴασιν αὐτόματοι ἀγαθοί. Ὅμηρος μὲν γὰρ κιν-
 δυνεύει οὐ μόνον διαφθεῖραι ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς ταύτην
 τὴν παροιμίαν. ποιήσας γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα διαφε-
 C ρόντως ἀγαθὸν ἄνδρα τὰ πολεμικὰ, τὸν δὲ Μενέλεων 15
 μαλθακὸν αἰχμητὴν, θυσίαν ποιουμένου καὶ ἐστιῶντος
 τοῦ Ἀγαμέμνονος ἄκλητον ἐποίησεν ἐλθόντα τὸν Μενέ-
 λεων ἐπὶ τὴν θοίνην, χεῖρω ὄντα ἐπὶ τὴν τοῦ ἀμείνονος.
 Ταῦτ' ἀκούσας εἰπεῖν ἔφη Ἵσως μέντοι κινδυνεύσω καὶ
 ἐγὼ οὐχ ὥς σὺ λέγεις, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ καθ' Ὅμηρον 20
 φαῦλος ὢν ἐπὶ σοφοῦ ἀνδρὸς ἰέναι θοίνην ἄκλητος. ἄρα
 D οὖν ἄγων μέ τι ἀπολογήσῃ; ὥς ἐγὼ μὲν οὐχ ὁμολογήσω
 ἄκλητος ἦκειν, ἀλλ' ὑπὸ σοῦ κεκλημένος. Σύν τε δὲ,
 ἔφη, ἐρχομένω πρὸς ὃ τοῦ βουλευσόμεθα ὃ τι ἐροῦμεν.
 ἀλλ' ἴωμεν. 25

ὁ δὲ οὐκ ἔφη.

Τοιαῦτ' ἄττα σφᾶς ἔφη διαλεχθέντας ἰέναι. τὸν οὖν
 Σωκράτῃ ἑαυτῷ πῶς προσέχοντα τὸν νοῦν κατὰ τὴν ὁδὸν
 πορεύεσθαι ὑπολειπόμενον, καὶ περιμένοντος οὗ κελεύειν
 προῖέναι εἰς τὸ πρόσθεν. ἐπειδὴ δὲ γενέσθαι ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ
 E τῇ Ἀγάθωνος, ἀνεωγμένην καταλαμβάνειν τὴν θύραν, 30
 καὶ τι ἔφη αὐτόθι γελοῖον παθεῖν. οἳ μὲν γὰρ εὐθύς
 παῖδά τινα ἔνδοθεν ἀπαντήσαντα ἄγειν οὗ κατέκειντο οἱ
 ἄλλοι, καὶ καταλαμβάνειν ἤδη μέλλοντας δείπνεῖν. εὐ-
 θὺς δ' οὖν ὥς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα, ὦ, φάναι, Ἀριστόδη-
 με, εἰς καλὸν ἦκεις, ὅπως συνδειπνήσεις· εἰ δ' ἄλλου τι- 35
 νὸς ἔνεκα ἦλθες, εἰσαῦθις ἀναβαλοῦ, ὥς καὶ χθὲς ζητῶν

σε ἵνα καλέσαιμι, οὐχ οἷός τ' ἢ ἰδεῖν. ἀλλὰ Σωκράτη
 ἡμῖν πῶς οὐκ ἄγεις; Καὶ ἐγὼ, ἔφη, μεταστρεφόμενος
 οὐδαμοῦ ὁρῶ Σωκράτη ἐπόμενον. εἶπον οὖν ὅτι καὶ αὐ-
 τὸς μετὰ Σωκράτους ἦκοιμι, κληθεὶς ὑπ' ἐκείνου δεῦρ'
 ἐπὶ δεῖπνον. Καλῶς, ἔφη, ποιῶν σύ· ἀλλὰ ποῦ ἔστιν 5
 175 οὗτος; Ὅπισθεν ἐμοῦ ἄρτι εἰσῆει· ἀλλὰ θαυμάζω καὶ
 αὐτὸς ποῦ ἂν εἴη. Οὐ σκέψει, ἔφη, παῖ, φάναι τὸν
 Ἀγάθωνα, καὶ εἰσάξεις Σωκράτη; σὺ δ', ἢ δ' ὅς, Ἀρι-
 στόδημε, παρ' Ἐρυξίμαχον κατακλίνου. Καὶ ἐμὲν ἔφη
 3 ἀπονίζειν τὸν παῖδα, ἵνα κατακέοιτο· ἄλλον δέ τινα τῶν 10
 παίδων ἦκειν ἀγγέλλοντα ὅτι Σωκράτης οὗτος ἀναχωρή-
 σας ἐν τῷ τῶν γειτόνων προθύρῳ ἔστηκε καὶ οὐ κα-
 λούντος οὐκ ἐθέλει εἰσιέναι. Ἀτοπὸν γ', ἔφη, λέγεις·
 Β οὐκοῦν καλεῖς αὐτὸν καὶ μὴ ἀφήσεις; Καὶ ὅς ἔφη εἰπεῖν
 Μηδαμῶς, ἀλλ' ἐᾶτε αὐτόν, ἔθος γάρ τι τοῦτο ἔχει· 15
 ἐνίοτε ἀποστὰς ὅποι ἂν τύχη, ἔστηκεν. ἦξει δὲ αὐτίκα,
 ὥς ἐγὼμαι. μὴ οὖν κινεῖτε, ἀλλ' ἐᾶτε. Ἀλλ' οὕτω χρὴ
 ποιεῖν, εἰ σοὶ δοκεῖ, φάναι τὸν Ἀγάθωνα. ἀλλ' ἡμᾶς, ὦ
 παῖδες, τοὺς ἄλλους ἐστιᾶτε. πάντως παρατίθετε ὅ τι
 ἂν βούλησθε, ἐπειδὴν τις ὑμῖν μὴ ἐφροστήκη· ὃ ἐγὼ οὐ- 20
 δεπώποτε ἐποίησα. νῦν οὖν νομίζοντες καὶ ἐμὲ ὑφ' ὑμῶν
 C κεκληῆσθαι ἐπὶ δεῖπνον καὶ τούςδε τοὺς ἄλλους, θεραπεύ-
 ετε, ἵνα ὑμᾶς ἐπαινῶμεν.

Μετὰ ταῦτα ἔφη σφᾶς μὲν δειπνεῖν, τὸν δὲ Σωκράτη
 οὐκ εἰσιέναι. τὸν οὖν Ἀγάθωνα πολλάκις κελεύειν μετα- 25
 πέμψασθαι τὸν Σωκράτη, ἐδὲ οὐκ ἐᾶν. ἦκειν οὖν αὐτὸν
 οὐ πολὺν χρόνον, ὥς εἰώθει, διατρίψαντα, ἀλλὰ μάλι-
 στα σφᾶς μεσοῦν δειπνοῦντας. τὸν οὖν Ἀγάθωνα, τυγ-
 χάνειν γὰρ ἔσχατον κατακείμενον μόνον, Δεῦρ' ἔφη φά-
 ναι, Σώκρατες, παρ' ἐμὲ κατάκεισο, ἵνα καὶ τοῦ σοφοῦ 30
 D ἀπτόμενός σου ἀπολαύσω ὃ σοι προσέστη ἐν τοῖς προθύ-
 ροις. δῆλον γὰρ ὅτι εὖρες αὐτὸ καὶ ἔχεις· οὐ γὰρ ἂν
 προαπέστης. Καὶ τὸν Σωκράτη καθίζεσθαι καὶ εἰπεῖν
 ὅτι Εὖ ἂν ἔχοι, φάναι, ὦ Ἀγάθων, εἰ τοιοῦτον εἴη ἢ
 σοφία, ὥστ' ἐκ τοῦ πληρεστέρου εἰς τὸν κενώτερον ρεῖν 35
 ἡμῶν, ἐὰν ἀπτιώμεθα ἀλλήλων, ὥσπερ τὸ ἐν ταῖς κύλι-

ξιν ὕδωρ τὸ διὰ τοῦ ξοῖου ῥέον ἐκ τῆς πληρεστέρας εἰς
 τὴν κενωτέραν. εἰ γὰρ οὕτως ἔχει καὶ ἡ σοφία, πολλοῦ
 Ε τιμῶμαι τὴν παρὰ σοὶ κατάκλινιν· οἶμαι γάρ με παρὰ
 σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθήσεσθαι. ἡ μὲν γὰρ
 ἐμὴ φανύλη τις ἂν εἴη καὶ ἀμφισβητήσιμος, ὥσπερ ὄναρ 5
 οὔσα, ἡ δὲ σὴ λαμπρά τε καὶ πολλὴν ἐπίδοσιν ἔχουσα,
 ἥ γε παρὰ σοῦ νέον ὄντος οὕτω σφόδρα ἐξέλαμψε καὶ ἐκ-
 φανῆς ἐγένετο πρῶην ἐν μάρτυσι τῶν Ἑλλήνων πλέον ἢ
 τρις μυρίοις. Ὑβριστὴς εἰ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Ἀγά-
 θων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ ὀλίγον ὕστερον διαδικασόμεθα 10
 ἐγὼ τε καὶ σὺ περὶ τῆς σοφίας, δικαστῇ χρώμενοι τῷ
 176 Διονύσῳ· νῦν δὲ πρὸς τὸ δεῖπνον πρῶτα τρέπον.

4 Μετὰ ταῦτα, ἔφη, κατακλινέντος τοῦ Σωκράτους καὶ
 δειπνήσαντος καὶ τῶν ἄλλων, σπονδάς τε σφᾶς ποιήσασθαι
 καὶ ἄσαντας τὸν θεὸν καὶ τᾶλλα τὰ νομιζόμενα τρέπεσθαι 15
 πρὸς τὸν πότον. τὸν οὖν Πανσανίαν ἔφη λόγου τοιοῦ-
 του τινὸς κατάρχειν. Εἶεν, ἄνδρες, φάναι, τίνα τρό-
 πον ῥᾶστα πióμεθα; ἐγὼ μὲν οὖν λέγω ὑμῖν ὅτι τῷ ὄντι
 πάννυ χαλεπῶς ἔχω ὑπὸ τοῦ χθὲς πότου καὶ δέομαι ἀνα-
 ψυχῆς τινὸς, οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς· παρῆτε 20
 Β γὰρ χθὲς. σκοπεῖσθε οὖν τίνι τρόπῳ ἂν ὥς ῥᾶστα πίνοι-
 μεν. Τὸν οὖν Ἀριστοφάνη εἰπεῖν, Τοῦτο μέντοι εὖ λέ-
 γεις, ὦ Πανσανία, τὸ παντὶ τρόπῳ παρασκευάσασθαι
 ῥαστώνην τινὰ τῆς πόσεως· καὶ γὰρ αὐτός εἰμι τῶν χθὲς
 βεβαπτισμένων. Ἀκούσαντα οὖν αὐτῶν ἔφη Ἐρυξίμαχον 25
 τὸν Ἀκουμενοῦ, Ἡ καλῶς, φάναι, λέγετε. καὶ ἔτι ἐνὸς
 δέομαι ὑμῶν ἀκοῦσαι, πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐρῶσθαι πίνειν
 Ἀγάθων. Οὐδαμῶς, φάναι, οὐδ' αὐτὸς ἐρῶμαι. Ἐρ-
 C μαιον ἂν εἴη ἡμῖν, ἥ δ' ὅς, ὥς ἔοικεν, ἐμοί τε καὶ Ἀρι-
 στοδήμῳ καὶ Φαίδρῳ καὶ τοῖςδε, εἰ ὑμεῖς οἱ δυνατώτα- 30
 τοι πίνειν νῦν ἀπειρήκατε· ἡμεῖς μὲν γὰρ αἰεὶ ἀδύνατοι.
 Σωκράτῃ δ' ἐξαιρῶ λόγον· ἱκανὸς γὰρ καὶ ἀμφότερα,
 ὥστ' ἐξαρκέσει αὐτῷ ὅποτερ' ἂν ποιῶμεν. ἐπειδὴ οὖν μοι
 δοκεῖ οὐδεὶς τῶν παρόντων προθύμως ἔχειν πρὸς τὸ πο-
 λὺν πίνειν οἶνον, ἴσως ἂν ἐγὼ περὶ τοῦ μεθύσκεσθαι, 35
 οἷόν ἐστι, τᾶληθῇ λέγων ἥττον ἂν εἴην ἀηδής. ἐμοί γὰρ

- D** δὴ τοῦτό γε οἶμαι κατάδηλον γεγονέναι ἐκ τῆς ἰατρικῆς, ὅτι χαλεπὸν τοῖς ἀνθρώποις ἢ μέθῃ ἐστί· καὶ οὔτε αὐτὸς ἐκὼν εἶναι πόρρω ἐθελήσαιμι ἢν πιεῖν οὔτε ἄλλῳ συμβουλεύσαιμι, ἄλλως τε καὶ κραιπαλιῶντα ἔτι ἐκ τῆς προτε-
 ραίας. Ἀλλὰ μὲν, ἔφη φάναι ὑπολαβόντα Φαῖδρον 5
 τὸν Μυρρίνουσιον, ἔγωγέ σοι εἶωθα πείθεσθαι ἄλλως
 τε καὶ ἄτ' ἢν περὶ ἰατρικῆς λέγῃς· νῦν δ' αὖ βούλονται
- E** καὶ οἱ λοιποί. Ταῦτα δὲ ἀκούσαντας συγχωρεῖν πάντας μὴ διὰ μέθης ποιήσασθαι τὴν ἐν τῷ παρόντι συνουσίαν, ἀλλ' οὕτω πίνοντας πρὸς ἡδονήν. 10
- 5 Ἐπειδὴ τοίνυν, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον, τοῦτο μὲν δέδοκται, πίνειν ὅσον ἢν ἕκαστος βούληται, ἐπάναγκες δὲ μηδὲν εἶναι, τὸ μετὰ τοῦτο εἰσηγοῦμαι τὴν μὲν ἄρτι εἰς-
 ελθοῦσαν αὐλητρίδα χαίρειν ἔαν, αὐλοῦσαν ἑαυτῇ ἢ ἔαν βούληται ταῖς γυναιξὶ ταῖς ἔνδον, ἡμᾶς δὲ διὰ λόγων ἄλ- 15
 λήλοις συνεῖναι τὸ τήμερον. καὶ δι' οἷων λόγων, εἰ βού-
 177 λεσθε, ἐθέλω ὑμῖν εἰσηγήσασθαι. Φάναι δὲ πάντας καὶ βούλεσθαι καὶ κελεύειν αὐτὸν εἰσηγεῖσθαι. Εἰπεῖν οὖν τὸν Ἐρυξίμαχον ὅτι Ἡ μὲν μοι ἀρχὴ τοῦ λόγου ἐστὶ κατὰ τὴν Εὐριπίδου Μελανίππην· οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος 20
 ἀλλὰ Φαίδρου τοῦδε, ὃν μέλλω λέγειν. Φαῖδρος γὰρ ἐκάστοτε πρὸς με ἀγανακτῶν λέγει Οὐ δεινὸν, φησὶν, ὦ Ἐρυξίμαχε, ἄλλοις μὲν τισι θεῶν ὕμνους καὶ παιῶνας εἶ-
 ναι ὑπὸ τῶν ποιητῶν πεποιημένους, τῷ δὲ Ἐρωτι, τηλι-
B κούτῳ ὄντι καὶ τοσοῦτῳ θεῷ, μηδὲ ἓνα πώποτε τοσοῦ- 25
 των γεγονότων ποιητῶν πεποιηκέναι μηδὲν ἐγκώμιον; εἰ δὲ βούλει αὖ σκέψασθαι τοὺς χρηστοὺς σοφιστὰς Ἡρα-
 κλέους μὲν καὶ ἄλλων ἐπαίνους καταλογάδην συγγράφειν, ὥσπερ ὁ βέλτιστος Πρόδικος, καὶ τοῦτο μὲν ἥττον καὶ
 θαυμαστὸν, ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τινὶ ἐνέτυχον βιβλίῳ ἀνδρὸς 30
 σοφοῦ, ἐν ᾧ ἐνῆσαν ἅλεις ἐπαινον θαυμάσιον ἔχοντες
C πρὸς ὠφέλειαν· καὶ ἄλλα τοιαῦτα συχνὰ ἴδοις ἢν ἐγκεχω-
 μιασμένα. τὸ οὖν τοιούτων μὲν πέρι πολλὴν σπουδὴν ποιήσασθαι, Ἐρωτα δὲ μηδένα πω ἀνθρώπων τετολμη-
 κέναι εἰς ταυτηνὴν τὴν ἡμέραν ἀξίως ὑμνῆσαι, ἀλλ' οὕτως 35
 ἡμέληται τοσοῦτος θεός. ταῦτα δὲ μοι δοκεῖ εὖ λέγειν

Φαῖδρος. ἐγὼ οὖν ἐπιθυμῶ ἅμα μὲν τούτῳ ἔρανον εἰσε-
 νεγκεῖν καὶ χαρίσασθαι, ἅμα δ' ἐν τῷ παρόντι πρέπον
 μοι δοκεῖ εἶναι ἡμῖν τοῖς παροῦσι κοσμήσαι τὸν θεόν. εἰ
 D οὖν ξυνδοκεῖ καὶ ὑμῖν, γένοιτ' ἂν ἡμῖν ἐν λόγοις ἱκανὴ
 διατριβή· δοκεῖ γάρ μοι χρῆναι ἕκαστον ἡμῶν λόγον εἰ- 5
 πεῖν ἔπαινον Ἑρωτος ἐπὶ δεξιὰ ὥς ἂν δύνηται κάλλιστον,
 ἄρχειν δὲ Φαῖδρον πρῶτον, ἐπειδὴ καὶ πρῶτος κατάκει-
 ται καὶ ἔστιν ἅμα πατήρ τοῦ λόγου. Οὐδεὶς σοι, ὦ Ἑρ-
 ξίμαχε, φάναι τὸν Σωκράτη, ἐναντία ψηφιεῖται. οὔτε
 γὰρ ἂν που ἐγὼ ἀποφήσαιμι, ὅς οὐδέν φημι ἄλλο ἐπί- 10
 E στασθαι ἢ τὰ ἐρωτικά, οὔτε που Ἀγάθων καὶ Πανσα-
 νίας, οὐδὲ μὴν Ἀριστοφάνης, ὃ περὶ Διόνυσον καὶ
 Ἀφροδίτην πᾶσα ἡ διατριβή, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς τουτωνῶν
 ὧν ἐγὼ ὁρῶ. καί τοι οὐκ ἔξ ἴσου γίγνεται ἡμῖν τοῖς
 ὑστάτοις κατακειμένοις· ἀλλ' ἐὰν οἱ πρόσθεν ἱκανῶς καὶ 15
 καλῶς εἰπωσιν, ἔξαρκέσει ἡμῖν. ἀλλὰ τύχῃ ἀγαθῇ κα-
 ταρχέτω Φαῖδρος καὶ ἐγκωμιαζέτω τὸν Ἑρωτα.

Ταῦτα δὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄρα ξυνέφασόν τε καὶ
 178 ἐκέλευον ἅπερ ὁ Σωκράτης. πάντων μὲν οὖν ἃ ἕκαστος
 εἶπεν, οὔτε πάννυ ὁ Ἀριστόδημος ἐμέμνητο οὔτ' αὖ ἐγὼ 20
 ἃ ἐκεῖνος ἔλεγε πάντα· ἃ δὲ μάλιστα καὶ ὧν ἔδοξέ μοι
 ἀξιομνημόνευτα εἶναι, τούτων ὑμῖν ἐρῶ ἕκαστου τὸν λόγον.

6 Πρῶτον μὲν γὰρ, ὥς περ λέγω, ἔφη Φαῖδρον ἁρξά-
 μενον ἐνθένδε ποθὲν λέγειν ὅτι μέγας θεὸς εἴη ὁ Ἑρως
 καὶ θαυμαστός ἐν ἀνθρώποις τε καὶ θεοῖς, πολλαχῇ μὲν 25
 καὶ ἄλλῃ, οὐχ ἥκιστα δὲ κατὰ τὴν γένεσιν. Τὸ γὰρ ἐν
 B τοῖς πρεσβύτατον εἶναι τὸν θεὸν τίμιον, ἢ δ' ὅς· τεκμή-
 ριον δὲ τούτου· γονῆς γὰρ Ἑρωτος οὔτ' εἰσὶν οὔτε λέ-
 γονται ὑπ' οὐδενὸς οὔτε ἰδιώτου οὔτε ποιητοῦ, ἀλλ'
 Ἡσίοδος πρῶτον μὲν χάος φησὶ γενέσθαι, 30

αὐτὰρ ἔπειτα

γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ,
 ἢ δ' Ἑρως.

φησὶ μετὰ τὸ χάος δύο τούτῳ γενέσθαι, γῆν τε καὶ
 Ἑρωτα. Παρμενίδης δὲ τὴν γένεσιν λέγει, 35
 πρῶτιστον μὲν Ἑρωτα θεῶν μητίσαιο πάντων.

- C** Ἡσιόδῳ δὲ καὶ Ἀκουσίλεως ὁμολογεῖ. οὕτως πολλὰ-
 χόθεν ὁμολογεῖται ὁ Ἔρως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι.
 Πρεσβύτατος δὲ ὢν μεγίστων ἀγαθῶν ἡμῖν αἰτιός ἐστιν.
 οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔχω εἰπεῖν ὅ τι μεῖζόν ἐστιν ἀγαθὸν εὐθὺς
 νέῳ ὄντι ἢ ἐραστῆς χρηστὸς καὶ ἐραστῇ παιδικά. ὁ γὰρ 5
 χρὴ ἀνθρώποις ἡγεῖσθαι παντὸς τοῦ βίου τοῖς μέλλουσι
 καλῶς βιώσεσθαι, τοῦτο οὔτε ξυγγένεια οἷα τε ἐμποιεῖν
D οὕτω καλῶς οὔτε τιμὰ οὔτε πλοῦτος οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ὥς
 ἔρως. λέγω δὲ δὴ τί τοῦτο; τὴν ἐπὶ μὲν τοῖς αἰσχροῖς
 αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίαν· οὐ γὰρ ἐστιν 10
 ἄνευ τούτων οὔτε πόλιν οὔτε ἰδιώτην μεγάλη καὶ καλὰ
 ἔργα ἐξεργάζεσθαι. φημὶ τοίνυν ἐγὼ ἄνδρα ὅστις ἐρᾷ,
 εἴ τι αἰσχρὸν ποιῶν κατάδηλος γίγνοιτο ἢ πάσχων ὑπὸ
 του δι' ἀνανδρίαν μὴ ἀμυνόμενος, οὔτ' ἂν ὑπὸ πατρὸς
 ὀφθέντα οὕτως ἀλγῆσαι οὔτε ὑπὸ ἐταίρων οὔτε ὑπ' ἄλ- 15
E λου οὐδενὸς ὥς ὑπὸ παιδικῶν. ταῦτόν δὲ τοῦτο καὶ τὸν
 ἐρώμενον ὁρῶμεν, ὅτι διαφερόντως τοὺς ἐραστὰς αἰσχύ-
 νεται, ὅταν ὀφθῇ ἐν αἰσχροῖ τινὶ ὢν. εἰ οὖν μηχανή τις
 γένοιτο ὥστε πόλιν γενέσθαι ἢ στρατόπεδον ἐραστῶν τε
 καὶ παιδικῶν, οὐκ ἐστιν ὅπως ἂν ἄμεινον οἰκήσειαν τὴν 20
 ἑαυτῶν ἢ ἀπεχόμενοι πάντων τῶν αἰσχροῶν καὶ φιλοτι-
 179 μούμενοι πρὸς ἀλλήλους. καὶ μαχόμενοί γ' ἂν μετ' ἀλλή-
 λων οἱ τοιοῦτοι νικῶεν ἂν ὀλίγοι ὄντες ὥς ἔπος εἰπεῖν
 πάντας ἀνθρώπους. ἐρῶν γὰρ ἀνὴρ ὑπὸ παιδικῶν ὀφθῇ-
 ναι ἢ λιπῶν τάξιν ἢ ὅπλα ἀποβαλὼν ἤττων ἂν δὴ πού δέ- 25
 ξαιτο ἢ ὑπὸ πάντων τῶν ἄλλων, καὶ πρὸ τούτου τεθνά-
 ναι ἂν πολλάκις ἔλοιτο. καὶ μὴν ἐγκαταλιπεῖν γε τὰ παι-
 δικὰ ἢ μὴ βοηθῆσαι κινδυνεύοντι, οὐδεὶς οὕτω κακὸς
 ὄντινα οὐκ ἂν αὐτὸς ὁ Ἔρως ἐνθεὸν ποιήσειε πρὸς ἀρε-
B τὴν, ὥςθ' ὅμοιον εἶναι τῷ ἀρίστῳ φύσει. καὶ ἀτεχνῶς 30
 ὁ ἔφη Ὀμηρος, μένος ἐμπνεῦσαι ἐνίοις τῶν ἡρώων τὸν
 θεόν, τοῦτο ὁ Ἔρως τοῖς ἐρῶσι παρέχει γιγνόμενον παρ'
 7 αὐτοῦ. καὶ μὴν ὑπεραποθνήσκειν γε μόνοι ἐθέλουσιν οἱ
 ἐρῶντες, οὐ μόνον ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες.
 τούτου δὲ καὶ ἡ Πελίου θυγάτηρ Ἀλκηστis ἱκανὴν μαρ- 35
 τυρίαν παρέχεται ὑπὲρ τοῦδε τοῦ λόγου εἰς τοὺς Ἕλληνας,

ἐθελήσασα μόνη ὑπὲρ τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς ἀποθανεῖν, ὄν-
 C των αὐτῷ πατρός τε καὶ μητρός· οὓς ἐκείνη τοσοῦτον
 ὑπερεβάλετο τῇ φιλίᾳ διὰ τὸν ἔρωτα, ὥστε ἀποδεῖξαι αὐ-
 τοὺς ἄλλοτρίους ὄντας τῷ νείῃ καὶ ὀνόματι μόνον προσή-
 κοντας, καὶ τοῦτ' ἐργασαμένη τὸ ἔργον οὕτω καλὸν ἔδο- 5
 ξεν ἐργάσασθαι οὐ μόνον ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ θεοῖς,
 ὥστε πολλῶν πολλὰ καὶ καλὰ ἐργασαμένων εὐαριθμήτοις
 δὴ τισιν ἔδοσαν τοῦτο γέρας οἱ θεοὶ, ἐξ Ἑλίου ἀνεῖναι
 πάλιν τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ τὴν ἐκείνης ἀνεῖσαν ἀγασθέντες
 D τῷ ἔργῳ· οὕτω καὶ θεοὶ τὴν περὶ τὸν ἔρωτα σπουδὴν τε 10
 καὶ ἀρετὴν μάλιστα τιμῶσιν. Ὀρφέα δὲ τὸν Οἰάγρου
 ἀτελῇ ἀπέπεμψαν ἐξ Ἑλίου, φάσμα δείξαντες τῆς γυν-
 ναικὸς ἐφ' ἣν ἦκεν, αὐτὴν δὲ οὐ δόντες, ὅτι μαλθακί-
 ζεσθαι ἐδόκει ἅτε ὢν κιθαρωδὸς, καὶ οὐ τολμᾶν ἔνεκα
 τοῦ ἔρωτος ἀποθνήσκειν ὥσπερ ἈλκΗΣΤΙΣ, ἀλλὰ διαμη- 15
 χανᾶσθαι ζῶν εἰσιέναι εἰς Ἑλίου. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα
 δίκην αὐτῷ ἐπέθεσαν, καὶ ἐποίησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ
 E ὑπὸ γυναικῶν γενέσθαι, οὐχ ὥσπερ Ἀχιλλέα τὸν τῆς
 Θέτιδος υἱὸν ἐτίμησαν καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμ-
 ψαν, ὅτι πεπυσμένος παρὰ τῆς μητρός ὡς ἀποθανοῖτο 20
 ἀποκτείνας Ἑκτορα, μὴ ἀποκτείνας δὲ τοῦτον οἴκαδ' ἐλ-
 θὼν γηραιὸς τελευτήσοι, ἐτόλμησεν ἐλέσθαι βοηθήσας
 180 τῷ ἐραστῇ Πατρόκλῳ καὶ τιμωρήσας οὐ μόνον ὑπερα-
 ποθανεῖν ἀλλὰ καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι. ὅθεν δὴ
 καὶ ὑπεραγασθέντες οἱ θεοὶ διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν, 25
 ὅτι τὸν ἐραστὴν οὕτω περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο. Αἰσχύλος
 δὲ φλυαρεῖ φάσκων Ἀχιλλέα Πατρόκλου ἐρᾶν, ὃς ἦν
 καλλίων οὐ μόνον Πατρόκλου ἀλλὰ καὶ τῶν ἡρώων ἀπάν-
 των, καὶ ἔτι ἀγένειος, ἔπειτα νεώτερος πολὺ, ὥς φησιν
 Ὅμηρος. ἀλλὰ γὰρ τῷ ὄντι μάλιστα μὲν ταύτην τὴν 30
 B ἀρετὴν οἱ θεοὶ τιμῶσι τὴν περὶ τὸν ἔρωτα, μᾶλλον μὲν-
 τοι θαυμάζουσι καὶ ἄγανται καὶ εὖ ποιοῦσιν ὅταν ὁ ἐρώ-
 μενος τὸν ἐραστὴν ἀγαπᾷ ἢ ὅταν ὁ ἐραστὴς τὰ παιδικά.
 θειότερον γὰρ ἐραστὴς παιδικῶν· ἐνθεὸς γάρ ἐστι. διὰ
 ταῦτα καὶ τὸν Ἀχιλλέα τῆς ἈλκΗΣΤΙΔΟΣ μᾶλλον ἐτίμη- 35
 σαν, εἰς μακάρων νήσους ἀποπέμψαντες. Οὕτω δὴ ἔγω-

γέ φημι Ἐρωτα θεῶν καὶ πρεσβύτατον καὶ τιμιώτατον καὶ κυριώτατον εἶναι εἰς ἀρετῆς καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν ἀνθρώποις καὶ ζῶσι καὶ τελευτήσασιν.

- C Φαῖδρον μὲν τοιοῦτόν τινα λόγον ἔφη εἰπεῖν, μετὰ
δὲ Φαῖδρον ἄλλους τινὰς εἶναι ὧν οὐ πᾶνν διεμνημό- 5
8 νευεν· οὓς παρὲς τὸν Πανσανίου λόγον διηγείτο. εἰπεῖν
δ' αὐτὸν ὅτι Οὐ καλῶς μοι δοκεῖ, ὦ Φαῖδρε, προβεβλῆ-
σθαι ἡμῖν ὁ λόγος, τὸ ἀπλῶς οὕτως παρηγγέλθαι ἐγκω-
μιάζειν Ἐρωτα. εἰ μὲν γὰρ εἷς ἦν ὁ Ἔρως, καλῶς ἂν
εἶχε· νῦν δέ — οὐ γὰρ ἔστιν εἷς. μὴ ὄντος δὲ ἑνὸς ὁρ- 10
D θότερόν ἐστι πρότερον προῖρηθῆναι ὁποῖον δεῖ ἐπαινεῖν.
ἐγὼ οὖν πειράσομαι τοῦτο ἐπανορθώσασθαι, πρῶτον
μὲν Ἐρωτα φράσαι ὃν δεῖ ἐπαινεῖν, ἔπειτα ἐπαινέσαι
ἀξίως τοῦ θεοῦ. Πάντες γὰρ ἴσμεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ
Ἐρωτος Ἀφροδίτη. μιᾶς μὲν οὖν οὔσης εἷς ἂν ἦν Ἐρως· 15
ἐπεὶ δὲ δὴ δύο ἐστὸν, δύο ἀνάγκη καὶ Ἐρωτε εἶναι. πῶς
δ' οὐ δύο τῶ θεά; ἡ μὲν γέ που πρεσβυτέρα καὶ ἀμήτωρ
Οὐρανοῦ θυγάτηρ, ἦν δὴ καὶ οὐρανίαν ἐπονομάζομεν.
E ἡ δὲ νεωτέρα Διὸς καὶ Διώνης, ἦν δὴ πάνδημον καλοῦ-
μεν. ἀναγκαῖον δὴ καὶ Ἐρωτα τὸν μὲν τῇ ἑτέρᾳ συνερ- 20
γὸν πάνδημον ὁρθῶς καλεῖσθαι, τὸν δὲ οὐράνιον. ἐπαι-
νεῖν μὲν οὖν δεῖ πάντας θεοὺς, ἀ δ' οὖν ἐκάτερος εἴληχε
πειρατέον εἰπεῖν. πᾶσα γὰρ πρᾶξις ᾧδ' ἔχει· αὐτὴ ἐφ'
181 ἐαυτῆς πραττομένη οὔτε καλὴ οὔτε αἰσχρά. οἷον ὃ νῦν
ἡμεῖς ποιοῦμεν, ἢ πίνειν ἢ ἄδειν ἢ διαλέγεσθαι, οὐκ 25
ἔστι τούτων αὐτὸ καθ' αὐτὸ καλὸν οὐδὲν, ἀλλ' ἐν τῇ
πράξει, ὡς ἂν πραχθῇ, τοιοῦτον ἀπέβη· καλῶς μὲν γὰρ
πραττόμενον καὶ ὁρθῶς καλὸν γίνεται, μὴ ὁρθῶς δὲ
αἰσχρόν, οὔτω δὴ καὶ τὸ ἐρᾶν καὶ ὁ Ἔρως οὐ πᾶς ἐστὶ
καλὸς οὐδὲ ἀξίος ἐγκωμιάζεσθαι, ἀλλ' ὁ καλῶς προτρέπων 30
9 ἐρᾶν. ὁ μὲν οὖν τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης ὡς ἀληθῶς
B πάνδημός ἐστι καὶ ἐξεργάζεται ὅ τι ἂν τύχῃ· καὶ οὗτός
ἐστὶν ὃν οἱ φραῦλοι τῶν ἀνθρώπων ἐρῶσιν. ἐρῶσι δὲ οἱ
τοιοῦτοι πρῶτον μὲν οὐχ ἥττον γυναικῶν ἢ παίδων, ἔπει-
τα ὧν καὶ ἐρῶσι, τῶν σωμάτων μᾶλλον ἢ τῶν ψυχῶν, 35
ἔπειτα ὡς ἂν δύνωνται ἀνοητοτύτων, πρὸς τὸ διαπράξα-

σθαι μόνον βλέποντες, ἀμελοῦντες δὲ τοῦ καλῶς ἢ μή.
 ὅθεν δὴ ξυμβαίνει αὐτοῖς, ὅ τι ἂν τύχωσι, τοῦτο πράτ-
 τειν, ὁμοίως μὲν ἀγαθόν, ὁμοίως δὲ τοῦναντίον. ἔστι
 C γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς θεοῦ νεωτέρας τε οὔσης πολὺ ἢ τῆς ἐτέ-
 ρας, καὶ μετεχούσης ἐν τῇ γενέσει καὶ θήλεος καὶ ἄρρε- 5
 νος. ὁ δὲ τῆς οὐρανίας πρῶτον μὲν οὐ μετεχούσης θή-
 λεος ἀλλ' ἄρρενος μόνον — καὶ ἔστιν οὗτος ὁ τῶν παιδων
 ἔρωσ — ἔπειτα πρεσβυτέρας, ὕβρεως ἀμοίρου. ὅθεν δὴ
 ἐπὶ τὸ ἄρρεν τρέπονται οἱ ἐκ τούτου τοῦ ἔρωτος ἐπιπνοι,
 τὸ φύσει ἐρῶμενέστερον καὶ νοῦν μᾶλλον ἔχον ἀγαπῶν- 10
 τες. καὶ τις ἂν γνοίη καὶ ἐν αὐτῇ τῇ παιδευαστίᾳ τοὺς
 D εἰλικρινῶς ὑπὸ τούτου τοῦ ἔρωτος ὠρμημένους. οὐ γὰρ
 ἐρῶσι παιδων ἀλλ' ἢ ἐπειδὴν ἤδη ἄρχονται νοῦν ἴσχειν.
 τοῦτο δὲ πλησιάζει τῷ γενειάσκειν. παρεσκευασμένοι γὰρ,
 οἶμαι, εἰσὶν οἱ ἐντεῦθεν ἀρχόμενοι ἐρᾶν ὡς τὸν βίον 15
 ἅπαντα ξυνεσόμενοι καὶ κοινῇ συμβιωσόμενοι, ἀλλ' οὐκ
 ἐξαπατήσαντες, ἐν ἀφροσύνῃ λαβόντες ὡς νέον, καταγε-
 λάσαντες οἰχήσασθαι ἐπ' ἄλλον ἀποτρέχοντες. χρῆν δὲ
 καὶ νόμον εἶναι μὴ ἐρᾶν παιδων, ἵνα μὴ εἰς ἄδηλον πολ-
 E λῇ σπουδὴ ἀνηλίσκετο· τὸ γὰρ τῶν παιδων τέλος ἄδηλον 20
 οἱ τελευτᾷ κακίας καὶ ἀρετῆς ψυχῆς τε πέρι καὶ σώμα-
 τος. οἱ μὲν οὖν ἀγαθοὶ τὸν νόμον τοῦτον αὐτοὶ αὐτοῖς
 ἐκόντες τίθενται, χρῆν δὲ καὶ τούτους τοὺς πανδήμους
 ἐραστὰς προσαναγκάζειν τὸ τοιοῦτον, ὥσπερ καὶ τῶν
 182 ἐλευθέρων γυναικῶν προσαναγκάζομεν αὐτοὺς καθ' ὅσον 25
 δυνάμεθα μὴ ἐρᾶν. οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ καὶ τὸ ὄνειδος πε-
 ποιηκότες, ὥστε τινὰς τολμᾶν λέγειν ὡς αἰσχρὸν χαρίζε-
 σθαι ἐρασταῖς. λέγουσι δὲ εἰς τούτους ἀποβλέποντες,
 ὁρῶντες αὐτῶν τὴν ἀκαιρίαν καὶ ἀδικίαν, ἐπεὶ οὐ δὴ που
 κοσμίως γε καὶ νομίμως ὅτιοῦν πράγμα πραττόμενον ψό- 30
 γον ἂν δικαίως φέροι. Καὶ δὴ καὶ ὁ περὶ τὸν ἔρωτα νό-
 μος ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσι νοῆσαι ῥάδιος· ἀπλῶς γὰρ
 B ὠρίσται· ὁ δ' ἐνθάδε καὶ ὁ ἐν Λακεδαιμόνι ποικίλος. ἐν
 Ἡλιδι μὲν γὰρ καὶ ἐν Βοιωτοῖς, καὶ οὐ μὴ σοφοὶ λέγειν,
 ἀπλῶς νενομοθέτηται καλὸν τὸ χαρίζεσθαι ἐρασταῖς, καὶ 35
 οὐκ ἂν τις εἴποι οὔτε νέος οὔτε παλαιὸς ὡς αἰσχρὸν, ἵνα,

οἶμαι, μὴ πράγματ' ἔχωσι λόγῳ πειρώμενοι πείθειν τοὺς νέους, ἅτε ἀδύνατοι λέγειν· τῆς δὲ Ἰωνίας καὶ ἄλλοθι πολλαχοῦ αἰσχρὸν νενόμισται, ὅσοι ὑπὸ βαρβάροις οἰκοῦσι. τοῖς γὰρ βαρβάροις διὰ τὰς τυραννίδας αἰσχρὸν τοῦτό γε, καὶ ἡ γε φιλοσοφία καὶ ἡ φιλογυμναστία. οὐ γὰρ, 5
οἶμαι, συμφέρει τοῖς ἄρχουσι φρονήματα μεγάλα ἐγγίγνεσθαι τῶν ἀρχομένων, οὐδὲ φιλίας ἰσχυρὰς καὶ κοινωνίας, ὃ δὴ μάλιστα φιλεῖ τά τε ἄλλα πάντα καὶ ὃ ἔρως ἐμποιεῖν. ἔργῳ δὲ τοῦτο ἔμαθον καὶ οἱ ἐνθάδε τύραννοι· ὃ γὰρ Ἀριστογείτονος ἔρως καὶ ἡ Ἀρμοδίου φιλία βέβαιος γε— 10
νομένη κατέλυσεν αὐτῶν τὴν ἀρχήν. οὕτως, οὐ μὲν αἰσχρὸν ἐτέθη χαρίζεσθαι ἑρασταῖς, κακία τῶν θεμένων
10 **Δ** κεῖται, τῶν μὲν ἀρχόντων πλεονεξία, τῶν δὲ ἀρχομένων ἀνανδρία· οὐ δὲ καλὸν ἀπλῶς ἐνομίσθῃ, διὰ τὴν τῶν θεμένων τῆς ψυχῆς ἀργίαν. ἐνθάδε δὲ πολὺ τούτων κάλ— 15
λιον νενομοθέτηται, καὶ ὅπερ εἶπον, οὐ ῥάδιον κατανοῆσαι. ἐνθυμηθέντι γὰρ ὅτι λέγεται κάλλιον τὸ φανερώς
ἔρᾶν τοῦ λάθρα, καὶ μάλιστα τῶν γενναιοτάτων καὶ ἀρίστων, καὶ αἰσχίους ἄλλων ὦσι, καὶ ὅτι αὖ ἡ παρακέλευσις τῷ ἔρῳ παρὰ πάντων θαυμαστή, οὐχ ὥς τι 20
Ε αἰσχρὸν ποιοῦντι, καὶ ἐλόντι τε καλὸν δοκεῖ εἶναι, καὶ μὴ ἐλόντι αἰσχρὸν, καὶ πρὸς τὸ ἐπιχειρεῖν ἐλεῖν ἐξουσίαν ὃ νόμος δέδωκε τῷ ἑραστῇ θαυμαστὰ ἔργα ἐργαζομένῳ ἐπαινεῖσθαι, ἃ εἴ τις τολμῶν ποιεῖν ἄλλ' ὀτιοῦν διώκων
183 καὶ βουλόμενος διαπράξασθαι πλὴν τοῦτο, φιλοσοφίας 25
τὰ μέγιστα καρποῖτ' ἂν ὀνειδῇ. εἰ γὰρ ἡ χρήματα βουλόμενος παρὰ του λαβεῖν ἢ ἀρχὴν ἄρξαι ἢ τιν' ἄλλην δύναμιν ἐθέλοι ποιεῖν οἷάπερ οἱ ἑρασταὶ πρὸς τὰ παιδικὰ, ἱκετείας τε καὶ ἀντιβολήσεις ἐν ταῖς δεήσεσι ποιούμενοι, καὶ ὅρκους ὀμνύντες, καὶ κοιμήσεις ἐπὶ θύραις, καὶ ἐθέ— 30
λοντες δουλείας δουλεύειν οἷας οὐδ' ἂν δοῦλος οὐδεὶς, ἐμποδίζοιτο ἂν μὴ πράττειν οὕτω τὴν προᾶξιν καὶ ὑπὸ φί—
Β λων καὶ ὑπὸ ἐχθρῶν, τῶν μὲν ὀνειδιζόντων κολακείας καὶ ἀνελευθερίας, τῶν δὲ νοουθετούντων καὶ αἰσχυνομένων ὑπὲρ αὐτῶν· τῷ δ' ἔρῳ πάντα ταῦτα ποιοῦντι 35
χάρις ἐπεστι, καὶ δέδοται ὑπὸ τοῦ νόμου ἕνεκ ὀνειδούς

- πράττειν, ὥς πάγκαλόν τι πρᾶγμα διαπραττομένου. ὁ δὲ δεινότατον, ὥς γε λέγουσιν οἱ πολλοὶ, ὅτι καὶ ὁμνύντι μόνῳ συγγνώμη παρὰ θεῶν ἐκβάντι τὸν ὅρκον· ἀφροδί-
 C σιον γὰρ ὅρκον οὐ φασιν εἶναι. οὕτω καὶ οἱ θεοὶ καὶ οἱ
 ἄνθρωποι πᾶσαν ἐξουσίαν πεποιήκασι τῷ ἐρῶντι, ὥς ὁ 5
 νόμος φησὶν ὁ ἐνθάδε. ταύτῃ μὲν οὖν οἴηθείη ἂν τις
 πάγκαλον νομίζεσθαι ἐν τῇδε τῇ πόλει καὶ τὸ ἐρᾶν καὶ
 τὸ φίλους γίγνεσθαι τοῖς ἐρασταῖς. ἐπειδὴν δὲ παιδαγω-
 γοὺς ἐπιστήσαντες οἱ πατέρες τοῖς ἐρωμένοις μὴ ἐῷσι
 διαλέγεσθαι τοῖς ἐρασταῖς, καὶ τῷ παιδαγωγῷ ταῦτα 10
 προστεταγμένα ἦ, ἡλικιωταὶ δὲ καὶ ἑταῖροι ὀνειδίζουσιν,
 εἰάν τι ὁρῶσι τοιοῦτο γιγνόμενον, καὶ τοὺς ὀνειδίζοντας
 Π αὖ οἱ πρεσβύτεροι μὴ διακωλύωσι μηδὲ λοιδορῶσιν ὥς
 οὐκ ὀρθῶς λέγοντας, εἰς δὲ ταῦτά τις αὖ βλέψας, ἡγή-
 σαιτ' ἂν πάλιν αἰσχιστον τὸ τοιοῦτον ἐνθάδε νομίζεσθαι. 15
 τὸ δὲ, οἶμαι, ᾧδ' ἔχει· οὐχ ἄπλοῦν ἐστίν, ὅπερ ἐξ ἀρ-
 χῆς ἐλέχθη, οὔτε καλὸν εἶναι αὐτὸ καθ' αὐτὸ οὔτε αἰ-
 σχρὸν, ἀλλὰ καλῶς μὲν πραττόμενον καλόν, αἰσχρῶς δὲ
 αἰσχρόν. αἰσχρῶς μὲν οὖν ἐστὶ πονηρῷ τε καὶ πονηρῶς
 χαρίζεσθαι, καλῶς δὲ χρηστῷ τε καὶ καλῶς. πονηρὸς δ' 20
 Ε ἔστιν ἐκεῖνος ὁ ἐραστὴς ὁ πάνδημος, ὁ τοῦ σώματος μᾶλ-
 λον ἢ τῆς ψυχῆς ἐρῶν. καὶ γὰρ οὐδὲ μόνιμός ἐστιν, ἅτε
 οὐδὲ μονίμου ἐρῶν πρᾶγματος· ἅμα γὰρ τῷ τοῦ σώμα-
 τος ἄνθει λήγοντι, οὐπερ ἦρα, οἴχεται ἀποπτάμενος,
 πολλοὺς λόγους καὶ ὑποσχέσεις καταισχύνας. ὁ δὲ τοῦ 25
 ἡθους χρηστοῦ ὄντος ἐραστὴς διὰ βίου μένει, ἅτε μονίμῳ
 184 συντακεῖς. τούτους δὲ βούλεται ὁ ἡμέτερος νόμος εὖ καὶ
 καλῶς βασανίζειν, καὶ τοῖς μὲν χαρίσασθαι, τοὺς δὲ δια-
 φεύγειν. διὰ ταῦτα οὖν τοῖς μὲν διώκειν παρακελεύεται,
 τοῖς δὲ φεύγειν, ἀγωνοθετῶν καὶ βασανίζων ποτέρων 30
 ποτέ ἐστιν ὁ ἐρῶν καὶ ποτέρων ὁ ἐρώμενος. οὕτω δὲ ὑπὸ
 ταύτης τῆς αἰτίας πρῶτον μὲν τὸ ἀλίσκεσθαι ταχὺ αἰ-
 σχρὸν νενόμισται, ἵνα χρόνος ἐγγένηται, ὅς δὲ δοκεῖ τὰ
 πολλὰ καλῶς βασανίζειν· ἔπειτα τὸ ὑπὸ χρημάτων καὶ
 Β ὑπὸ πολιτικῶν δυνάμεων ἁλῶναι αἰσχρὸν, εἰάν τε κακῶς 35
 πάσχωι πτήξῃ καὶ μὴ καρτερήσῃ, ἂν τ' εὐεργετούμενος

εἰς χρήματα ἢ εἰς διαπράξεις πολιτικὰς μὴ καταφρονήσῃ.
 οὐδὲν γὰρ δοκεῖ τούτων οὔτε βέβαιον οὔτε μόνιμον εἶναι,
 χωρὶς τοῦ μηδὲ πεφυκέναι ἀπ' αὐτῶν γενναίαν φιλίαν.
 μία δὲ λείπεται τῷ ἡμετέρῳ νόμῳ ὁδὸς, εἰ μέλλει καλῶς
 χαριεῖσθαι ἐραστῇ παιδικά. ἔστι γὰρ ἡμῖν νόμος, ὥσπερ 5
 ἐπὶ τοῖς ἐρασταῖς ἦν δουλεύειν ἐθέλοντα ἡντινοῦν δου-
 C λείαν παιδικοῖς μὴ κολακείαν εἶναι μηδὲ ἐπονείδιστον,
 οὕτω δὲ καὶ ἄλλη μία μὲν δουλεία ἐκούσιος λείπεται
 11 οὐκ ἐπονείδιστος· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ περὶ τὴν ἀρετὴν. νε-
 νόμισται γὰρ δὴ ἡμῖν, ἐάν τις ἐθέλῃ τινὰ θεραπεύειν 10
 ἡγούμενος δι' ἐκεῖνον ἀμείνων ἔσεσθαι ἢ κατὰ σοφίαν τινὰ
 ἢ κατὰ ἄλλο ὁτιοῦν μέρος ἀρετῆς, αὕτη αὖ ἡ ἐθελοδοου-
 λεία οὐκ αἰσχροὶ εἶναι οὐδὲ κολακεία. δεῖ δὲ τῷ νόμῳ
 τούτῳ συμβαλεῖν εἰς ταῦτόν, τὸν τε περὶ τὴν παιδερα-
 D στίαν καὶ τὸν περὶ τὴν φιλοσοφίαν τε καὶ τὴν ἄλλην ἀρε- 15
 τὴν, εἰ μέλλει συμβῆναι καλὸν γενέσθαι τὸ ἐραστῇ παι-
 δικὰ χαρίσασθαι. ὅταν γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ ἔλθωσιν ἐραστής
 τε καὶ παιδικὰ, νόμον ἔχων ἑκάτερος, ὁ μὲν χαρισάμε-
 νοις παιδικοῖς ὑπηρετῶν ὁτιοῦν δικαίως ἂν ὑπηρετεῖν, ὁ
 δὲ τῷ ποιοῦντι αὐτὸν σοφὸν τε καὶ ἀγαθὸν δικαίως αὖ 20
 ὁτιοῦν ἂν ὑπουργεῖν, καὶ ὁ μὲν δυνάμενος εἰς φρόνησιν
 E καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν συμβάλλεσθαι, ὁ δὲ δεόμενος εἰς
 παίδευσιν καὶ τὴν ἄλλην σοφίαν κτᾶσθαι, τότε δὲ τού-
 των ξυνιόντων εἰς ταῦτόν τῶν νόμων μοναχοῦ ἐνταῦθα
 συμπίπτει τὸ καλὸν εἶναι παιδικὰ ἐραστῇ χαρίσασθαι, 25
 ἄλλοθι δὲ οὐδαμοῦ. ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐξαπατηθῆναι οὐδὲν
 αἰσχρόν· ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ ἐξαπατωμένῳ αἰ-
 185 σχύνῃν φέρει καὶ μή. εἰ γὰρ τις ἐραστῇ ὥς πλουσίῳ
 πλούτου ἕνεκα χαρισάμενος ἐξαπατηθείῃ καὶ μὴ λάβοι
 χρήματα, ἀναφανέντος τοῦ ἐραστοῦ πένητος, οὐδὲν ἦτ- 30
 τον αἰσχρόν· δοκεῖ γὰρ ὁ τοιοῦτος τό γε αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι,
 ὅτι ἕνεκα χρημάτων ὁτιοῦν ἂν ὁτρωθῇ ὑπηρετοῖ, τοῦτο
 δὲ οὐ καλόν. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ εἴ τις ὥς ἀγα-
 θῷ χαρισάμενος καὶ αὐτὸς ὥς ἀμείνων ἐσόμενος διὰ τὴν
 φιλίαν τοῦ ἐραστοῦ ἐξαπατηθείῃ, ἀναφανέντος ἐκείνου 35
 B κακοῦ καὶ οὐ κεκτημένου ἀρετῆν, ὁμῶς καλὴ ἡ ἀπάτη·

δοκεῖ γὰρ αὐτὸν καὶ οὗτος τὸ καθ' αὐτὸν δεδηλωμέναι ὅτι
 ἀρετῆς γ' ἕνεκα καὶ τοῦ βελτίων γενέσθαι πᾶν ἂν παντὶ
 προθυμηθεῖη, τοῦτο δὲ αὐτὸ πάντων κάλλιστον. οὕτω
 πάντως γε καλὸν ἀρετῆς ἕνεκα χαρίζεσθαι. οὗτός ἐστιν ὁ
 τῆς Οὐρανίας Θεοῦ ἔρως καὶ οὐράνιος καὶ πολλοῦ ἄξιος 5
 καὶ πόλει καὶ ἰδιώταις, πολλὴν ἐπιμέλειαν ἀναγκάζων
 ποιεῖσθαι πρὸς ἀρετὴν τὸν τε ἐρῶντα αὐτὸν αὐτοῦ καὶ
 τὸν ἐρώμενον· οἱ δ' ἕτεροι πάντες τῆς ἐτέρας, τῆς παν-
 δήμου. Ταῦτά σοι, ἔφη, ὥς ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ὦ
 Φαῖδρε, περὶ Ἑρωτος συμβάλλομαι. 10

Πανσανίου δὲ παυσαμένου, διδάσκουσι γάρ με ἴσα
 λέγειν οὕτως οἱ σοφοί, ἔφη ὁ Ἀριστόδημος δεῖν μὲν
 Ἀριστοφάνη λέγειν, τυχεῖν δὲ αὐτῷ τινὰ ἢ ὑπὸ πλησμο-
 νῆς ἢ ὑπὸ τινος ἄλλου λύγγα ἐπιπεπτωκυῖαν καὶ οὐχ οἶόν
 D τε εἶναι λέγειν, ἀλλ' εἰπεῖν αὐτὸν — ἐν τῇ κάτω γὰρ 15
 αὐτοῦ τὸν ἱατρὸν Ἑρυξίμαχον κατακεῖσθαι — ὦ Ἑρυξί-
 μαχε, δίκαιος εἶ ἢ παῦσαί με τῆς λυγγὸς ἢ λέγειν ὑπὲρ
 ἐμοῦ, ἕως ἂν ἐγὼ παύσωμαι. Καὶ τὸν Ἑρυξίμαχον εἰ-
 πεῖν Ἀλλὰ ποιήσω ἀμφοτέρω ταῦτα. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐρῶ ἐν
 τῷ σῷ μέρει, σὺ δ' ἐπειδὴν παύσῃ, ἐν τῷ ἐμῷ· ἐν ᾧ δ' 20
 ἂν ἐγὼ λέγω, ἔαν μὲν σοι ἐθέλῃ ἀπνευστὶ ἔχοντι πολὺν
 χρόνον παύεσθαι ἢ λύγξ· εἰ δὲ μὴ, ὕδατι ἀνακογχυλί-
 E σον. εἰ δ' ἄρα πάννυ ἰσχυρά ἐστιν, ἀναλαβὼν τι τοιοῦτον
 οἶον κινήσας ἂν τὴν ῥίνα, πτάρε· καὶ ἔαν τοῦτο ποιή-
 σης ἅπαξ ἢ δις, καὶ εἰ πάννυ ἰσχυρά ἐστι, παύσεται. 25
 Οὐκ ἂν φθάνοις λέγων, φάναι τὸν Ἀριστοφάνη· ἐγὼ δὲ
 ταῦτα ποιήσω.

12 Εἰπεῖν δὴ τὸν Ἑρυξίμαχον, Δοκεῖ τοίνυν μοι ἀναγ-
 καῖον εἶναι, ἐπειδὴ Πανσανίας ὁρμήσας ἐπὶ τὸν λόγον
 186 καλῶς οὐχ ἱκανῶς ἀπετέλεσε, δεῖν ἐμὲ πειρᾶσθαι τέλος 30
 ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ. τὸ μὲν γὰρ διπλοῦν εἶναι τὸν Ἑρωτα
 δοκεῖ μοι καλῶς διελέσθαι· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐστὶν ἐπὶ ταῖς
 ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς καλοὺς ἀλλὰ καὶ πρὸς
 ἄλλα πολλὰ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, τοῖς τε σώμασι τῶν πάν-
 των ζώων καὶ τοῖς ἐν τῇ γῇ φανομένοις καὶ ὥς ἔπος εἰπεῖν 35
 ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι, καθεωραμέναι μοι δοκῶ ἐκ τῆς ἱατρι-

- Β** κῆς, τῆς ἡμετέρας τέχνης, ὥς μέγας καὶ θαυμαστὸς καὶ ἐπὶ πᾶν ὁ θεὸς τείνει καὶ κατ' ἀνθρώπινα καὶ κατὰ θεῖα πράγματα. ὄρξομαι δὲ ἀπὸ τῆς ἱατρικῆς λέγων, ἵνα καὶ πρεσβεύωμεν τὴν τέχνην. Ἡ γὰρ φύσις τῶν σωμάτων τὸν διπλοῦν ἔρωτα τοῦτον ἔχει. τὸ γὰρ ὑγιὲς τοῦ σώματος καὶ τὸ νοσοῦν ὁμολογουμένως ἕτερόν τε καὶ ἀνόμοιον ἐστὶ, τὸ δὲ ἀνόμοιον ἀνομοίων ἐπιθυμεῖ καὶ ἐρᾷ. ἄλλος μὲν οὖν ὁ ἐπὶ τῷ ὑγιεινῷ ἔρως, ἄλλος δὲ ὁ ἐπὶ τῷ νοσῶδει. ἐστὶ δὴ, ὥς περ ἄρτι Πανσανίας ἔλεγε, τοῖς μὲν
- Γ** ἀγαθοῖς καλὸν χαρίζεσθαι τῶν ἀνθρώπων, τοῖς δὲ ἀκο-
λάστοις αἰσχροῦν, οὕτω καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σώμασι τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἐκάστου τοῦ σώματος καὶ ὑγιεινοῖς καλὸν χαρίζεσθαι καὶ δεῖ, καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ ὄνομα τὸ ἱατρικόν, τοῖς δὲ κακοῖς καὶ νοσώδεσιν αἰσχροῦν τε καὶ δεῖ ἀχαριστεῖν, εἰ μέλλει τις τεχνικὸς εἶναι. ἐστὶ γὰρ ἱατρικὴ, ὥς
ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, ἐπιστήμη τῶν τοῦ σώματος ἐρωτικῶν πρὸς πλησμονὴν καὶ κένωσιν, καὶ ὁ διαγιγνώσκων ἐν
- Δ** τούτοις τὸν καλόν τε καὶ αἰσχροῦν ἔρωτα, οὗτός ἐστιν ὁ ἱατρικώτατος· καὶ ὁ μεταβάλλειν ποιῶν, ὥστε ἀντὶ τοῦ ἑτέρου ἔρωτος τὸν ἕτερον κτήσασθαι, καὶ οἷς μὴ ἔνεστιν
ἔρως, δεῖ δ' ἐγγενέσθαι, ἐπιστάμενος ἐμποιεῖν καὶ ἐνόντα ἐξελεῖν, ἀγαθὸς ἂν εἴη δημιουργός. δεῖ γὰρ δὴ τὰ ἐχθίστα ὄντα ἐν τῷ σώματι φίλα οἷόν τ' εἶναι ποιεῖν καὶ ἐρᾶν ἀλλήλων. ἐστὶ δὲ ἐχθίστα τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ, πάντα τὰ τοιαῦτα.
- Ε** τούτοις ἐπιστηθεὶς ἔρωτα ἐμποιεῖν καὶ ὁμόνοιαν ὁ ἡμέτερος πρόγονος Ἀσκληπιδὸς, ὥς φασιν οἶδε οἱ ποιηταὶ καὶ ἐγὼ πείθομαι, συνέστησε τὴν ἡμετέραν τέχνην. ἢ τε οὖν ἱατρικὴ, ὥς περ λέγω, πᾶσα διὰ τοῦ θεοῦ τούτου κυβερνᾶται, ὥσαύτως δὲ καὶ γυμναστικὴ καὶ γεωργία.
- 187 Μουσικὴ δὲ καὶ παντὶ κατάδηλος τῷ καὶ σμικρὸν προσέχοντι τὸν νοῦν ὅτι κατὰ ταῦτά ἔχει τούτοις, ὥς περ ἴσως καὶ Ἡράκλειτος βούλεται λέγειν, ἐπεὶ τοῖς γε ῥήμασιν οὐ καλῶς λέγει. τὸ ἐν γὰρ φησι διαφερόμενον αὐτὸ αὐτῷ συμφέρεσθαι, ὥς περ ἁρμονίαν τόξου τε καὶ λύρας. ἐστὶ
δὲ πολλὴ ἀλογία ἁρμονίαν φάναι διαφέρεσθαι ἢ ἐκ δια-

φερομένων ἔτι εἶναι. ἀλλ' ἴσως τόδε ἐβούλετο λέγειν, ὅτι
 Β ἐκ διαφερομένων πρότερον τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος, ἔπειτα
 ὕστερον ὁμολογησάντων γέγονεν ὑπὸ τῆς μουσικῆς τέχνης.
 οὐ γὰρ δὴ πού ἐκ διαφερομένων γε ἔτι τοῦ ὀξέος καὶ βα-
 ρέος ἁρμονία ἂν εἴη. ἡ γὰρ ἁρμονία συμφωνία ἐστὶ, συμ- 5
 φωνία δὲ ὁμολογία τις· ὁμολογίαν δὲ ἐκ διαφερομένων,
 ἕως ἂν διαφέρωνται, ἀδύνατον εἶναι· διαφερόμενον δὲ αὖ
 καὶ μὴ ὁμολογοῦν ἀδύνατον ἁρμόσαι. ὥσπερ γε καὶ ὁ
 C ῥυθμὸς ἐκ τοῦ ταχέος καὶ βραδέος διεννηνεγμένων πρότε-
 ρον, ὕστερον δὲ ὁμολογησάντων γέγονε. τὴν δὲ ὁμολογίαν 10
 πᾶσι τούτοις, ὥσπερ ἐκεῖ ἡ ἰατρικὴ, ἐνταῦθα ἡ μουσικὴ
 ἐντίθησιν, ἔρωτα καὶ ὁμόνοιαν ἀλλήλοις ἐμποιήσασα·
 καὶ ἔστιν αὖ μουσικὴ περὶ ἁρμονίαν καὶ ῥυθμὸν ἐρωτι-
 κῶν ἐπιστήμη. καὶ ἐν μὲν γε αὐτῇ τῇ συστάσει ἁρμονίας
 τε καὶ ῥυθμοῦ οὐδὲν χαλεπὸν τὰ ἐρωτικὰ διαγιγνώσκειν, 15
 οὐδὲ ὁ διπλοῦς ἔρως ἐνταῦθά πῶς ἐστίν· ἀλλ' ἐπειδὴν
 D δέη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καταχρῆσθαι ῥυθμῷ τε καὶ
 ἁρμονίᾳ ἢ ποιοῦντα, ὃ δὴ μελοποιίαν καλοῦσιν, ἢ χρώ-
 μενον ὁρθῶς τοῖς πεποιημένοις μέλεσί τε καὶ μέτροις, ὃ
 δὴ παιδεία ἐκλήθη, ἐνταῦθα δὴ καὶ χαλεπὸν καὶ ἀγαθοῦ 20
 δημιουργοῦ δεῖ. πάλιν γὰρ ἡκεῖ ὁ αὐτὸς λόγος, ὅτι τοῖς
 μὲν κοσμίοις τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὥς ἂν κοσμιώτεροι γί-
 γνοιτο οἱ μήπω ὄντες, δεῖ χαρίζεσθαι καὶ φυλάττειν τὸν
 τούτων ἔρωτα, καὶ οὗτός ἐστιν ὁ καλὸς, ὁ οὐράνιος, ὁ
 E τῆς οὐρανίας Μούσης ἔρως· ὁ δὲ Πολυμνίας, ὁ πάνδη- 25
 μος, ὃν δεῖ εὐλαβούμενον προσφέρειν οἷς ἂν προσφέρῃ,
 ὅπως ἂν τὴν μὲν ἡδονὴν αὐτοῦ καρπώσῃται, ἀκολασίαν
 δὲ μηδεμίαν ἐμποιήσῃ, ὥσπερ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ τέχνῃ μέγα
 ἔργον ταῖς περὶ τὴν ὀψοποιικὴν τέχνῃν ἐπιθυμίαις καλῶς
 χρῆσθαι, ὥστ' ἄνευ νόσου τὴν ἡδονὴν καρπώσασθαι. 30
 Καὶ ἐν μουσικῇ δὴ καὶ ἐν ἰατρικῇ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι
 καὶ τοῖς ἀνθρωπείοις καὶ τοῖς θείοις, καθ' ὅσον παρεί-
 13 κει, φυλακτέον ἐκάτερον τὸν ἔρωτα· ἔνεστον γάρ. ἐπεὶ
 188 καὶ ἡ τῶν ὥρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ σύστασις μεστή ἐστίν ἀμφο-
 τέρων τούτων, καὶ ἐπειδὴν μὲν πρὸς ἀλλήλα τοῦ κοσμίου 35
 τύχῃ ἔρωτος ἃ νῦν δη ἐγὼ ἔλεγον, τὰ τε θερμὰ καὶ τὰ

- ψυχρὰ καὶ ξηρὰ καὶ ὑγρὰ, καὶ ἁρμονίαν καὶ κρᾶσιν λά-
 βη σώφρονα, ἥκει φέροντα εὐετηρίαν τε καὶ ὑγίειαν ἀν-
 θρώποις καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις τε καὶ φυτοῖς, καὶ οὐδὲν
 ἡδίκησεν· ὅταν δὲ ὁ μετὰ τῆς ὕβρεως Ἔρως ἐγκρατέστε-
 ρος περὶ τὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥρας γένηται, διέφθειρέ τε 5
 πολλὰ καὶ ἡδίκησεν. οἳ τε γὰρ λοιμοὶ φιλοῦσι γίνεσθαι
 ἐκ τῶν τοιούτων καὶ ἄλλ' ἀνόμοια πολλὰ νοσήματα καὶ
 τοῖς θηρίοις καὶ τοῖς φυτοῖς· καὶ γὰρ πάχναι καὶ χάλα-
 ζαι καὶ ἐρυσίβαι ἐκ πλεονεξίας καὶ ἀκοσμίας περὶ ἄλληλα
 τῶν τοιούτων γίνεται ἐρωτικῶν, ὧν ἐπιστήμη περὶ 10
 ἄστρον τε φορὰς καὶ ἐνιαυτῶν ὥρας ἀστρονομία καλεῖ-
 ται. Ἔτι τοίνυν καὶ αἱ θυσίαι πᾶσαι καὶ οἷς μαντικὴ
 ἐπιστατεῖ — ταῦτα δ' ἐστὶν ἡ περὶ Θεοῦς τε καὶ ἀνθρώ-
 πους πρὸς ἀλλήλους κοινωνία — οὐ περὶ ἄλλο τί ἐστὶν
 ἢ περὶ Ἔρωτος φυλακὴν τε καὶ ἰασιν. πᾶσα γὰρ ἡ ἀσέ- 15
 βεια φιλεῖ γίνεσθαι, ἐὰν μὴ τις τῷ κοσμίῳ Ἐρωτι χα-
 ρίζηται μηδὲ τιμᾷ τε αὐτὸν καὶ πρεσβεύῃ ἐν παντὶ ἔργῳ,
 ἀλλὰ τὸν ἕτερον, καὶ περὶ γονέας καὶ ζῶντας καὶ τετε-
 λευτηκότας καὶ περὶ Θεοῦς. ἃ δὲ προστέτακται τῇ μαν-
 τικῇ ἐπισκοπεῖν τοὺς Ἐρωτας καὶ ἰατρεύειν, καὶ ἐστὶν αὖ 20
 ἡ μαντικὴ φιλίας Θεῶν καὶ ἀνθρώπων δημιουργὸς τῷ
 ἐπίστασθαι τὰ κατ' ἀνθρώπους ἐρωτικά, ὅσα τείνει πρὸς
 θέμιν καὶ ἀσέβειαν. Οὕτω πολλὴν καὶ μεγάλην, μᾶλλον
 δὲ πᾶσαν δύναμιν ἔχει ξυλλήβδην μὲν ὁ πᾶς Ἔρως, ὁ δὲ
 περὶ τὰγαθὰ μετὰ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης ἀποτε- 25
 λούμενος καὶ παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ Θεοῖς, οὗτος τὴν μεγί-
 στην δύναμιν ἔχει καὶ πᾶσαν ἡμῖν εὐδαιμονίαν παρα-
 σκευάζει καὶ ἀλλήλοις δυναμένους ὁμιλεῖν καὶ φίλους εἶναι
 καὶ τοῖς κρείττοσιν ἡμῶν Θεοῖς.
- Ε Ἰσως μὲν οὖν καὶ ἐγὼ τὸν Ἐρωτα ἐπαινῶν πολλὰ 30
 παραλείπω, οὐ μέντοι ἐκὼν γε. ἀλλ' εἴ τι ἐξέλιπον, σὸν
 ἔργον, ὦ Ἀριστόφανες, ἀναπληρῶσαι· ἢ εἴ πως ἄλλως
 ἐν νῷ ἔχεις ἐγκωμιάζειν τὸν Θεόν, ἐγκωμιάζε, ἐπειδὴ καὶ
 τῆς λυγγὸς πέπαυσαι.
- 189 Ἐκδεξάμενον οὖν ἔφη εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνη ὅτι 35
 Καὶ μάλ' ἐπαύσατο, οὐ μέντοι πρὶν γε τὸν πταρμὸν

- προσενεχθῆναι αὐτῇ, ὥστε με θαυμάζειν, εἰ τὸ κόσμιον τοῦ σώματος ἐπιθυμεῖ τοιούτων ψόφων καὶ γαργαλισμῶν, οἷον καὶ ὁ πταρμός ἐστι· πάνν γὰρ εὐθὺς ἐπαύσατο, ἐπειδὴ αὐτῷ τὸν πταρμὸν προσήνεγκα. Καὶ τὸν Ἑρυξί-
 μαχον, ὦ γὰρ, φάναι, Ἀριστόφανες, ὅρα τί ποιεῖς. 5
 γελωτοποιεῖς μέλλων λέγειν, καὶ φύλακά με τοῦ λόγου
 Β ἀναγκάζεις γίνεσθαι τοῦ σεαυτοῦ, ἐάν τι γελοῖον εἴπῃς, ἐξόν σοι ἐν εἰρήνῃ λέγειν. Καὶ τὸν Ἀριστοφάνη γελά-
 σαντα εἰπεῖν Εὖ λέγεις, ὦ Ἑρυξίμαχε, καί μοι ἔστω ἄρ-
 ῥητα τὰ εἰρημένα. ἀλλὰ μὴ με φύλαττε, ὥς ἐγὼ φοβοῦ- 10
 μαι περὶ τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι, οὐ τι μὴ γελοῖα εἴπω, τοῦτο μὲν γὰρ ἂν κέρδος εἴη καὶ τῆς ἡμετέρας Μούσης ἐπιχώριον, ἀλλὰ μὴ καταγέλαστα. Βαλὼν γε, φάναι, ὦ Ἀριστόφανες, οἷε ἐκφεύξεσθαι; ἀλλὰ πρόσεχε
 C τὸν νοῦν, καὶ οὕτως λέγε ὥς δώσω λόγον. ἴσως μέντοι, 15
 ἂν δόξῃ μοι, ἀφήσω σε.
 14 Καὶ μὲν, ὦ Ἑρυξίμαχε, εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνη, ἄλλη γέ πη ἐν νῶ ἔχω λέγειν ἢ ἢ σύ τε καὶ Πανσανίας εἰπέτην. ἔμοι γὰρ δοκοῦσιν ἄνθρωποι παντάπασι τὴν τοῦ ἔρωτος δύναμιν οὐκ ἡσθῆσθαι, ἐπεὶ αἰσθανόμενοί γε μέ- 20
 γιστ' ἂν αὐτοῦ ἱερὰ κατασκευάσαι καὶ βωμοὺς καὶ θυσίας ἂν ποιεῖν μεγίστας, οὐχ ὥσπερ νῦν τούτων οὐδὲν γίνεται περὶ αὐτὸν, δέον πάντων μάλιστα γίνεσθαι. ἔστι γὰρ
 D θεῶν φιланθρωπόπατος, ἐπικουρός τε ὢν τῶν ἀνθρώ-
 πων καὶ ἰατρὸς τούτων ὢν ἰαθέντων μεγίστη εὐδαιμονία 25
 ἂν τῷ ἀνθρωπείῳ γένει εἴη. ἐγὼ οὖν πειράσομαι ὑμῖν εἰσηγήσασθαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὑμεῖς δὲ τῶν ἄλλων διδάσκαλοι ἔσεσθε. δεῖ δὲ πρῶτον ὑμᾶς μαθεῖν τὴν ἀν-
 θρωπίνην φύσιν καὶ τὰ παθήματα αὐτῆς. Ἡ γὰρ πάλαι
 ἡμῶν φύσις οὐχ ἡ αὐτὴ ἦν ἢ περ νῦν, ἀλλ' ἄλλοία. πρῶτον 30
 μὲν γὰρ τρία ἦν τὰ γένη τὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐχ ὥσπερ
 E νῦν δύο, ἄρρεν καὶ θῆλυ, ἀλλὰ καὶ τρίτον προσῆν κοι-
 νὸν ὃν ἀμφοτέρων τούτων, οὗ νῦν ὄνομα λοιπὸν, αὐτὸ
 δὲ ἡφάνισται· ἀνδρόγυνον γὰρ [ἐν] τότε μὲν ἦν καὶ εἰ-
 dos καὶ ὄνομα ἐξ ἀμφοτέρων κοινὸν τοῦ τε ἄρρενος καὶ 35
 θήλεος, νῦν δ' οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἢ ἐν ὀνείδει ὄνομα κείμε-

νον. ἔπειτα ὅλον ἦν ἐκάστου τοῦ ἀνθρώπου τὸ εἶδος
 στρογγύλον, νῶτον καὶ πλευρὰς κύκλῳ ἔχον. χεῖρας δὲ
 τέτταρας εἶχε, καὶ σκέλη τὰ ἴσα ταῖς χερσὶ, καὶ πρόσωπα
 190 δύο ἐπ' αὐχένι κυκλοτερεῖ, ὅμοια πάντῃ· κεφαλὴν δ' ἐπ'
 ἀμφοτέροις τοῖς προσώποις ἐναντίοις κειμένοις μίαν, καὶ 5
 ὦτα τέτταρα, καὶ αἰδοῖα δύο, καὶ τ' ἄλλα πάντα ὡς ἀπὸ
 τούτων ἂν τις εἰκάσειεν. ἐπορεύετο δὲ [καὶ] ὀρθὸν ὥσπερ
 νῦν, ὁποτέρωσε βουληθεῖη· καὶ ὁπότε ταχὺ δρμήσειε
 θεῖν, ὥσπερ οἱ κυβιστῶντες εἰς ὀρθὸν τὰ σκέλη περιφε-
 ρόμενοι κυβιστῶσι κύκλῳ, ὁκτῶ τότε οὔσι τοῖς μέλεσιν 10
 ἀπερειδόμενοι ταχὺ ἐφέροντο κύκλῳ. ἦν δὲ διὰ ταῦτα
 Β τρία τὰ γένη καὶ τοιαῦτα, ὅτι τὸ μὲν ἄρρῆν ἦν τοῦ ἡλίου
 τὴν ἀρχὴν ἐκγονον, τὸ δὲ θῆλυ τῆς γῆς, τὸ δὲ ἀμφοτέ-
 ρων μετέχον τῆς σελήνης, ὅτι καὶ ἡ σελήνη ἀμφοτέρων
 μετέχει. περιφερῇ δὲ δὴ ἦν καὶ αὐτὰ καὶ ἡ πορεία αὐτῶν 15
 διὰ τὸ τοῖς γονεῦσιν ὅμοια εἶναι. ἦν οὖν τὴν ἰσχὺν δεινὰ
 καὶ τὴν ῥώμην, καὶ τὰ φρονήματα μεγάλα εἶχον, ἐπε-
 χείρησαν δὲ τοῖς θεοῖς, καὶ ὃ λέγει Ὅμηρος περὶ Ἐφιάλ-
 του τε καὶ Ὠτου, περὶ ἐκείνων λέγεται, τὸ εἰς τὸν οὐρα-
 C νὸν ἀνάβασιν ἐπιχειρεῖν ποιεῖν, ὡς ἐπιθησομένων τοῖς 20
 15 θεοῖς. ὃ οὖν Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ ἐβουλεύοντο ὃ τι χρὴ
 αὐτοὺς ποιῆσαι, καὶ ἠπόρουν· οὔτε γὰρ ὅπως ἀποκτεί-
 ναιεν εἶχον καὶ ὥσπερ τοὺς γίγαντας κεραυνώσαντες τὸ
 γένος ἀφανίσαιεν — αἱ τιμαὶ γὰρ αὐτοῖς καὶ τὰ ἱερὰ τὰ
 παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἠφανίζετο — οὔθ' ὅπως ἐῷεν 25
 ἀσελγαίνειν. μόγις δὴ ὁ Ζεὺς ἐννοήσας λέγει ὅτι Δοκῶ
 μοι, ἔφη, ἔχειν μηχανὴν, ὡς ἂν εἶέν τε ἄνθρωποι καὶ
 D παύσαιντο τῆς ἀκολασίας ἀσθενέστεροι γενόμενοι. νῦν
 μὲν γὰρ αὐτοὺς, ἔφη, διατεμῶ δίχα ἕκαστον, καὶ ἅμα
 μὲν ἀσθενέστεροι ἔσονται, ἅμα δὲ χρησιμώτεροι ἡμῖν 30
 διὰ τὸ πλείους τὸν ἀριθμὸν γεγονέναι· καὶ βαδιοῦνται
 ὀρθοὶ ἐπὶ δυοῖν σκελοῖν. ἐὰν δ' ἔτι δοκῶσιν ἀσελγαίνειν
 καὶ μὴ ἐθέλωσιν ἡσυχίαν ἄγειν, πάλιν αὖ, ἔφη, τεμῶ
 δίχα, ὥστ' ἐφ' ἐνὸς πορεύσονται σκέλους ἀσκωλιάζοντες.
 Ταῦτα εἰπὼν ἔτεμνε τοὺς ἀνθρώπους δίχα, ὥσπερ οἱ τὰ 35
 Ε ὅα τέμνοντες καὶ μέλλοντες ταριχεύειν, ἢ ὥσπερ οἱ τὰ

ὡὰ ταῖς θριξίν. ὄντινα δὲ τέμνοι, τὸν Ἀπόλλω ἐκέλευε τό-
 τε πρόσωπον μεταστρέφειν καὶ τὸ τοῦ αὐχένος ἡμῖσιν
 πρὸς τὴν τομὴν, ἵνα θεώμενος τὴν αὐτοῦ τμησιν, κο-
 σμιώτερος εἴη ὁ ἄνθρωπος, καὶ τᾶλλα ἰᾶσθαι ἐκέλευεν.
 ὁ δὲ τό τε πρόσωπον μετέστρεφε, καὶ συνέλκων παντα- 5
 χόθεν τὸ δέρμα ἐπὶ τὴν γαστέρα νῦν καλουμένην, ὥσπερ
 τὰ σύσπαστα βαλάντια, ἐν στόμα ποιῶν ἀπέδει κατὰ
 μέσῃν τὴν γαστέρα, ὃ δὴ τὸν ὀμφαλὸν καλοῦσι. καὶ τὰς
 191 μὲν ἄλλας ῥυτίδας τὰς πολλὰς ἐξελέαινε καὶ τὰ στήθη
 διήρθρου, ἔχων τι τοιοῦτον ὄργανον οἷον οἱ σκυτοτόμοι, 10
 περὶ τὸν καλάποδα λεαίνοντες τὰς τῶν σκυτῶν ῥυτίδας·
 ὀλίγας δὲ κατέλιπε, τὰς περὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα καὶ τὸν
 ὀμφαλὸν, μνημεῖον εἶναι τοῦ παλαιοῦ πάθους. ἐπειδὴ
 οὖν ἡ φύσις δίχα ἐτμήθη, ποθοῦν ἕκαστον τὸ ἡμῖσιν τὸ
 αὐτοῦ ξυνήει, καὶ περιβάλλοντες τὰς χεῖρας καὶ συμπλε- 15
 κόμενοι ἀλλήλοις, ἐπιθυμοῦντες συμφῦναι, ἀπέθνησκον
 B ὑπὸ λιμοῦ καὶ τῆς ἄλλης ἀργίας διὰ τὸ μηδὲν ἐθέλειν
 χωρὶς ἀλλήλων ποιεῖν. καὶ ὁπότε τι ἀποθάνοι τῶν ἡμί-
 σεων, τὸ δὲ λειφθεῖη, τὸ λειφθὲν ἄλλο ἐζήτει καὶ συνε-
 πλέκετο, εἴτε γυναικὸς τῆς ὅλης ἐντύχοι ἡμίσει, ὃ δὴ 20
 νῦν γυναῖκα καλοῦμεν, εἴτ' ἀνδρός· καὶ οὕτως ἀπώλλυν-
 το. ἐλεήσας δὲ ὁ Ζεὺς ἄλλην μηχανὴν πορίζεται, καὶ
 μετατίθησιν αὐτῶν τὰ αἰδοῖα εἰς τὸ πρόσθεν· τέως γὰρ
 καὶ ταῦτα ἐκτὸς εἶχον, καὶ ἐγέννων καὶ ἔτικτον οὐκ εἰς
 C ἀλλήλους ἀλλ' εἰς γῆν, ὥσπερ οἱ τέττιγες. μετέθηκέ τε 25
 οὖν [οὕτως] αὐτῶν εἰς τὸ πρόσθεν καὶ διὰ τούτων τὴν
 γένεσιν ἐν ἀλλήλοις ἐποίησε, διὰ τοῦ ἄρρενος ἐν τῷ θή-
 λει, τῶνδε ἕνεκα, ἵνα ἐν τῇ συμπλοκῇ ἅμα μὲν εἰ ἄνθρω-
 γυναικὶ ἐντύχοι, γεννῶεν καὶ γίγνοιτο τὸ γένος, ἅμα δ'
 εἰ καὶ ἄρρην ἄρρени, πλησμονὴ γοῦν γίγνοιτο τῆς συνου- 30
 σίας καὶ διαπαύοιντο καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα τρέποιντο καὶ τοῦ
 ἄλλου βίου ἐπιμελοῖντο. Ἔστι δὲ οὖν ἐκ τούτου ὁ ἔρως
 D ἔμφυτος ἀλλήλων τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῆς ἀρχαίας φύ-
 σεως συναγωγεὺς, καὶ ἐπιχειρῶν ποιῆσαι ἐν ἐκ δυοῖν καὶ
 16 ἰάσασθαι τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην. ἕκαστος οὖν ἡμῶν 35
 ἐστὶν ἀνθρώπου ξύμβολον, ἅτε τετμημένος ὥσπερ αἰ

ψῆτται, ἐξ ἑνὸς δύο. ζητεῖ δὴ αἰετὸ αὐτοῦ ἕκαστος ἑυ-
 βολον. ὅσοι μὲν οὖν τῶν ἀνδρῶν τοῦ κοινοῦ τμημά εἰσιν,
 ὃ δὴ τότε ἀνδρόγυνον ἐκαλεῖτο, φιλογύναικές τ' εἰσὶ καὶ οἱ
 πολλοὶ τῶν μοιχῶν ἐκ τούτου τοῦ γένους γεγόνασιν, καὶ ὅσαι
 Ε αὖ γυναῖκες φίλανδροί τε καὶ μοιχεύτραι, ἐκ τούτου τοῦ 5
 γένους γίνονται. ὅσαι δὲ τῶν γυναικῶν γυναικὸς τμη-
 μά εἰσιν, οὐ πάννυ αὐταὶ τοῖς ἀνδράσι τὸν νοῦν προσέ-
 χουσιν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὰς γυναῖκας τετραμμέναι εἰσὶ,
 καὶ αἱ ἐταιρίστραι ἐκ τούτου τοῦ γένους γίνονται. ὅσοι
 δὲ ἄρρενος τμημά εἰσιν, τὰ ἄρρενα διώκουσι, καὶ τέως 10
 μὲν ἂν παῖδες ᾧσιν, ἅτε τεμάχια ὄντα τοῦ ἄρρενος, φι-
 λοῦσι τοὺς ἀνδρας καὶ χαίρουσι συγκατακείμενοι καὶ
 192 συμπεπλεγμένοι τοῖς ἀνδράσι, καὶ εἰσιν οὗτοι βέλτιστοι
 τῶν παίδων καὶ μεираκίων, ἅτε ἀνδρειότατοι ὄντες φύ-
 σει. φασὶ δὲ δὴ τινες αὐτοὺς ἀναισχύντους εἶναι, ψευδό- 15
 μενοι· οὐ γὰρ ὑπ' ἀναισχυντίας τοῦτο δρῶσιν, ἀλλ' ὑπὸ
 θάρρους καὶ ἀνδρίας καὶ ἀρρενωπίας τὸ ὅμοιον αὐτοῖς
 ἀσπαζόμενοι. μέγα δὲ τεκμήριον· καὶ γὰρ τελεωθέντες
 μόνοι ἀποβαίνουσιν εἰς τὰ πολιτικά ἀνδρες οἱ τοιοῦτοι.
 ἐπειδὴν δὲ ἀνδρωθῶσι, παιδεραστοῦσι καὶ πρὸς γάμους 20
 Β καὶ παιδοποιίας οὐ προσέχουσι τὸν νοῦν φύσει, ἀλλὰ
 ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγκάζονται· ἀλλ' ἐξαρκεῖ αὐτοῖς μετ'
 ἀλλήλων καταζῆν ἀγάμοις. πάντως μὲν οὖν ὁ τοιοῦτος
 παιδεραστής τε καὶ φιλεραστής γίγνεται, αἰετὸ ζυγγενὲς
 ἀσπαζόμενος. ὅταν μὲν οὖν καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ ἐντύχη τῷ 25
 αὐτοῦ ἡμίσει καὶ ὁ παιδεραστής καὶ ἄλλος πᾶς, τότε καὶ
 C θαυμαστὰ ἐκπλήττονται φιλία τε καὶ οἰκειότητι καὶ ἔρω-
 τι, οὐκ ἐθέλοντες ὥς ἔπος εἰπεῖν χωρίζεσθαι ἀλλήλων
 οὐδὲ σμικρὸν χρόνον. καὶ οἱ διατελοῦντες μετ' ἀλλήλων
 διὰ βίου οὗτοί εἰσιν, οἳ οὐδ' ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν ὅ τι βού- 30
 λονται σφίσι παρ' ἀλλήλων γίγνεσθαι. οὐδὲ γὰρ ἂν δό-
 ξειε τοῦτ' εἶναι ἢ τῶν ἀφροδισίων συνουσία, ὥς ἄρα
 τούτου ἕνεκα ἕτερος ἑτέρῳ χαίρει ξυνῶν οὕτως ἐπὶ μεγά-
 λης σπουδῆς· ἀλλ' ἄλλο τι βουλομένη ἑκατέρου ἢ ψυχὴ
 D δῆλη ἐστίν, ὃ οὐ δύναται εἰπεῖν, ἀλλὰ μαντεύεται ὃ 35
 βούλεται, καὶ αἰνίττεται, καὶ εἰ αὐτοῖς ἐν τῷ αὐτῷ κα-

τακειμένοις ἐπιστάς ὁ Ἥφαιστος, ἔχων τὰ ὄργανα, ἔροιτο
 Τί ἔσθ' ὃ βούλεσθε, ὦ ἄνθρωποι, ὑμῖν παρ' ἀλλήλων
 γενέσθαι; καὶ εἰ ἀποροῦντας αὐτοὺς πάλιν ἔροιτο Ἄρα
 γε τοῦδε ἐπιθυμεῖτε, ἐν τῷ αὐτῷ γενέσθαι ὅτι μάλιστ'
 ἀλλήλοις, ὥστε καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν μὴ ἀπολείπεσθαι 5

Ε ἀλλήλων; εἰ γὰρ τούτου ἐπιθυμεῖτε, ἐθέλω ὑμᾶς συν-
 τῆξαι καὶ συμφῦσαι εἰς τὸ αὐτὸ, ὥστε δὴ ὄντας ἓνα
 γεγονέναι καὶ ἕως τ' ἂν ζῆτε, ὥς ἓνα ὄντα, κοινῇ ἀμφο-
 τέρους ζῆν, καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνητε, ἐκεῖ αὖ, ἐν Αἴδου
 ἀντὶ δυεῖν ἓνα εἶναι κοινῇ τεθνεῶτε. ἀλλ' ὁρᾶτε εἰ τού- 10
 του ἐρᾶτε καὶ ἐξαρκεῖ ὑμῖν ἂν τούτου τύχητε. ταῦτα
 ἀκούσας ἴσμεν ὅτι οὐδ' ἂν εἰς ἐξαρνηθεῖη οὐδ' ἄλλο τι
 ἂν φανείη βουλόμενος, ἀλλ' ἀτεχνῶς οἴοιτ' ἂν ἀκηκοέναι
 τοῦτο ὃ πάλαι ἄρα ἐπεθύμει, συνελθὼν καὶ συντακεῖς τῷ
 ἔρωμένῳ ἐκ δυεῖν εἰς γενέσθαι. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἴτιον, 15
 ὅτι ἡ ἀρχαία φύσις ἡμῶν ἦν αὕτη καὶ ἦμεν ὅλοι· τοῦ
 193 ὅλου οὖν τῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ διώξει ἔρως ὄνομα. καὶ πρὸ
 τοῦ, ὥσπερ λέγω, ἐν ἡμεν· νυνὶ δὲ διὰ τὴν ἀδικίαν διω-
 κίσθημεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ Ἀρκάδες ὑπὸ Λακε-
 δαιμονίων. φόβος οὖν ἔστιν, ἐὰν μὴ κόσμιοι ὦμεν πρὸς 20
 τοὺς Θεοὺς, ὅπως μὴ καὶ αὐθις διασχισθησόμεθα, καὶ
 περίμεν ἔχοντες ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς στήλαις κατὰ γραφὴν
 ἐκτετυπωμένοι, διαπεπρισμένοι κατὰ τὰς ῥῖνας, γεγονό-
 τες ὥσπερ λίσπαι. ἀλλὰ τούτων ἕνεκα πάντ' ἄνδρα χρή

Β ἅπαντα παρακελεύεσθαι εὐσεβεῖν περὶ Θεοὺς, ἵνα τὰ μὲν 25
 ἐκφύγωμεν, τῶν δὲ τύχωμεν, ὧν ὁ Ἔρως ἡμῖν ἡγεμὼν
 καὶ στρατηγός. ὃ μὴδεὶς ἐναντία πραττέτω· πράττει δ'
 ἐναντία, ὅστις Θεοῖς ἀπεχθάνεται. φίλοι γὰρ γενόμενοι
 καὶ διαλλαγέντες τῷ Θεῷ ἐξευρήσομέν τε καὶ ἐντευξό-
 μεθα τοῖς παιδικοῖς τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν, ὃ τῶν νῦν 30
 ὀλίγοι ποιοῦσι. καὶ μή μοι ὑπολάβῃ Ἐρυξίμαχος κωμω-
 δῶν τὸν λόγον, ὥς Πανσανίαν καὶ Ἀγάθωνα λέγω· ἴσως

Γ μὲν γὰρ καὶ οὗτοι τούτων τυγχάνουσιν ὄντες καὶ εἰσὶν
 ἀμφοτέροι τὴν φύσιν ἄρῶνες, λέγω δὲ οὖν ἔγωγε καθ'
 ἀπάντων καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ὅτι οὕτως ἂν ἡμῶν 35
 τὸ γένος εὐδαιμον γένοιτο, εἰ ἐκτελέσαιμεν τὸν ἔρωτα

καὶ τῶν παιδικῶν τῶν αὐτοῦ ἕκαστος τύχοι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀπελθὼν φύσιν. εἰ δὲ τοῦτο ἄριστον, ἀναγκαῖον καὶ τῶν νῦν παρόντων τὸ τούτου ἐγγυτάτῳ ἄριστον εἶναι. τοῦτο δ' ἐστὶ παιδικῶν τυχεῖν κατὰ νοῦν αὐτῷ πεφυκό-

D των. οὗ δὲ τὸν αἴτιον θεὸν ὑμνοῦντες δικαίως ἂν ὑμνοῖ- 5
μεν Ἐρωτα, ὃς ἔν τε τῷ παρόντι ἡμᾶς πλεῖστα ὀνίνησιν
εἰς τὸ οἰκεῖον ἄγων, καὶ εἰς τὸ ἔπειτα ἐλπίδας μεγίστας
παρέχεται, ἡμῶν παρεχομένων πρὸς θεοῦς εὐσέβειαν,
καταστήσας ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν φύσιν καὶ ἱασάμενος
μακαρίους καὶ εὐδαίμονας ποιῆσαι. 10

17 Οὗτος, ἔφη, ὦ Ἐρυξίμαχε, ὁ ἐμὸς λόγος ἐστὶ περὶ
Ἐρωτος, ἄλλοιός ἢ ὁ σός. ὥσπερ οὖν ἐδεήθην σου, μὴ
κωμωδήσης αὐτὸν, ἵνα καὶ τῶν λοιπῶν ἀκούσωμεν τί
E ἕκαστος ἐρεῖ, μᾶλλον δὲ τί ἐκάτερος. Ἀγάθων γὰρ καὶ
Σωκράτης λοιποί. 15

Ἀλλὰ πείσομαί σοι, ἔφη φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον·
καὶ γὰρ μοι ὁ λόγος ἡδέως ἐρρήθη. καὶ εἰ μὴ ξυνήδειν
Σωκράτει τε καὶ Ἀγάθωνι δεινοῖς οὔσι περὶ τὰ ἐρωτικά,
πάννυ ἂν ἐφοβούμην μὴ ἀπορήσωσι λόγων διὰ τὸ πολλὰ
καὶ παντοδαπὰ εἰρησθαι· νῦν δὲ ὁμῶς θαρρῶ. Τὸν οὖν 20
194 Σωκράτη εἰπεῖν Καλῶς γὰρ αὐτὸς ἠγώνισαι, ὦ Ἐρυξί-
μαχε. εἰ δὲ γένοιο οὗ νῦν ἐγὼ εἶμι, μᾶλλον δὲ ἴσως οὗ
ἔσομαι, ἐπειδὴν καὶ Ἀγάθων εἶπη, εὖ καὶ μάλ' ἂν φο-
βοῖο καὶ ἐν παντὶ εἴης, ὥσπερ ἐγὼ νῦν. Φαρμάττειν
βούλει με, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν τὸν Ἀγάθωνα, ἵνα θο- 25
ρυβηθῶ διὰ τὸ οἶεσθαι τὸ θέατρον προσδοκίαν μεγάλην
ἔχειν ὥς εὖ ἐροῦντος ἐμοῦ. Ἐπιλήσμων μέντ' ἂν εἴην, ὦ
Ἀγάθων, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, εἰ ἰδὼν τὴν σὴν ἀνδρίαν
B καὶ μεγαλοφροσύνην ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὀκρίβαντα
μετὰ τῶν ὑποκριτῶν καὶ βλέψαντος ἐναντία τοσοῦτῳ 30
θεάτρῳ, μέλλοντος ἐπιδείξεσθαι σαυτοῦ λόγους, καὶ οὐδ'
ὅπωςτιοῦν ἐκπλαγέντος, νῦν οἶηθείην σὲ θορυβηθήσε-
σθαι ἔνεκα ἡμῶν ὀλίγων ἀνθρώπων. Τί δαί, ὦ Σώκρα-
τες, τὸν Ἀγάθωνα φάναι, οὐ δὴ πού με οὕτω θεάτρον
μεστὸν ἡγεῖ, ὥστε καὶ ἀγνοεῖν ὅτι νοῦν ἔχοντι ὀλίγοι ἐμ- 35
C φρονες πολλῶν ἀφρόνων φοβερώτεροι. Οὐ μέντ' ἂν κα-

- λῶς ποιοίην, φάναι τὸν Σωκράτη, ὦ Ἀγάθων, περὶ σοῦ
 τι ἐγὼ ἄγροικον δοξάζων. ἀλλ' εὖ οἶδα ὅτι εἴ τισιν ἐντύ-
 χους οὕς ἤγοῖο σοφοὺς, μᾶλλον ἂν αὐτῶν φροντίζοις ἢ
 τῶν πολλῶν. ἀλλὰ μὴ οὐχ οὗτοι ἡμεῖς ὤμεν. ἡμεῖς μὲν
 γὰρ καὶ ἐκεῖ παρῆμεν καὶ ἡμεν τῶν πολλῶν· εἰ δὲ ἄλλοις 5
 ἐντύχοις σοφοῖς, τάχ' ἂν αἰσχύνοιο αὐτοὺς, εἴ τι ἴσως
 οἷοιο αἰσχρὸν ὄν ποιεῖν. ἢ πῶς λέγεις; Ἀληθῆ λέγεις,
 Π φάναι. Τοὺς δὲ πολλοὺς οὐκ ἂν αἰσχύνοιο, εἴ τι οἷοιο
 αἰσχρὸν ποιεῖν; Καὶ τὸν Φαῖδρον ἔφη ὑπολαβόντα εἰπεῖν
 ὦ φίλε Ἀγάθων, ἐὰν ἀποκρίνη Σωκράτει, οὐδὲν ἔτι 10
 διοίσει αὐτῷ ὀπιοῦν τῶν ἐνθάδε ὀτιοῦν γίνεσθαι, ἐὰν
 μόνον ἔχη ὅτῳ διαλέγηται, ἄλλως τε καὶ καλῷ, ἐγὼ δὲ
 ἡδέως μὲν ἀκούω Σωκράτους διαλεγομένου, ἀναγκαῖον
 δέ μοι ἐπιμεληθῆναι τοῦ ἐγκωμίου τῷ Ἐρωτι καὶ ἀποδέ-
 ξασθαι παρ' ἐνὸς ἐκάστου ὑμῶν τὸν λόγον. ἀποδοὺς οὖν 15
 Ε ἐκάτερος τῷ Θεῷ οὕτως ἤδη διαλεγέσθω. Ἀλλὰ καλῶς
 λέγεις, ὦ Φαῖδρε, φάναι τὸν Ἀγάθωνα, καὶ οὐδέν με
 κωλύει λέγειν· Σωκράτει γὰρ καὶ αὐθις ἔσται πολλάκις
 διαλέγεσθαι.
- 18 Ἐγὼ δὲ δὴ βούλομαι πρῶτον μὲν εἰπεῖν ἢ χρὴ με 20
 εἰπεῖν, ἔπειτα εἰπεῖν. δοκοῦσι γάρ μοι πάντες οἱ πρόσθεν
 εἰρηκότες οὐ τὸν Θεὸν ἐγκωμιάζειν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώ-
 πους εὐδαιμονίζειν τῶν ἀγαθῶν ὧν ὁ Θεὸς αὐτοῖς αἴτιος·
- 195 ὁποῖος δέ τις αὐτὸς ὧν ταῦτα ἐδωρήσατο, οὐδεὶς εἴρη-
 κεν. εἷς δὲ τρόπος ὁρθὸς παντὸς ἐπαίνου περὶ παντός, 25
 λόγῳ διελθεῖν οἷος οἷων αἴτιος ὧν τυγχάνει περὶ οὗ ἂν ὁ
 λόγος ᾗ. οὕτω δὴ τὸν Ἐρωτα καὶ ἡμᾶς δίκαιον ἐπαινέσαι
 πρῶτον αὐτὸν οἷός ἐστιν, ἔπειτα τὰς δόσεις. Φημὶ οὖν
 ἐγὼ πάντων Θεῶν εὐδαιμόνων ὄντων Ἐρωτα, εἰ θέμις
 καὶ ἀνεμέσητον εἰπεῖν, εὐδαιμονέστατον εἶναι αὐτῶν, 30
 κάλλιστον ὄντα καὶ ἄριστον. ἔστι δὲ κάλλιστος ὧν τοιόςδε,
 πρῶτον μὲν νεώτατος Θεῶν, ὦ Φαῖδρε, μέγα δὲ τεκ-
- Β μῆριον τῷ λόγῳ αὐτὸς παρέχεται, φεύγων φυγῇ τὸ
 γῆρας, ταχὺ ὃν δῆλον ὅτι· θᾶπτον γοῦν τοῦ δέοντος
 ἡμῖν προσέρχεται. ὁ δὲ πέφυκεν Ἐρως μισεῖν καὶ οὐδ' 35
 ἐντὸς πολλοῦ πλησιάζειν. μετὰ δὲ νέων ἀεὶ ξύνεστί τε

καὶ ἔστιν· ὁ γὰρ παλαιὸς λόγος εὖ ἔχει, ὥς ὁμοιον ὁμοίῳ
 αἰεὶ πελάζει. ἐγὼ δὲ Φαίδρῳ πολλὰ ἄλλα ὁμολογῶν τοῦτο
 οὐχ ὁμολογῶ, ὥς Ἐρῶς Κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότε-
 ρός ἐστιν, ἀλλὰ φημὶ νεώτατον αὐτὸν εἶναι θεῶν καὶ
 αἰεὶ νέον, τὰ δὲ παλαιὰ πράγματα περὶ θεοὺς, ἃ Ἡσίο- 5
 δος καὶ Παρμενίδης λέγουσιν, ἀνάγκη καὶ οὐκ ἔρωτι γε-
 γονέναι, εἰ ἐκεῖνοι ἀληθῆ ἔλεγον· οὐ γὰρ ἂν ἐκτομαὶ
 οὐδὲ δεσμοὶ ἀλλήλων ἐγίγνοντο καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ βίαια,
 εἰ Ἐρῶς ἐν αὐτοῖς ἦν, ἀλλὰ φιλία καὶ εἰρήνη, ὥσπερ
 νῦν, ἐξ οὗ Ἐρῶς τῶν θεῶν βασιλεύει. Νέος μὲν οὖν ἐστὶ, 10
 D πρὸς δὲ τῷ νέῳ ἀπαλός· ποιητοῦ δ' ἔστιν ἐνδεής οἶος ἦν
 Ὅμηρος, πρὸς τὸ ἐπιδεῖξαι θεοῦ ἀπαλότητα. Ὅμηρος
 γὰρ Ἀτὴν θεὸν τέ φησιν εἶναι καὶ ἀπαλήν· τοὺς γοῦν
 πόδας αὐτῆς ἀπαλοὺς εἶναι, λέγων
 τῆς μένθ' ἀπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδεος 15
 πίλνεται, ἀλλ' ἄρα ἢ γε κατ' ἀνδρῶν κράτα βαίνει.
 καλῶ οὖν δοκεῖ μοι τεκμηρίῳ τὴν ἀπαλότητα ἀποφαίνειν,
 E ὅτι οὐκ ἐπὶ σκληροῦ βαίνει ἀλλ' ἐπὶ μαλθακοῦ. τῷ αὐτῷ
 δὴ καὶ ἡμεῖς χρησώμεθα τεκμηρίῳ περὶ Ἐρωτα ὅτι ἀπα-
 λός, οὐ γὰρ ἐπὶ γῆς βαίνει οὐδ' ἐπὶ κρανίων, ἃ ἐστὶν οὐ 20
 πάνυ μαλακὰ, ἀλλ' ἐν τοῖς μαλακωτάτοις τῶν ὄντων καὶ
 βαίνει καὶ οἰκεῖ. ἐν γὰρ ἡθεσι καὶ ψυχαῖς θεῶν καὶ ἀν-
 θρώπων τὴν οἴκησιν ἴδρυται, καὶ οὐκ αὖ ἐξῆς ἐν πά-
 σαις ταῖς ψυχαῖς, ἀλλ' ἥτινι ἂν σκληρὸν ἡθος ἐχούσῃ
 ἐντύχη, ἀπέρχεται, ἥ δ' ἂν μαλακὸν, οἰκίζεται. ἀπτό- 25
 μενον οὖν αἰεὶ καὶ ποσὶ καὶ πάντῃ ἐν μαλακωτάτοις τῶν
 μαλακωτάτων, ἀπαλώτατον ἀνάγκη εἶναι. Νεώτατος
 196 μὲν δὴ ἐστὶ καὶ ἀπαλώτατος, πρὸς δὲ τούτοις ὑγρὸς τὸ
 εἶδος. οὐ γὰρ ἂν οἶός τ' ἦν πάντῃ περιπτύσσεσθαι οὐδὲ
 διὰ πάσης ψυχῆς καὶ εἰσιὼν τὸ πρῶτον λανθάνειν καὶ 30
 ἐξιῶν, εἰ σκληρὸς ἦν. συμμέτρου δὲ καὶ ὑγρᾶς ἰδέας μέγα
 τεκμήριον ἢ εὐσχημοσύνη, ὃ δὴ διαφερόντως ἐκ πάν-
 των ὁμολογουμένως Ἐρῶς ἔχει· ἀσχημοσύνη γὰρ καὶ
 Ἐρωτι πρὸς ἀλλήλους αἰεὶ πόλεμος. χροῖας δὲ κάλλος ἢ
 κατ' ἀνθρῶ δίαίτα τοῦ θεοῦ σημαίνει· ἀνανθεῖ γὰρ καὶ 35
 B ἀπηνθηκότι καὶ σώματι καὶ ψυχῇ καὶ ἄλλῳ ὄτι οὐκ

- ἐνίξει Ἔρως, οὗ δ' ἂν εὐανθήσ τε καὶ εὐώδης τόπος ἦ,
 19 ἐνταῦθα καὶ ἵζει καὶ μένει. Περὶ μὲν οὖν κάλλους τοῦ
 θεοῦ καὶ ταῦτα ἱκανὰ καὶ ἔτι πολλὰ λείπεται, περὶ δὲ
 ἀρετῆς Ἔρωτος μετὰ ταῦτα λεκτέον, τὸ μὲν μέγιστον
 ὅτι Ἔρως οὐτ' ἀδικεῖ οὐτ' ἀδικεῖται οὐθ' ὑπὸ θεοῦ οὔτε 5
 θεὸν, οὐθ' ὑπ' ἀνθρώπου οὔτε ἄνθρωπον. οὔτε γὰρ αὐ-
 τὸς βία πάσχει, εἴ τι πάσχει· βία γὰρ Ἔρωτος οὐχ ἄπ-
 C τεταί· οὔτε ποιῶν ποιεῖ· πᾶς γὰρ ἐκὼν ἔρωτι πᾶν ὑπη-
 ρετεῖ, ἃ δ' ἂν τις ἐκὼν ἐκόντι ὁμολογήσῃ, φασὶν οἱ πό-
 λεως βασιλῆς νόμοι δίκαια εἶναι. πρὸς δὲ τῇ δικαιοσύνῃ 10
 σωφροσύνης πλείστης μετέχει. εἶναι γὰρ ὁμολογεῖται σω-
 φροσύνη τὸ κρατεῖν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, Ἔρωτος δὲ
 μηδεμίαν ἡδονὴν κρείττω εἶναι. εἰ δὲ ἥττους, κρατοῦντ'
 ἂν ὑπὸ Ἔρωτος, ὃ δὲ κρατοῖ. κρατῶν δὲ ἡδονῶν καὶ
 ἐπιθυμιῶν ὃ Ἔρως διαφερόντως ἂν σωφρονοῖ. καὶ μὴν 15
 D εἰς γε ἀνδρίαν ἔρωτι οὐδὲ Ἄρης ἀνθίσταται. οὐ γὰρ
 ἔχει Ἔρωτα Ἄρης, ἀλλ' Ἔρως Ἄρη, Ἀφροδίτης, ὡς
 λόγος. κρείττων δὲ ὃ ἔχων τοῦ ἐχομένου. τοῦ δ' ἀνδρειο-
 τάτου τῶν ἄλλων κρατῶν πάντων ἂν ἀνδρειότατος εἴη.
 Περὶ μὲν οὖν δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης καὶ ἀνδρίας 20
 τοῦ θεοῦ εἴρηται, περὶ δὲ σοφίας λείπεται· ὅσον οὖν δυ-
 νατὸν, πειρατέον μὴ ἐλλείπειν. καὶ πρῶτον μὲν, ἴν' αὖ
 καὶ ἐγὼ τὴν ἡμετέραν τέχνην τιμήσω ὥσπερ Ἐρυξίμα-
 E χος τὴν ἑαυτοῦ, ποιητῆς ὃ θεὸς σοφὸς οὕτως ὥστε καὶ
 ἄλλον ποιῆσαι· πᾶς γοῦν ποιητῆς γίγνεται, καὶ ἄμου- 25
 σος ἢ τὸ πρὶν, οὗ ἂν Ἔρως ἄψηται. ὧ δὲ πρέπει ἡμᾶς
 μαρτυρίῳ χρῆσθαι, ὅτι ποιητῆς ὃ Ἔρως ἀγαθὸς ἐν κε-
 φαλαίῳ πᾶσαν ποίησιν τὴν κατὰ μουσικὴν· ἃ γὰρ τις ἢ
 μὴ ἔχει ἢ μὴ οἶδεν, οὐτ' ἂν ἑτέρῳ δοίῃ οὐτ' ἂν ἄλλον δι-
 197 δάξειε. καὶ μὲν δὴ τὴν γε τῶν ζώων ποίησιν πάντων τίς 30
 ἐναντιώσεται μὴ οὐχὶ Ἔρωτος εἶναι σοφίαν, ἢ γίγνεται
 τε καὶ φύεται πάντα τὰ ζῶα; ἀλλὰ τὴν τῶν τεχνῶν δη-
 μιουργίαν οὐκ ἴσμεν, ὅτι οὗ μὲν ἂν ὃ θεὸς οὗτος διδά-
 σκαλος γένηται, ἐλλόγιμος καὶ φανὸς ἀπέβη, οὗ δ' ἂν
 Ἔρως μὴ ἐφάψηται, σκοτεινός; τοξικὴν γε μὴν καὶ ἰα- 35
 τρικὴν καὶ μαντικὴν Ἀπόλλων ἀνεῦρεν ἐπιθυμίας καὶ

ἔρωτος ἡγεμονεύσαντος, ὥστε καὶ οὗτος Ἐρωτος ἂν εἴη
 Β μαθητῆς, καὶ Μοῦσαι μουσικῆς καὶ Ἥφαιστος χαλ-
 κείας καὶ Ἀθηνᾶ ἰστοουργίας καὶ Ζεὺς κῦβερνήσεως θεῶν
 τε καὶ ἀνθρώπων. ὅθεν δὴ καὶ κατεσκευάσθη τῶν θεῶν
 τὰ πράγματα Ἐρωτος ἐγγενομένου, δῆλον ὅτι κάλ- 5
 λους· αἴσχει γὰρ οὐκ ἔπεστιν Ἐρως. πρὸ τοῦ δέ, ὥσπερ
 ἐν ἀρχῇ εἶπον, πολλὰ καὶ δεινὰ θεοῖς ἐγίγνετο, ὥς λέγε-
 ται, διὰ τὴν τῆς ἀνάγκης βασιλείαν· ἐπειδὴ δ' ὁ θεὸς
 C οὗτος ἔφυ ἐκ τοῦ ἐρᾶν τῶν καλῶν, πάντ' ἀγαθὰ γέγονε
 καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις. Οὕτως ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Φαῖδρε, 10
 Ἐρως πρῶτος αὐτὸς ὢν κάλλιστος καὶ ἄριστος μετὰ
 τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἄλλων τοιούτων αἴτιος εἶναι. ἐπέρχε-
 ται δέ μοι τι καὶ ἔμμετρον εἰπεῖν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ποιῶν
 εἰρήνην μὲν ἐν ἀνθρώποις, πελάγει δὲ γαλήνην,
 νηνεμίαν ἀνέμων, κοίτην ὕπνου τ' ἐνὶ κήδει. 15

D οὗτος δὲ ἡμᾶς ἀλλοτριότητος μὲν κενοῖ, οἰκειότητος δὲ
 πληροῖ, τὰς τοιάσδε ξυνόδους μετ' ἀλλήλων πάσας τι-
 θεῖς ξυνιέναι, ἐν ἑορταῖς, ἐν χοροῖς, ἐν θυσίαις γιγνόμε-
 νος ἡγεμῶν· πραότητα μὲν πορίζων, ἀγριότητα δ' ἐξο-
 ρίζων· φιλόδωρος εὐμενείας, ἄδωρος δυσμενείας· ἔλεως 20
 ἀγαθοῖς, θεατὸς σοφοῖς, ἀγαστὸς θεοῖς· ζηλωτὸς ἀμοί-
 ροις, κτητὸς εὐμοίροις· τρυφῆς, ἀβρότητος, χλιδῆς,
 χαρίτων, ἡμέρου, πόθου πατῆρ· ἐπιμελῆς ἀγαθῶν, ἀμε-
 λῆς κακῶν· ἐν πόνῳ, ἐν φόβῳ, ἐν πόθῳ, ἐν λόγῳ κυ-
 E βερνήτης, ἐπιβάτης, παραστάτης τε καὶ σωτὴρ ἄριστος, 25
 ξυμπάντων τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων κόσμος, ἡγεμῶν κάλ-
 λιστος καὶ ἄριστος, ὃ χρὴ ἔπεσθαι πάντα ἄνδρα ἐφυμ-
 νοῦντα καλῶς, καλῆς ᾠδῆς μετέχοντα, ἣν ἄδει θέλγων
 πάντων θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων νόημα.

Οὗτος, ἔφη, ὁ παρ' ἐμοῦ λόγος, ὦ Φαῖδρε, τῷ 30
 θεῷ ἀνακείσθω, τὰ μὲν παιδιᾶς, τὰ δὲ σπουδῆς μετρίας,
 καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι, μετέχων.

20 Εἰπόντος δὲ τοῦ Ἀγάθωνος πάντας ἔφη ὁ Ἀριστό-
 198 δημος ἀναθορυβῆσαι τοὺς παρόντας, ὥς πρεπόντως τοῦ
 νεανίσκου εἰρηκότος καὶ αὐτῷ καὶ τῷ θεῷ. τὸν οὖν Σω- 35
 κράτη εἰπεῖν βλέψαντα εἰς τὸν Εὐρυξίμαχον, Ἀρά σοι δο-

- κῶ, φάναι, ὦ παῖ Ἀκουμένοῦ, ἀδεῆς πάλαι δέος δεδιέναι, ἀλλ' οὐ μαντικῶς, ἃ νῦν δὴ ἔλεγον, εἰπεῖν, ὅτι Ἀγάθων θαυμαστῶς ἔροϊ, ἐγὼ δ' ἀπορήσοιμι; Τὸ μὲν ἕτερον, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον, μαντικῶς δοκεῖς μοι εἰρηκέναι, ὅτι Ἀγάθων εὖ ἔρεϊ· τὸ δὲ σὲ ἀπορήσειν, οὐκ 5
- B** οἶμαι. Καὶ πῶς, ὦ μακάριε, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, οὐ μέλλω ἀπορεῖν καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος ὅστισοῦν, μέλλων λέξειν μετὰ καλὸν καὶ παντοδαπὸν οὕτω λόγον ῥηθέντα; καὶ τὰ μὲν ἄλλα οὐχ ὁμοίως θαυμαστά· τὸ δὲ ἐπὶ τελευ-
τῆς τοῦ κάλλους τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων τίς οὐκ ἂν 10
ἐξεπλάγη ἀκούων; ἐπεὶ ἔγωγε ἐνθυμούμενος ὅτι αὐτὸς
- C** οὐχ οἷός τ' ἔσομαι οὐδ' ἐγγὺς τούτων οὐδὲν καλὸν εἰπεῖν, ὑπ' αἰσχύνης ὀλίγου ἀποδράς ὑπόμην, εἴ πη εἶχον. καὶ γὰρ με Γοργίου ὁ λόγος ἀνεμίμνησκεν, ὥστε ἀτεχνῶς τὸ τοῦ Ὀμήρου ἐπεπόνθη· ἐφοβούμην μή μοι τελευτῶν ὁ 15
Ἀγάθων Γοργίου κεφαλὴν δεινοῦ λέγειν ἐν τῷ λόγῳ ἐπὶ τὸν ἐμὸν λόγον πέμψας αὐτόν με λίθον τῇ ἀφανίᾳ ποιή-
σειε. καὶ ἐνενόησα τότε ἄρα καταγέλαστος ὢν, ἥνίκα ὑμῖν ὁμολόγουν ἐν τῷ μέρει μεθ' ὑμῶν ἐγκωμιάσσεσθαι
- D** τὸν Ἐρωτα καὶ ἔφην εἶναι δεινὸς τὰ ἐρωτικά, οὐδὲν 20
εἰδὼς ἄρα τοῦ πράγματος, ὥς ἔδει ἐγκωμιάζειν ὀτιοῦν. ἐγὼ μὲν γὰρ ὑπ' ἀβελτερίας ὥμην δεῖν τὰληθῆ λέγειν περὶ ἐκάστου τοῦ ἐγκωμιαζομένου, καὶ τοῦτο μὲν ὑπάρ-
χειν, ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων τὰ κάλλιστα ἐκλεγομένους ὥς
εὐπρεπέστατα τιθέναι. καὶ πάννυ δὴ μέγα ἐφρόνουν ὥς 25
εὖ ἐρῶν, ὥς εἰδὼς τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἐπαινεῖν ὀτιοῦν.
- E** τὸ δὲ ἄρα, ὥς ἔοικεν, οὐ τοῦτο ἦν τὸ καλῶς ἐπαινεῖν ὀτιοῦν, ἀλλὰ τὸ ὥς μέγιστα ἀνατιθέναι τῷ πράγματι καὶ ὥς κάλλιστα, ἐάν τε ἦ οὕτως ἔχοντα ἐάν τε μή. εἰ δὲ ψευδῆ, οὐδὲν ἄρ' ἦν πρᾶγμα. προὔρρηθη γὰρ, ὥς ἔοι- 30
κεν, ὅπως ἕκαστος ἡμῶν τὸν Ἐρωτα ἐγκωμιάζειν δόξει, οὐχ ὅπως ἐγκωμιάσεται. διὰ ταῦτα δὴ, οἶμαι, πάντα λό-
γον κινοῦντες ἀνατίθετε τῷ Ἐρωτι, καὶ φατέ αὐτὸν τοι-
199 οὔτόν τε εἶναι καὶ τοσοῦτων αἴτιον, ὅπως ἂν φαίνεται ὥς κάλλιστος καὶ ἄριστος, δῆλον ὅτι τοῖς μὴ γιννώσκου- 35
σιν· οὐ γὰρ ἂν που τοῖς γε εἰδόσι. καὶ καλῶς γ' ἔχει καὶ

- σεμνῶς ὁ ἔπαινος. ἀλλὰ γὰρ ἐγὼ οὐκ ἤδη ἄρα τὸν τρό-
 πον τοῦ ἐπαίνου, οὐδ' εἰδὼς ὑμῖν ὡμολόγησα καὶ αὐτὸς
 ἐν τῷ μέρει ἐπαινέσεσθαι. ἡ γλῶττα οὖν ὑπέσχετο, ἡ δὲ
 φρὴν οὐ. χαιρέτω δὴ. οὐ γὰρ ἔτι ἐγκωμιάζω τοῦτον τὸν
 τρόπον· οὐ γὰρ ἂν δυναίμην. οὐ μέντοι ἀλλὰ τὰ γε ἄλη- 5
- Β** θῆ, εἰ βούλεσθε, ἐθέλω εἰπεῖν κατ' ἐμαυτὸν, οὐ πρὸς
 τοὺς ὑμετέρους λόγους, ἵνα μὴ γέλωτα ὄφλω. ὄρα οὖν,
 ὦ Φαῖδρε, εἴ τι καὶ τοιούτου λόγου δέει, περὶ Ἔρωτος
 τὰληθῆ λεγόμενα ἀκούειν, ὀνόμασι δὲ καὶ θέσει ῥημάτων
 τοιαύτη ὁποία ἂν τις τύχῃ ἐπελθοῦσα. Τὸν οὖν Φαῖ- 10
 δρον ἔφη καὶ τοὺς ἄλλους κελεύειν λέγειν, ὅπῃ αὐτὸς οἴ-
 οίτο δεῖν εἰπεῖν, ταύτη. Ἔτι τοίνυν, φάναι, ὦ Φαῖδρε,
 πάρες μοι Ἀγάθωνα σμίκρ' ἅττα ἐρέσθαι, ἵνα ἀνομολο-
- Γ** γησάμενος παρ' αὐτοῦ οὕτως ἤδη λέγω. Ἀλλὰ παρήμι,
 φάναι τὸν Φαῖδρον, ἀλλ' ἐρώτα. Μετὰ ταῦτα δὲ τὸν 15
 Σωκράτη ἔφη ἐνθ' ἐνδε ποθὲν ἄρξασθαι.
- 21 Καὶ μὲν, ὦ φίλε Ἀγάθων, καλῶς μοι ἔδοξας κα-
 θηγήσασθαι τοῦ λόγου, λέγων ὅτι πρῶτον μὲν δέοι αὐ-
 τὸν ἐπιδεῖξαι ὁποῖός τις ἐστὶν ὁ Ἔρως, ὕστερον δὲ τὰ
 ἔργα αὐτοῦ. ταύτην τὴν ἀρχὴν πάννυ ἄγαμαι. ἴθι οὖν 20
 μοι περὶ Ἔρωτος, ἐπειδὴ καὶ τὰλλα καλῶς καὶ μεγαλο-
- Δ** πρεπῶς διηλθες οἷός ἐστι, καὶ τόδε εἰπέ· πότερόν ἐστι
 τοιοῦτος οἷος εἶναί τινος ὁ Ἔρως ἔρως, ἢ οὐδενός; ἔρω-
 τῷ δ' οὐκ εἰ μητρὸς τινος ἢ πατρὸς ἐστι — γελοῖον γὰρ
 ἂν εἶη τὸ ἐρώτημα, εἰ Ἔρως ἐστὶν ἔρως μητρὸς ἢ πα- 25
 τρὸς — ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰ αὐτὸ τοῦτο πατέρα ἡρώτων,
 ἄρα ὁ πατήρ ἐστι πατήρ τινὸς ἢ οὐ; εἶπες ἂν δὴ πού μοι,
 εἰ ἐβούλου καλῶς ἀποκρίνασθαι, ὅτι ἐστὶν νίεός γε ἢ θυ-
 γατρὸς ὁ πατήρ πατήρ· ἢ οὐ; Πάννυ γε, φάναι τὸν
- Ε** Ἀγάθωνα. Οὐκοῦν καὶ ἡ μήτηρ ὡσαύτως; Ὁμολογήσαι 30
 καὶ τοῦτο. Ἔτι τοίνυν, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, ἀπόκρι-
 ναι ὀλίγω πλείω, ἵνα μᾶλλον καταμάθῃς ὃ βούλομαι.
 εἰ γὰρ ἐροίμην, τί δαί; ἀδελφός, αὐτὸ τοῦτο ὅπερ ἐστίν,
 ἐστὶ τινὸς ἀδελφός ἢ οὐ; Φάναι εἶναι. Οὐκοῦν ἀδελ-
 φοῦ ἢ ἀδελφῆς; Ὁμολογεῖν. Πειρῶ δὲ, φάναι, καὶ 35
 τὸν ἔρωτα εἰπεῖν. ὁ ἔρως ἔρως ἐστὶν οὐδενός ἢ τινός;

200 Πάνυ μὲν οὖν ἔστιν. Τοῦτο μὲν τοίνυν, εἰπεῖν τὸν Σω-
 κράτη, φύλαξον παρὰ παντὶ μεμνημένος ὅτου· τοσόνδε
 δὲ εἰπὲ, πότερον ὁ ἔρως ἐκείνου οὗ ἔστιν ἔρως, ἐπιθυμεῖ
 αὐτοῦ ἢ οὐ; Πάνυ γε, φάναι. Πότερον ἔχων αὐτὸ οὗ
 ἐπιθυμεῖ τε καὶ ἐρᾷ, εἴτα ἐπιθυμεῖ τε καὶ ἐρᾷ, ἢ οὐκ 5
 ἔχων; Οὐκ ἔχων, ὡς τὸ εἰκός γε, φάναι. Σκόπει δὴ,
 εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, ἀντὶ τοῦ εἰκότος εἰ ἀνάγκη οὕτως,
 τὸ ἐπιθυμοῦν ἐπιθυμεῖν οὗ ἐνδεές ἐστιν, ἢ μὴ ἐπιθυμεῖν,
 B εἰ μὴ ἐνδεές ᾗ. ἔμοι μὲν γὰρ θαυμαστῶς δοκεῖ, ὦ Ἀγά-
 θων, ὡς ἀνάγκη εἶναι. σοὶ δὲ πῶς; Κάμοι, φάναι, δο- 10
 κεῖ. Καλῶς λέγεις. ἄρ' οὖν βούλοιτ' ἂν τις μέγας ὢν
 μέγας εἶναι, ἢ ἰσχυρὸς ὢν ἰσχυρός; Ἀδύνατον ἐκ τῶν
 ὡμολογημένων. Οὐ γάρ που ἐνδεής ἂν εἴη τούτων ὁ γε
 ὢν. Ἀληθῆ λέγεις. Εἰ γὰρ καὶ ἰσχυρὸς ὢν βούλοιτο
 ἰσχυρὸς εἶναι, φάναι τὸν Σωκράτη, καὶ ταχὺς ὢν ταχὺς, 15
 καὶ ὑγιὴς ὢν ὑγιής, — ἴσως γὰρ ἂν τις ταῦτα οἰηθείη
 καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, τοὺς ὄντας τε τοιούτους καὶ ἔχον-
 C τας ταῦτα τούτων ἅπερ ἔχουσι καὶ ἐπιθυμεῖν. ἴν' οὖν μὴ
 ἐξαπατηθῶμεν, τούτου ἕνεκα λέγω. τούτοις γὰρ, ὦ
 Ἀγάθων, εἰ ἐννοεῖς, ἔχειν μὲν ἕκαστα τούτων ἐν τῷ 20
 παρόντι ἀνάγκη ἃ ἔχουσιν, εἰ μὴ τε βούλωνται εἰ μὴ,
 καὶ τούτου γε δὴ που τίς ἂν ἐπιθυμήσειεν; ἀλλ' ὅταν
 τις λέγῃ ὅτι Ἐγὼ ὑγιαίνων βούλομαι ὑγιαίνειν καὶ πλου-
 τῶν βούλομαι πλουτεῖν, καὶ ἐπιθυμῶ αὐτῶν τούτων ἃ
 ἔχω, εἴποιμεν ἂν αὐτῷ ὅτι Σὺ, ὦ ἄνθρωπε, πλοῦτον 25
 D κεκτημένος καὶ ὑγίειαν καὶ ἰσχὺν βούλει καὶ εἰς τὸν ἔπειτα
 χρόνον ταῦτα κεκτηῖσθαι, ἐπεὶ ἐν τῷ γε νῦν παρόντι,
 εἴτε βούλει εἴτε μὴ, ἔχεις. σκόπει οὖν, ὅταν τοῦτο λέγῃς
 ὅτι Ἐπιθυμῶ τῶν παρόντων, εἰ ἄλλο τι λέγεις ἢ τόδε,
 ὅτι Βούλομαι τὰ νῦν παρόντα καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον 30
 παρεῖναι. ἄλλο τι ὁμολογοῖ ἂν; Συμφάναι ἔφη τὸν Ἀγά-
 θωνα. Εἰπεῖν δὴ τὸν Σωκράτη, Οὐκοῦν τοῦτό γ' ἐστὶν
 ἐκείνου ἐρᾶν ὃ οὐπω ἔτοιμον αὐτῷ ἐστὶν οὐδὲ ἔχει, τὸ
 E εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ταῦτα εἶναι αὐτῷ σωζόμενα τὰ νῦν
 παρόντα; Πάνυ γε, φάναι. Καὶ οὗτος ἄρα καὶ ἄλλος 35
 πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν τοῦ μὴ ἑτοίμου ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦ μὴ

παρόντος, καὶ ὃ μὴ ἔχει καὶ ὃ μὴ ἔστιν αὐτὸς καὶ οὗ ἐν-
 δεής ἐστι, τοιαῦτ' ἅπαντα ἐστὶν ὧν ἡ ἐπιθυμία τε καὶ ὁ
 ἔρως ἐστίν. Πάννυ γ', εἰπεῖν. Ἴθι δὴ, φάναι τὸν Σω-
 κράτη, ἀνομολογησώμεθα τὰ εἰρημένα. ἄλλο τι ἐστὶν ὁ
 ἔρως πρῶτον μὲν τινῶν, ἔπειτα τούτων ὧν ἂν ἐνδεῖα 5
 201 παρῇ αὐτῷ; Ναὶ, φάναι. Ἐπὶ δὴ τούτοις ἀναμνήσθη-
 τι, τίνων ἔφησθα ἐν τῷ λόγῳ εἶναι τὸν Ἐρωτα. εἰ δὲ
 βούλει, ἐγὼ σε ἀναμνήσω. οἶμαι γάρ σε οὕτωςί πως εἰ-
 πεῖν, ὅτι τοῖς θεοῖς κατεσκευάσθη τὰ πράγματα δι' ἔρωτα
 καλῶν· αἰσχυρῶν γὰρ οὐκ εἴη ἔρως. οὐχ οὕτωςί πως ἔλε- 10
 γες; Εἶπον γὰρ, φάναι τὸν Ἀγάθωνα. Καὶ ἐπεικῶς γε
 λέγεις, ὦ ἑταῖρε, φάναι τὸν Σωκράτη. καὶ εἰ τοῦτο οὕ-
 τως ἔχει, ἄλλο τι ὁ ἔρως κάλλους ἂν εἴη ἔρως, αἰσχυροῦς
 δ' οὐ; Ὡμολόγει. Οὐκοῦν ὡμολόγηται, οὗ ἐνδεής ἐστι
 B καὶ μὴ ἔχει, τούτου ἐρᾶν; Ναὶ, εἰπεῖν. Ἐνδεής ἄρ' 15
 ἐστὶ καὶ οὐκ ἔχει ὁ Ἐρως κάλλος. Ἀνάγκη, φάναι. Τί
 δέ; τὸ ἐνδεές κάλλους καὶ μηδαμῇ κεκτημένον κάλλος
 ἄρα λέγεις σὺ καλὸν εἶναι; Οὐ δῆτα. Ἔτι οὖν ὁμολογεῖς
 Ἐρωτα καλὸν εἶναι, εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει; Καὶ τὸν Ἀγά-
 θωνα εἰπεῖν, Κινδυνεύω, ὦ Σώκρατες, οὐδὲν εἰδέναι 20
 ὧν τότε εἶπον. Καὶ μὴν καλῶς γε εἶπες, φάναι, ὦ Ἀγά-
 C θων. ἀλλὰ σμικρὸν ἔτι εἶπέ· τὰγαθὰ οὐ καὶ καλὰ δοκεῖ
 σοι εἶναι; Ἐμοιγε. Εἰ ἄρα ὁ Ἐρως τῶν καλῶν ἐνδεής
 ἐστι, τὰ δὲ ἀγαθὰ καλὰ, κἂν τῶν ἀγαθῶν ἐνδεής εἴη.
 Ἐγὼ, φάναι, ὦ Σώκρατες, σοὶ οὐκ ἂν δυναίμην ἀντι- 25
 λέγειν, ἀλλ' οὕτως ἐχέτω ὥς σὺ λέγεις. Οὐ μὲν οὖν τῇ
 ἀληθείᾳ, φάναι, ὦ φιλούμενε Ἀγάθων, δύνασαι ἀντι-
 λέγειν, ἐπεὶ Σωκράτει γε οὐδὲν χαλεπόν.
 22 Καὶ σὲ μὲν γε ἤδη ξάσω· τὸν δὲ λόγον τὸν περὶ τοῦ
 D Ἐρωτος ὃν ποτ' ἤκουσα γυναικὸς Μαντινικῆς Διοτίμας, 30
 ἢ ταῦτά τε σοφὴ ἦν καὶ ἄλλα πολλὰ, καὶ Ἀθηναίοις
 ποτὲ θυσασμένοις πρὸ τοῦ λοιμοῦ δέκα ἔτη ἀναβολὴν
 ἐποίησε τῆς νόσου, ἣ δὴ καὶ ἐμὲ τὰ ἐρωτικὰ ἐδίδαξεν, —
 ὃν οὖν ἐκείνη ἔλεγε λόγον, πειράσομαι ὑμῖν διελθεῖν ἐκ
 τῶν ὡμολογημένων ἐμοὶ καὶ Ἀγάθωνι, αὐτὸς ἐπ' ἐμαυ- 35
 τοῦ, ὅπως ἂν δύνωμαι. δεῖ δὴ, ὦ Ἀγάθων, ὥσπερ σὺ

- Ε** διηγήσω, διελθεῖν αὐτὸν πρῶτον, τίς ἐστὶν ὁ Ἔρως καὶ ποῖός τις, ἔπειτα τὰ ἔργα αὐτοῦ. δοκεῖ οὖν μοι ῥᾶστον εἶναι οὕτω διελθεῖν, ὥς ποτ' ἐμὲ ἡ ξένη ἀνακρίνουσα διήει. σχεδὸν γάρ τι καὶ ἐγὼ πρὸς αὐτὴν ἕτερα τοιαῦτα ἔλεγον, οἷά περ νῦν πρὸς ἐμὲ Ἀγάθων, ὥς εἴη ὁ Ἔρως 5 μέγας θεὸς, εἴη δὲ τῶν καλῶν. ἤλεγχε δὴ με τούτοις τοῖς λόγοις οἷς περ ἐγὼ τοῦτον, ὥς οὔτε καλὸς εἴη κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον οὔτε ἀγαθός. καὶ ἐγὼ, Πῶς λέγεις, ἔφη, ὦ Διοτίμα; αἰσχροὺς ἄρα ὁ Ἔρως ἐστὶ καὶ κακός; Καὶ ἦ, Οὐκ εὐφημήσεις; ἔφη· ἦ οἶει, ὅ τι ἂν μὴ καλὸν ἦ, 10 ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι αἰσχροῦν; Μάλιστα γέ. Ἦ καὶ ἂν μὴ σοφὸν, ἀμαθές; ἦ οὐκ ἤσθησαι ὅτι ἐστὶ τι μεταξὺ σοφίας καὶ ἀμαθίας; Τί τοῦτο; Τὸ ὁρθὰ δοξάζειν καὶ ἄνευ τοῦ ἔχειν λόγον δοῦναι οὐκ οἶσθ', ἔφη, ὅτι οὔτε ἐπίστασθαι ἐστὶν· ἄλογον γὰρ πρᾶγμα πῶς ἂν εἴη ἐπι- 15 στήμη; οὔτε ἀμαθία· τὸ γὰρ τοῦ ὄντος τυγχάνον πῶς ἂν εἴη ἀμαθία; ἐστὶ δὲ δὴ πού τοιοῦτον ἡ ὁρθὴ δόξα, μεταξὺ ἀμαθίας καὶ φρονήσεως. Ἀληθῆ, ἦν δ' ἐγὼ, λέγεις. Μὴ τοίνυν ἀνάγκαζε, ὃ μὴ καλόν ἐστὶν, αἰσχροῦν εἶναι, μηδὲ ὃ μὴ ἀγαθόν, κακόν. οὕτω δὲ καὶ τὸν Ἔρωτα 20 ἐπειδὴ αὐτὸς ὁμολογεῖς μὴ εἶναι ἀγαθόν μηδὲ καλόν, μηδέν τι μᾶλλον οἷου δεῖν αὐτὸν αἰσχροῦν καὶ κακόν εἶναι, ἀλλὰ τι μεταξὺ, ἔφη, τούτοις. Καὶ μὲν, ἦν δ' ἐγὼ, ὁμολογεῖται γέ παρὰ πάντων μέγας θεὸς εἶναι. Τῶν μὴ εἰδότες, ἔφη, πάντων λέγεις ἢ καὶ τῶν εἰδότες; Ξυμ- 25 πάντων μὲν οὖν. Καὶ ἦ γελάσασα, Καὶ πῶς ἂν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁμολογοῖτο μέγας θεὸς εἶναι παρὰ τούτων, οἳ φασιν αὐτὸν οὐδὲ θεὸν εἶναι; Τίνες οὗτοι; ἦν δ' ἐγώ. Εἷς μὲν, ἔφη, σὺ, μία δ' ἐγώ. Καὶ γὰρ εἶπον, Πῶς τοῦτο, ἔφη, λέγεις; Καὶ ἦ, Ῥαδίως, ἔφη. λέγε γάρ 30 μοι, οὐ πάντας θεοὺς φῆς εὐδαίμονας εἶναι καὶ καλοὺς; ἢ τολμήσας ἂν τινα μὴ φάναι καλόν τε καὶ εὐδαίμονα θεῶν εἶναι; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφη. Εὐδαίμονας δὲ δὴ λέγεις οὐ τοὺς τὰγαθὰ καὶ τὰ καλὰ κεκτημένους; **Δ** Πάνν γε. Ἀλλὰ μὲν Ἔρωτά γε ὡμολόγηκας δι' ἔνδειαν 35 τῶν ἀγαθῶν καὶ καλῶν ἐπιθυμεῖν αὐτῶν τούτων ὧν ἐν-

δεής ἐστιν. Ὁμολόγηκα γάρ. Πῶς δ' ἂν οὖν θεὸς εἴη
 ὃ γε τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἄμοιρος; Οὐδαμῶς, ὥς γ'
 ἔοικεν. Ὅρας οὖν, ἔφη, ὅτι καὶ σὺ Ἐρωτα οὐ θεὸν νο-
 23 μίζεις; Τί οὖν ἂν, ἔφην, εἴη ὁ Ἐρως; θνητός; Ἡχι-
 στά γε. Ἀλλὰ τί μήν; Ὡς περ τὰ πρότερα, ἔφη, με- 5
 ταξὺ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου. Τί οὖν, ὦ Διοτίμα; Δαί-
 Ε μων μέγας, ὦ Σώκρατες· καὶ γὰρ πᾶν τὸ δαιμόνιον με-
 ταξὺ ἐστὶ θεοῦ τε καὶ θνητοῦ. Τίνα, ἦν δ' ἐγὼ, δύνα-
 μιν ἔχον; Ἑρμηνεῦον καὶ διαπορθμεῦον θεοῖς τὰ παρ'
 ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώποις τὰ παρὰ θεῶν, τῶν μὲν τὰς 10
 δεήσεις καὶ θυσίας, τῶν δὲ τὰς ἐπιτάξεις τε καὶ ἀμοιβὰς
 τῶν θυσιῶν. ἐν μέσῳ δὲ ὃν ἀμφοτέρων συμπληροῖ, ὥστε
 τὸ πᾶν αὐτὸ αὐτῷ ξυνδεδέσθαι. διὰ τούτου καὶ ἡ μαντι-
 κή πᾶσα χωρεῖ καὶ ἡ τῶν ἱερέων τέχνη τῶν τε περὶ τὰς
 θυσίας καὶ τὰς τελετὰς καὶ τὰς ἐπωδὰς καὶ τὴν μαντείαν 15
 203 πᾶσαν καὶ γοητείαν. θεὸς δὲ ἀνθρώπῳ οὐ μίγνυται, ἀλλὰ
 διὰ τούτου πᾶσά ἐστιν ἡ ὁμιλία καὶ ἡ διάλεκτος θεοῖς
 πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ἐγρηγοροῦσι καὶ καθεύδουσι. καὶ ὁ
 μὲν περὶ τὰ τοιαῦτα σοφὸς δαιμόνιος ἀνὴρ, ὁ δὲ ἄλλο τι
 σοφὸς ὢν ἢ περὶ τέχνας ἢ χειρουργίας τινὰς βάναντος. 20
 οὗτοι δὲ οἱ δαίμονες πολλοὶ καὶ παντοδαποὶ εἰσιν, εἷς δὲ
 τούτων ἐστὶ καὶ ὁ Ἐρως. Πατρὸς δὲ, ἦν δ' ἐγὼ, τίνος
 Β ἐστὶ καὶ μητρός; Μακρότερον μὲν, ἔφη, διηγέσασθαι·
 ὁμῶς δέ σοι ἔρω. ὅτε γὰρ ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη, εἰσιτῶν-
 το οἱ θεοὶ, οἱ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Μήτιδος υἱὸς Πόρος. 25
 ἐπειδὴ δὲ ἐδείπνησαν, προσαιτήσουσα οἶον δὲ εὐωχίας
 οὔσης ἀφίκετο ἡ Πενία, καὶ ἦν περὶ τὰς θύρας. ὁ οὖν
 Πόρος μεθύσθεις τοῦ νέκταρος, οἶνος γὰρ οὐπω ἦν, εἷς
 τὸν τοῦ Διὸς κῆπον εἰσελθὼν βεβαρημένος ἠΰδεν. ἡ οὖν
 Πενία ἐπιβουλεύουσα διὰ τὴν αὐτῆς ἀπορίαν παιδίον 30
 C ποιήσασθαι ἐκ τοῦ Πόρου, κατακλίνεται τε παρ' αὐτῷ
 καὶ ἐκύησε τὸν Ἐρωτα. διὸ δὲ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἀκό-
 λουθος καὶ θεράπων γέγονεν ὁ Ἐρως, γεννηθεὶς ἐν τοῖς
 ἐκείνης γενεθλίοις καὶ ὅμα φύσει ἐραστής ὢν περὶ τὸ κα-
 λὸν, καὶ τῆς Ἀφροδίτης καλῆς οὔσης. ἅτε οὖν Πόρου 35
 καὶ Πενίας υἱὸς ὢν ὁ Ἐρως ἐν τοιαύτῃ τύχῃ κατέστηκε.

πρῶτον μὲν πένης αἰεὶ ἐστὶ, καὶ πολλοῦ δεῖ ἁπαλός τε
 καὶ καλός, οἷον οἱ πολλοὶ οἴονται, ἀλλὰ σκληρὸς καὶ
 D αὐχμηρὸς καὶ ἀνυπόδητος καὶ ἄοικος, χαμαιπετὴς αἰεὶ ὢν
 καὶ ἄστρωτος, ἐπὶ θύραις καὶ ἐν ὁδοῖς ὑπαίθριος κοι-
 μώμενος, τὴν τῆς μητρὸς φύσιν ἔχων, αἰεὶ ἐνδεία ξύνοι- 5
 κος. κατὰ δὲ αὐτὸν τὸν πατέρα ἐπίβουλός ἐστι τοῖς καλοῖς
 καὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ἀνδρεῖος ὢν καὶ ἴτης καὶ σύντονος, θη-
 ρευτὴς δεινός, αἰεὶ τινὰς πλέκων μηχανὰς, καὶ φρονήσεως
 ἐπιθυμητὴς καὶ πόριμος, φιλοσοφῶν διὰ παντὸς τοῦ βίου,
 δεινὸς γόης καὶ φαρμακεὺς καὶ σοφιστής· καὶ οὔτε ὥς 10
 E ἀθάνατος πέφυκεν οὔτε ὥς θνητός, ἀλλὰ τοτὲ μὲν τῆς
 αὐτῆς ἡμέρας θάλλει καὶ ζῇ, ὅταν εὐπορήσῃ, τοτὲ δὲ
 ἀποθνήσκει, πάλιν δὲ ἀναβιώσκει διὰ τὴν τοῦ πατρὸς
 φύσιν. τὸ δὲ ποριζόμενον αἰεὶ ὑπεκρεῖ, ὥστε οὔτε ἀπορεῖ
 Ἔρως ποτὲ οὔτε πλουτεῖ. σοφίας τε αὐτὸς καὶ ἀμαθίας ἐν 15
 μέσῳ ἐστίν. ἔχει γὰρ ὧδε. Θεῶν οὐδεὶς φιλοσοφεῖ οὐδ'
 204 ἐπιθυμεῖ σοφὸς γενέσθαι· ἐστὶ γὰρ· οὐδ' εἴ τις ἄλλος
 σοφός, οὐ φιλοσοφεῖ. οὐδ' αὖ οἱ ἀμαθεῖς φιλοσοφοῦσιν
 οὐδ' ἐπιθυμοῦσι σοφοὶ γενέσθαι· αὐτὸ γὰρ τοῦτό ἐστι
 χαλεπὸν ἀμαθία, τὸ μὴ ὄντα καλὸν καγαθὸν μηδὲ φρό- 20
 νιμον δοκεῖν αὐτῷ εἶναι ἱκανόν. οὐκ οὖν ἐπιθυμεῖ ὁ μὴ
 οἰόμενος ἐνδεὴς εἶναι οὐδ' ἂν μὴ οἴηται ἐπιδεῖσθαι. Τίνες
 οὖν, ἔφη ἐγὼ, ὦ Διοτίμα, οἱ φιλοσοφοῦντες, εἰ μήτε
 B οἱ σοφοὶ μήτε οἱ ἀμαθεῖς; Δῆλον δὲ, ἔφη, τοῦτό γε ἤδη
 καὶ παιδί, ὅτι οἱ μεταξὺ τούτων ἀμφοτέρων, ὧν αὐτὸς καὶ 25
 ὁ ἔρως. ἐστὶ γὰρ δὴ τῶν καλλίστων ἡ σοφία, Ἔρως δ'
 ἐστὶν ἔρως περὶ τὸ καλόν, ὥστε ἀναγκαῖον Ἔρωτα φιλό-
 σοφον εἶναι, φιλόσοφον δὲ ὄντα μεταξὺ εἶναι σοφοῦ καὶ
 ἀμαθοῦς. αἰτία δὲ αὐτῷ καὶ τούτων ἡ γένεσις· πατρὸς
 μὲν γὰρ σοφοῦ ἐστὶ καὶ εὐπόρου, μητρὸς δὲ οὐ σοφῆς 30
 καὶ ἀπόρου. ἡ μὲν οὖν φύσις τοῦ δαίμονος, ὦ φίλε Σώ-
 κρατες, αὕτη· ὃν δὲ σὺ ᾤήθης Ἔρωτα εἶναι, θαυμα-
 C στὸν οὐδὲν ἔπαθες. ᾤήθης δὲ, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ τεκμαιρο-
 μένη ἐξ ὧν σὺ λέγεις, τὸ ἐρώμενον Ἔρωτα εἶναι, οὐ τὸ
 ἐρῶν. διὰ ταῦτά σοι, οἶμαι, πάγκαλος ἐφαίνετο ὁ Ἔρως. 35
 καὶ γὰρ ἐστὶ τὸ ἐραστὸν τὸ τῷ ὄντι καλὸν καὶ ἄβροτον καὶ

τέλειον καὶ μακαριστόν· τὸ δέ γε ἐρῶν ἄλλην ἰδέαν τοι-
 24 αὐτὴν ἔχον, οἷαν ἐγὼ διήλθον. Καὶ ἐγὼ εἶπον, Εἶεν
 δὴ, ὦ ξένη· καλῶς γὰρ λέγεις. τοιοῦτος ὢν ὁ Ἔρως
 τίνα χρείαν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις; Τοῦτο δὴ μετὰ ταῦτ',
 D ἔφη, ὦ Σώκρατες, πειράσομαι σε διδάξαι. ἔστι μὲν γὰρ 5
 δὴ τοιοῦτος καὶ οὕτως γεγονώς ὁ Ἔρως, ἔστι δὲ τῶν κα-
 λῶν, ὥς σὺ φῆς. εἰ δέ τις ἡμᾶς ἔροιτο Τί τῶν καλῶν
 ἐστὶν ὁ Ἔρως, ὦ Σώκρατες τε καὶ Διοτίμα; ὧδε δὲ σα-
 φέστερον ἐρῶ, Ὁ ἐρῶν τῶν καλῶν τί ἐρᾷ; Καὶ ἐγὼ εἶ-
 πον ὅτι Γενέσθαι αὐτῷ. Ἀλλ' ἔτι ποθεῖ, ἔφη, ἢ ἀπό- 10
 κρισις ἐρώτησιν τοιάνδε, Τί ἐστὶ ἐκείνῳ ὃ ἂν γένηται
 τὰ καλὰ; Οὐ πάνυ ἔφην ἔτι ἔχειν ἐγὼ πρὸς ταύτην τὴν
 E ἐρώτησιν προχείρως ἀποκρίνασθαι. Ἀλλ', ἔφη, ὥσπερ
 ὢν εἴ τις μεταβαλὼν, ἀντὶ τοῦ καλοῦ τῷ ἀγαθῷ χρώμε-
 νος, πυνθάνοιτο Φέρε, ὦ Σώκρατες, ὁ ἐρῶν τῶν ἀγα- 15
 θῶν τί ἐρᾷ; Γενέσθαι, ἦν δ' ἐγὼ, αὐτῷ. Καὶ τί ἐστὶ
 ἐκείνῳ ὃ ἂν γένηται τὰγαθὰ; Τοῦτ' εὐπορώτερον, ἦν δ'
 205 ἐγὼ, ἔχω ἀποκρίνασθαι, ὅτι εὐδαίμων ἐστὶ. Κτήσει
 γὰρ, ἔφη, ἀγαθῶν οἱ εὐδαίμονες εὐδαίμονες. καὶ οὐκ-
 ἔτι προσδεῖ ἐρέσθαι, ἵνα τί δὲ βούλεται εὐδαίμων εἶναι 20
 ὁ βουλόμενος, ἀλλὰ τέλος δοκεῖ ἔχειν ἢ ἀπόκρισις. Ἀλη-
 θῇ λέγεις, εἶπον ἐγώ. Ταύτην δὴ τὴν βούλησιν καὶ τὸν
 ἔρωτα τοῦτον πότερα κοινὸν οἶει εἶναι πάντων ἀνθρώ-
 πων, καὶ πάντας τὰγαθὰ βούλεσθαι αὐτοῖς εἶναι ἀεὶ, ἢ
 πῶς λέγεις; Οὕτως, ἦν δ' ἐγώ· κοινὸν εἶναι πάντων. 25
 Τί δὴ οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὐ πάντας ἐρᾶν φαμέν,
 B εἴπερ γε πάντες τῶν αὐτῶν ἐρῶσι καὶ ἀεὶ, ἀλλὰ τινὰς
 φαμέν ἐρᾶν, τοὺς δ' οὐ; Θαυμάζω, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ αὐ-
 τός. Ἀλλὰ μὴ θαύμαζ', ἔφη· ἀφελόντες γὰρ ἄρα τοῦ
 ἔρωτός τι εἶδος ὀνομάζομεν, τὸ τοῦ ὅλου ἐπιτιθέντες 30
 ὄνομα, ἔρωτα, τὰ δὲ ἄλλα ἄλλοις καταχρώμεθα ὀνόμα-
 σιν. Ὡςπερ τί; ἦν δ' ἐγώ. Ὡςπερ τούδε, οἶσθ' ὅτι ποιή-
 σις ἐστὶ τι πολὺ. ἢ γὰρ τοι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν
 ἰόντι ὁτιοῦν αἰτία πᾶσά ἐστι ποιήσις, ὥστε καὶ αἱ ὑπὸ
 C πάσαις ταῖς τέχναις ἐργασίαι ποιήσεις εἰσὶ καὶ οἱ τούτων 35
 δημιουργοὶ πάντες ποιηταί. Ἀληθῇ λέγεις. Ἀλλ' ὁμως,

ἥ δ' ἦ, οἷσθ' ὅτι οὐ καλοῦνται ποιηταὶ ἀλλ' ἄλλα ἔχου-
 σιν ὀνόματα, ἀπὸ δὲ πάσης τῆς ποιήσεως ἐν μόριον
 ἀφορισθὲν τὸ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰ μέτρα τῷ τοῦ
 ὅλου ὀνόματι προσαγορεύεται. ποίησις γὰρ τοῦτο μόνον
 καλεῖται, καὶ οἱ ἔχοντες τοῦτο τὸ μόριον τῆς ποιήσεως 5
 ποιηταί. Ἀληθῆ λέγεις, ἔφην. Οὕτω τοίνυν καὶ περὶ
 D τὸν ἔρωτα τὸ μὲν κεφάλαιόν ἐστι πᾶσα ἡ τῶν ἀγαθῶν
 ἐπιθυμία καὶ τοῦ εὐδαιμονεῖν, ὃ μέγιστός τε καὶ δολερός
 ἔρως παντί· ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλῃ τρεπόμενοι πολλαχῇ ἐπ'
 αὐτόν, ἢ κατὰ χρηματισμὸν ἢ κατὰ φιλογυμναστίαν ἢ 10
 κατὰ φιλοσοφίαν, οὗτ' ἐρᾶν καλοῦνται οὗτ' ἐρασταί, οἱ
 δὲ κατὰ ἐν τι εἶδος ἰόντες τε καὶ ἐσπουδακότες τὸ τοῦ
 ὅλου ὄνομα ἴσχουσιν, ἔρωτά τε καὶ ἐρᾶν καὶ ἐρασταί.
 Κινδυνεύεις ἀληθῆ, ἔφην ἐγὼ, λέγειν. Καὶ λέγεται μὲν
 E γέ τις, ἔφη, λόγος, ὥς οἱ ἂν τὸ ἡμῖσιν ἑαυτῶν ζητῶσιν, 15
 οὗτοι ἐρῶσιν· ὃ δ' ἐμὸς λόγος οὗθ' ἡμίσεος φησὶν εἶναι
 τὸν ἔρωτα οὗθ' ὅλου, ἐὰν μὴ τυγχάνῃ γέ που, ὧ ἑταῖρε,
 ἀγαθὸν ὄν, ἐπεὶ αὐτῶν γε καὶ πόδας καὶ χεῖρας ἐθέλου-
 σιν ἀποτέμνεσθαι οἱ ἄνθρωποι, ἐὰν αὐτοῖς δοκῇ τὰ ἑαυ-
 τῶν πονηρὰ εἶναι. οὐ γὰρ τὸ ἑαυτῶν, οἶμαι, ἕκαστοι 20
 ἀσπάζονται, εἰ μὴ εἴ τις τὸ μὲν ἀγαθὸν οἰκεῖον καλεῖ
 καὶ ἑαυτοῦ, τὸ δὲ κακὸν ἀλλότριον· ὥς οὐδέν γε ἄλλο
 206 ἐστὶν οὗ ἐρῶσιν ἄνθρωποι, ἢ τοῦ ἀγαθοῦ. ἢ σοὶ δοκοῦ-
 σιν; Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγε, ἦν δ' ἐγώ. Ἄρ' οὖν, ἥ δ' ἦ,
 οὕτως ἀπλοῦν ἐστὶ λέγειν ὅτι οἱ ἄνθρωποι τὰγαθοῦ ἐρῶ- 25
 σι; Ναί, ἔφην. Τί δέ; οὐ προσθετέον, ἔφη, ὅτι καὶ
 εἶναι τὸ ἀγαθὸν αὐτοῖς ἐρῶσιν; Προσθετέον. Ἄρ' οὖν,
 ἔφη, καὶ οὐ μόνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ εἶναι; Καὶ τοῦτο
 προσθετέον. Ἔστιν ἄρα ξυλλήβδην, ἔφη, ὃ ἔρως τοῦ
 τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ εἶναι ἀεὶ. Ἀληθέστατα, ἔφην ἐγὼ, λέ- 30
 25 γεις. Ὅτε δὴ τούτου ὃ ἔρως ἐστὶν, ἥ δ' ἦ, τῶν τίνα
 B τρόπον διωκόντων αὐτὸ καὶ ἐν τίνι πράξει ἢ σπουδῇ καὶ
 ἢ σύντασις ἔρως ἂν καλοῖτο; τί τοῦτο τυγχάνει ὄν τὸ ἔρ-
 γον; ἔχεις εἰπεῖν; Οὐ μέντ' ἂν σέ, ἔφην ἐγὼ, ἂ Διοτί-
 μα, ἐθαύμαζον ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἐφοίτων παρὰ σέ αὐτὰ 35
 ταῦτα μαθησόμενος. Ἀλλ' ἐγὼ σοι, ἔφη, ἐρῶ. ἐστι

γὰρ τοῦτο τόκος ἐν καλῷ καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ
 τὴν ψυχὴν. Μαντείας, ἣν δ' ἐγὼ, δεῖται ὁ τί ποτε
 C λέγεις, καὶ οὐ μανθάνω. Ἀλλ' ἐγὼ, ἣ δ' ἦ, σαφέστε-
 ρον ἔρῳ. κύνουσι γὰρ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, πάντες ἄν-
 θρωποι καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν, καὶ 5
 ἐπειδὴν ἐν τινὶ ἡλικίᾳ γένωνται, τίκτειν ἐπιθυμεῖ ἡμῶν ἡ
 φύσις. τίκτειν δὲ ἐν μὲν αἰσχυρῷ οὐ δύναται, ἐν δὲ τῷ
 καλῷ. ἡ γὰρ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνουσία τόκος ἐστίν.
 ἔστι δὲ τοῦτο θεῖον τὸ πρᾶγμα, καὶ τοῦτο ἐν θνητῷ ὄντι
 τῷ ζῳῷ ἀθάνατον ἔνεστιν, ἡ κύησις καὶ ἡ γέννησις. 10
 ταῦτα δ' ἐν τῷ ἀναρμόστῳ ἀδύνατον γενέσθαι. ἀνάρμο-
 D στον δ' ἐστὶ τὸ αἰσχυρὸν παντὶ τῷ θεῷ, τὸ δὲ καλὸν
 ἁρμόττον. Μοῖρα οὖν καὶ Εἰλείθυια ἡ καλλονὴ ἐστὶ τῇ
 γενέσει. διὰ ταῦτα ὅταν μὲν καλῷ προσπελάζῃ τὸ κυοῦν,
 ἱλεῶν τε γίγνεται καὶ εὐφραϊνόμενον διαχεῖται καὶ τίκτει 15
 τε καὶ γεννᾷ. ὅταν δὲ αἰσχυρῷ, σκυθρωπὸν τε καὶ λυπού-
 μενον συσπειρᾷται καὶ ἀποτρέπεται καὶ ἀνείλλεται καὶ
 οὐ γεννᾷ, ἀλλ' ἴσχον τὸ κύημα χαλεπῶς φέρει. ὅθεν δὴ
 τῷ κυοῦντί τε καὶ ἤδη σπαργῶντι πολλὴ ἡ πτόησις γέ-
 E γονε περὶ τὸ καλὸν διὰ τὸ μεγάλης ὠδίνος ἀπολύειν τὸν 20
 ἔχοντα. ἔστι γὰρ, ὦ Σώκρατες, ἔφη, οὐ τοῦ καλοῦ ὁ
 ἔρως, ὥς σὺ οἶει. Ἀλλὰ τί μήν; Τῆς γεννήσεως καὶ
 τοῦ τόκου ἐν τῷ καλῷ. Εἶεν, ἣν δ' ἐγώ. Πάνν μὲν
 οὖν, ἔφη. Τί δὴ οὖν τῆς γεννήσεως; Ὅτι ἀειγενὲς ἐστὶ
 207 καὶ ἀθάνατον ὡς θνητῷ ἡ γέννησις. ἀθανασίας δὲ ἀναγ- 25
 καῖον ἐπιθυμεῖν μετὰ ἀγαθοῦ ἐκ τῶν ὁμολογημένων, εἶπερ
 τοῦ τἀγαθοῦ ἑαυτῷ εἶναι ἀεὶ ὁ ἔρως ἐστίν. ἀναγκαῖον δὴ ἐκ
 τούτου τοῦ λόγου καὶ τῆς ἀθανασίας τὸν ἔρωτα εἶναι.
 26 Ταῦτά τε οὖν πάντα ἐδίδασκέ με, ὅποτε περὶ τῶν
 ἐρωτικῶν λόγους ποιοῖτο, καὶ ποτε ἤρετο Τί οἶει, ὦ Σώ- 30
 κρατες, αἴτιον εἶναι τούτου τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἐπιθυ-
 μίας; ἢ οὐκ αἰσθάνει ὥς δεινῶς διατίθεται πάντα τὰ
 θηρία, ἐπειδὴν γεννᾷν ἐπιθυμήσῃ, καὶ τὰ περὶ καὶ τὰ
 E πτηνὰ, νοσοῦντά τε πάντα καὶ ἐρωτικῶς διατιθέμενα,
 πρῶτον μὲν περὶ τὸ συμμιγῆναι ἀλλήλοις, ἔπειτα περὶ 35
 τὴν τροφὴν τοῦ γενομένου, καὶ ἑτοιμὰ ἐστὶν ὑπὲρ τούτων

καὶ διαμάχεσθαι τὰ ἀσθενέστατα τοῖς ἰσχυροτάτοις καὶ
 ὑπεραποθνήσκειν, καὶ αὐτὰ τῷ λιμῷ παρατεινόμενα,
 ὥστ' ἐκεῖνα ἐκτρέφειν, καὶ ἄλλο πᾶν ποιοῦντα. τοὺς μὲν
 γὰρ ἄνθρωπους, ἔφη, οἷοιτ' ἂν τις ἐκ λογισμοῦ ταῦτα
 ποιεῖν· τὰ δὲ θηρία τίς αἰτία οὕτως ἐρωτικῶς διατίθε- 5
 σθαι; ἔχεις λέγειν; Καὶ ἐγὼ αὖ ἔλεγον ὅτι οὐκ εἰδείην.
 Ἡ δ' εἶπε, Διανοεῖ οὖν δεινός ποτε γενήσεσθαι τὰ ἐρω-
 τικά, ἐὰν ταῦτα μὴ ἐννοῇς; Ἀλλὰ διὰ ταῦτά τοι, ὦ
 Διοτίμα, ὅπερ νῦν δὴ εἶπον, παρὰ σέ ἤκω, γνοὺς ὅτι
 διδασκάλων δέομαι. ἀλλὰ μοι λέγε καὶ τούτων τὴν αἰτίαν 10
 καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὰ ἐρωτικά. Εἰ τοίνυν, ἔφη,
 πιστεύεις ἐκείνου εἶναι φύσει τὸν ἔρωτα οὗ πολλάκις ὡμο-
 λογήκαμεν, μὴ θαύμαζε. ἐνταῦθα γὰρ τὸν αὐτὸν ἐκείνω
 λόγον ἢ θνητῇ φύσις ζητεῖ κατὰ τὸ δυνατόν ἀεὶ τε εἶναι
 καὶ ἀθάνατος. δύναται δὲ ταύτῃ μόνον τῇ γενέσει, ὅτι 15
 ἀεὶ καταλείπει ἕτερον νέον ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ, ἐπεὶ καὶ ἐν
 ὧ ἐν ἑκάστον τῶν ζώων ζῆν καλεῖται καὶ εἶναι τὸ αὐτὸ,
 οἷον ἐκ παιδαρίου ὃ αὐτὸς λέγεται ἕως ἂν πρεσβύτης γέ-
 νηται· οὗτος μέντοι οὐδέποτε τὰ αὐτὰ ἔχων ἐν αὐτῷ
 ὅμως ὃ αὐτὸς καλεῖται, ἀλλὰ νέος ἀεὶ γιγνόμενος, τὰ δὲ 20
 ἀπολλύς, καὶ κατὰ τὰς τρίχας καὶ σάρκα καὶ ὀστέα καὶ
 αἷμα καὶ ξύμπαν τὸ σῶμα. καὶ μὴ ὅτι κατὰ τὸ σῶμα,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν οἱ τρόποι, τὰ ἥθη, δόξαι,
 ἐπιθυμίαι, ἡδοναί, λύπαι, φόβοι, τούτων ἑκάστα οὐ-
 δέποτε τὰ αὐτὰ πάρεστιν ἐκάστῳ, ἀλλὰ τὰ μὲν γίγνεται, 25
 τὰ δὲ ἀπόλλυται. πολὺ δὲ τούτων ἀτοπώτερον ἔτι ὅτι
 208 καὶ αἱ ἐπιστῆμαι μὴ ὅτι αἱ μὲν γίγνονται, αἱ δὲ ἀπόλ-
 λυνται ἡμῖν, καὶ οὐδέποτε οἱ αὐτοὶ ἔσμεν οὐδὲ κατὰ τὰς
 ἐπιστήμας, ἀλλὰ καὶ μία ἐκάστη τῶν ἐπιστημῶν ταῦτόν
 πάσχει. ὃ γὰρ καλεῖται μελετᾶν, ὥς ἐξιούσης ἐστὶ τῆς 30
 ἐπιστήμης· λήθη γὰρ ἐπιστήμης ἕξοδος, μελέτη δὲ πάλιν
 καινὴν ἐμποιοῦσα ἀντὶ τῆς ἀπιούσης μνήμην σώζει
 τὴν ἐπιστήμην, ὥστε τὴν αὐτὴν δοκεῖν εἶναι. τούτῳ γὰρ
 τῷ τρόπῳ πᾶν τὸ θνητὸν σώζεται, οὐ τῷ παντάπασι τὸ
 Β αὐτὸ ἀεὶ εἶναι ὥσπερ τὸ θεῖον, ἀλλὰ τῷ τὸ ἀπὸν καὶ 35
 παλαιούμενον ἕτερον νέον ἐγκαταλείπειν οἷον αὐτὸ ἦν.

ταύτη τῇ μηχανῇ, ὦ Σώκρατες, ἔφη, θνητὸν ἀθανα-
 σίας μετέχει, καὶ σῶμα καὶ τᾶλλα πάντα· ἀθάνατον δὲ
 ἄλλη. μὴ οὖν θαύμαζε, εἰ τὸ αὐτοῦ ἀποβλάστημα φύσει
 πᾶν τιμᾷ· ἀθανασίας γὰρ χάριν παντὶ αὕτη ἡ σπουδὴ
 27 καὶ ὁ ἔρως ἔπεται. Καὶ ἐγὼ ἀκούσας τὸν λόγον ἐθαύ- 5
 μασά τε καὶ εἶπον Εἶεν, ἣν δ' ἐγὼ, ὦ σοφωτάτη Διο-
 C τίμα, ταῦτα ὡς ἀληθῶς οὕτως ἔχει; Καὶ ἡ, ὥσπερ οἱ
 τέλει σοφισταὶ, Εὖ ἴσθι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐπεὶ γε
 καὶ τῶν ἀνθρώπων εἰ ἐθέλεις εἰς τὴν φιλοτιμίαν βλέψαι,
 θαυμάζοις ἂν τῆς ἀλογίας περὶ ἧς ἐγὼ εἶρηκα, εἰ μὴ ἐν- 10
 νοεῖς ἐνθυμηθεῖς ὡς δεινῶς διάκεινται ἔρωτι τοῦ ὀνομα-
 στοῦ γενέσθαι καὶ κλέος ἐς τὸν αἰὲ χρόνον ἀθάνατον κα-
 ταθέσθαι, καὶ ὑπὲρ τούτου κινδύνους τε κινδυνεύειν
 ἔτοιμοί εἰσι πάντας ἔτι μᾶλλον ἢ ὑπὲρ τῶν παίδων, καὶ
 D χρήματα ἀναλίσκειν καὶ πόρους πονεῖν οὕστινας οὖν καὶ 15
 ὑπεραποθνήσκειν· ἐπεὶ οἷε συ, ἔφη, Ἀλκηστιν ὑπὲρ
 Ἀδμήτου ἀποθανεῖν ἂν, ἢ Ἀχιλλέα Πατρόκλῳ ἐπαποθα-
 νεῖν, ἢ προαποθανεῖν τὸν ὑμέτερον Κόδρον ὑπὲρ τῆς βα-
 σιλείας τῶν παίδων, μὴ οἰομένους ἀθάνατον μνήμην
 ἀρετῆς περὶ ἑαυτῶν ἔσεσθαι, ἣν νῦν ἡμεῖς ἔχομεν; Πολ- 20
 λοῦ γε δεῖ, ἔφη, ἀλλ', οἶμαι, ὑπὲρ ἀρετῆς ἀθανάτου καὶ
 τοιαύτης δόξης εὐκλεοῦς πάντες πάντα ποιοῦσιν, ὅσω ὦν
 E ἀμείνους ὦσι, τοσούτῳ μᾶλλον· τοῦ γὰρ ἀθανάτου ἐρῶ-
 σιν. οἱ μὲν οὖν ἐγκύμονες, ἔφη, κατὰ σώματα ὄντες πρὸς
 τὰς γυναῖκας μᾶλλον τρέπονται καὶ ταύτῃ ἐρωτικοί εἰσι, 25
 διὰ παιδογονίας ἀθανασίαν καὶ μνήμην καὶ εὐδαιμονίαν,
 ὡς οἴονται, αὐτοῖς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον πάντα ποριζόμε-
 209 νοι· οἱ δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν — εἰσὶ γὰρ οὖν, ἔφη, οἱ ἐν
 ταῖς ψυχαῖς κύουσιν ἔτι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς σώμασιν, ἃ
 ψυχῇ προσήκει καὶ κυῆσαι καὶ κύειν. τί οὖν προσήκει; 30
 φρόνησίν τε καὶ τὴν ἄλλην ἀρετήν· ὧν δὴ εἰσι καὶ οἱ
 ποιηταὶ πάντες γεννήτορες καὶ τῶν δημιουργῶν ὅσοι λέ-
 γονται εὐρετικοὶ εἶναι. πολὺ δὲ μέγιστη, ἔφη, καὶ καλλί-
 στη τῆς φρονήσεως ἡ περὶ τὰς τῶν πόλεων τε καὶ οἰκή-
 σεων διακοσμήσεις, ἡ δὲ ὀνομά ἐστι σωφροσύνη τε καὶ 35
 B δικαιοσύνη, τούτων δ' αὖ ὅταν τις ἐκ νέου ἐγκύμων ἢ τὴν

ψυχὴν, θεῖος ὢν καὶ ἡκούσης τῆς ἡλικίας τίκτειν τε καὶ
 γεννᾷν ἤδη ἐπιθυμεῖ. ζητεῖ δὴ, οἶμαι, καὶ οὗτος περιωὴν
 τὸ καλὸν ἐν ᾧ ἂν γεννήσειεν· ἐν τῷ γὰρ αἰσχροῦ οὐδέ-
 ποτε γεννήσει. τὰ τε οὖν σώματα τὰ καλὰ μᾶλλον ἢ τὰ
 αἰσχροὶ ἀσπάζεταιται ἅτε κυῶν, καὶ ἐὰν ἐντύχη ψυχῇ καλῇ 5
 καὶ γενναίᾳ καὶ εὐφυεῖ, πάννυ δὴ ἀσπάζεταιται τὸ ξυναμφο-
 τερον, καὶ πρὸς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον εὐθύς εὐπορεῖ
Σ λόγων περὶ ἀρετῆς καὶ [περὶ] οἷον χρὴ εἶναι τὸν ἄνδρα
 τὸν ἀγαθὸν καὶ ἃ ἐπιτηδεύειν, καὶ ἐπιχειρεῖ παιδεύειν.
 ἀπτόμενος γὰρ, οἶμαι, τοῦ καλοῦ καὶ ὁμιλῶν αὐτῷ, ἃ 10
 πάλαι ἐκύει, τίκτει καὶ γεννᾷ, καὶ παρῶν καὶ ἀπῶν με-
 μνημένος, καὶ τὸ γεννηθὲν συνεκτρέφει κοινῇ μετ' ἐκείνου,
 ὥστε πολὺ μείζω κοινωνίαν τῆς τῶν παίδων πρὸς ἀλλή-
 λους οἱ τοιοῦτοι ἴσχουσι καὶ φιλίαν βεβαιότεραν, ἅτε
 καλλιόνων καὶ ἀθανατωτέρων παίδων κεκοινωνηκότες. καὶ 15
 πᾶς ἂν δέξαιτο ἑαυτῷ τοιούτους παῖδας μᾶλλον γεγονέ-
Π ναι ἢ τοὺς ἀνθρωπίνους, καὶ εἰς Ὅμηρον ἀποβλέψας
 καὶ Ἡσίοδον καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς τοὺς ἀγαθοὺς ζη-
 λῶν, οἷα ἔκγονα ἑαυτῶν καταλείπουσιν, ἃ ἐκείνοις ἀθά-
 νατον κλέος καὶ μνήμην παρέχεται αὐτὰ τοιαῦτα ὄντα· 20
 εἰ δὲ βούλει, ἔφη, οἷους Λυκοῦργος παῖδας κατελίπετο
 ἐν Λακεδαίμονι σωτῆρας τῆς Λακεδαίμονος καὶ ὡς ἔπος
 εἶπεῖν τῆς Ἑλλάδος. τίμιος δὲ παρ' ὑμῖν καὶ Σόλων διὰ
Ε τὴν τῶν νόμων γέννησιν, καὶ ἄλλοι ἄλλοθι πολλαχοῦ ἄν-
 δρες, καὶ ἐν Ἑλλησι καὶ ἐν βαρβάροις, πολλὰ καὶ καλὰ 25
 ἀποφηνάμενοι ἔργα, γεννήσαντες παντοίαν ἀρετὴν· ὢν
 καὶ ἱερὰ πολλὰ ἤδη γέγονε διὰ τοὺς τοιούτους παῖδας,
 διὰ δὲ τοὺς ἀνθρωπίνους οὐδενός πω.

28 Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐρωτικά ἴσως, ὦ Σώκρατες, καὶ
 210 σὺ μυηθείης· τὰ δὲ τέλεα καὶ ἐποπτικά, ὧν ἕνεκα καὶ 30
 ταῦτα ἔστιν, ἐὰν τις ὀρθῶς μετήη, οὐκ οἶδ' εἰ οἷός τ' ἂν
 εἴη. ἐρῶ μὲν οὖν, ἔφη, ἐγὼ καὶ προθυμίας οὐδὲν ἀπο-
 λείψω· πειρῶ δὲ ἔπεσθαι, ἂν οἷός τε ᾦς. Δεῖ γὰρ, ἔφη,
 τὸν ὀρθῶς ἰόντα ἐπὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἄρχεσθαι μὲν νέον
 ὄντα ἰέναι ἐπὶ τὰ καλὰ σώματα, καὶ πρῶτον μὲν, ἐὰν 35
 ὀρθῶς ἡγήται ὁ ἡγούμενος, ἐνὸς αὐτῶν σώματος ἐρᾶν

καὶ ἐνταῦθα γεννᾷ λόγους καλοὺς, ἔπειτα δὲ αὐτὸν κα-
B τανοῆσαι ὅτι τὸ κάλλος τὸ ἐπὶ ὀτρωῦν σώματι τῷ ἐπὶ ἐτέ-
 ρῳ σώματι ἀδελφόν ἐστι, καὶ εἰ δεῖ διώκειν τὸ ἐπ' εἶδει
 καλὸν, πολλὴ ἄνοια μὴ οὐχ ἓν τε καὶ ταῦτόν ἡγεῖσθαι
 τὸ ἐπὶ πᾶσι τοῖς σώμασι κάλλος· τοῦτο δ' ἐννοήσαντα 5
 καταστῆναι πάντων τῶν καλῶν σωμάτων ἐραστήν, ἐνὸς
 δὲ τὸ σφόδρα τοῦτο χαλάσαι καταφρονήσαντα καὶ σμι-
 κρὸν ἡγησάμενον· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ ἐν ταῖς ψυχαῖς κάλ-
 λος τιμιώτερον ἡγήσασθαι τοῦ ἐν τῷ σώματι, ὥστε καὶ
C ἂν ἐπιεικὴς ὢν τὴν ψυχὴν τις καὶ ἂν σμικρὸν ἄνθρωπος ἔχῃ, 10
 ἔξαρχεῖν αὐτῷ καὶ ἐρᾶν καὶ κήδεσθαι καὶ τίκτειν λόγους
 τοιούτους καὶ ζητεῖν, οἵτινες ποιήσουσι βελτίους τοὺς
 νέους, ἵνα ἀναγκασθῇ αὖ θεάσασθαι τὸ ἐν τοῖς ἐπιτη-
 δεύμασι καὶ τοῖς νόμοις καλὸν καὶ τοῦτο ἰδεῖν ὅτι πᾶν
 αὐτὸ αὐτῷ συγγενές ἐστιν, ἵνα τὸ περὶ τὸ σῶμα καλὸν 15
 σμικρὸν τι ἡγήσῃται εἶναι· μετὰ δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐπὶ
 τὰς ἐπιστήμας ἀγαγεῖν, ἵνα ἴδῃ αὖ ἐπιστημῶν κάλλος,
D καὶ βλέπων πρὸς πολὺν ἤδη τὸ καλὸν μηκέτι τῷ παρ' ἐνί,
 ὥςπερ οἰκέτης ἀγαπῶν παιδαρίου κάλλος ἢ ἀνθρώπου τι-
 νὸς ἢ ἐπιτηδεύματος ἐνὸς, δουλεύων φαῦλος ἢ καὶ σμι- 20
 κρολόγος, ἀλλ' ἐπὶ τὸ πολὺ πέλαιος τετραμμένος τοῦ κα-
 λοῦ καὶ θεωρῶν πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους καὶ μεγαλο-
 πρεπεῖς τίκτῃ καὶ διανοήματα ἐν φιλοσοφίᾳ ἀφθόνως, ἕως
 ἂν ἐνταῦθα ῥωσθεῖς καὶ αὐξηθεῖς κατίδῃ τινὰ ἐπιστήμην
 μίαν τοιαύτην, ἣ ἐστι καλοῦ τοιοῦδε. Περὶ δέ μοι, 25
 29 ἔφη, τὸν νοῦν προσέχειν ὥς οἶόν τε μάλιστα. "Ὅς γὰρ
E ἂν μέχρι ἐνταῦθα πρὸς τὰ ἐρωτικά παιδαγωγηθῇ, θεώ-
 μενος ἐφεξῆς τε καὶ ὀρθῶς τὰ καλὰ, πρὸς τέλος ἤδη
 ἱὼν τῶν ἐρωτικῶν ἐξαίφνης κατόψεται τι θαυμαστὸν τὴν
 φύσιν καλὸν, τοῦτο ἐκεῖνο, ὃ Σώκρατες, οὗ δὴ ἕνεκεν 30
 καὶ οἱ ἔμπροσθε πάντες πόνοι ἦσαν, πρῶτον μὲν αἰ-
 211 ὄν καὶ οὔτε γιγνόμενον οὔτε ἀπολλύμενον, οὔτε αὐξανό-
 μενον οὔτε φθίνον, ἔπειτα οὐ τῇ μὲν καλὸν, τῇ δ' αἰ-
 σχρὸν, οὐδὲ τοτὲ μὲν, τοτὲ δ' οὐ, οὐδὲ πρὸς μὲν τὸ καλὸν,
 πρὸς δὲ τὸ αἰσχυρὸν, οὐδ' ἔνθα μὲν καλὸν, ἔνθα δὲ αἰ- 35
 σχρὸν, ὥς τισὶ μὲν ὄν καλὸν, τισὶ δὲ αἰσχυρὸν. οὐδ' αὖ φαν-

τασθήσεται αὐτῷ τὸ καλὸν οἷον πρόσωπόν τι οὐδὲ χεῖ-
 ρες οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ὧν σῶμα μετέχει, οὐδέ τις λόγος
 οὐδέ τις ἐπιστήμη, οὐδέ που ὄν ἐν ἑτέρῳ τινὶ, οἷον ἐν
 B ζώῳ ἢ ἐν γῇ ἢ ἐν οὐρανῷ ἢ ἐν τῷ ἄλλῳ, ἀλλὰ αὐτὸ καθ' 5
 αὐτὸ μεθ' αὐτοῦ μονοειδὲς αἰὲ ὄν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα
 καλὰ ἐκείνου μετέχοντα τρόπον τινὰ τοιοῦτον, οἷον γιγ-
 νομένων τε τῶν ἄλλων καὶ ἀπολλυμένων μηδὲν ἐκεῖνο
 μήτε τι πλεόν μήτε ἔλαττον γίνεσθαι μηδὲ πάσχειν μη-
 δέν. ὅταν δὴ τις ἀπὸ τῶνδε διὰ τὸ ὁρθῶς παιδεραστεῖν
 ἐπανιὼν ἐκεῖνο τὸ καλὸν ἄρχηται καθορᾶν, σχεδὸν ἂν τι 10
 ἄπτοιτο τοῦ τέλους. τοῦτο γὰρ δὴ ἐστὶ τὸ ὁρθῶς ἐπὶ τὰ
 C ἐρωτικὰ ἰέναι ἢ ὑπ' ἄλλου ἄγεσθαι, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶνδε
 τῶν καλῶν ἐκείνου ἕνεκα τοῦ καλοῦ αἰὲ ἐπανιέναι, ὥσπερ
 ἐπαναβασμοῖς χρώμενον, ἀπὸ ἐνὸς ἐπὶ δύο καὶ ἀπὸ δυεῖν
 ἐπὶ πάντα τὰ καλὰ σώματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν σωμά- 15
 των ἐπὶ τὰ καλὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν ἐπι-
 τηδευμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ μαθήματα, ἕστ' ἂν ἀπὸ τῶν
 μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο τὸ μάθημα τελευτήσῃ, ὃ ἐστὶν
 οὐκ ἄλλου ἢ αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ καλοῦ μάθημα, καὶ γινῶ
 D αὐτὸ τελευτῶν ὃ ἐστὶ καλόν. Ἐνταῦθα τοῦ βίου, ὃ φίλε 20
 Σώκρατες, ἔφη ἡ Μαντινικὴ ξένη, εἶπερ που ἄλλοθι,
 βιωτὸν ἀνθρώπῳ, θεωμένῳ αὐτὸ τὸ καλόν. ὃ ἔάν ποτε
 ἴδῃς, οὐ κατὰ χρυσίον τε καὶ ἐσθῆτα καὶ τοὺς καλοὺς
 παῖδάς τε καὶ νεανίσκους δόξει σοι εἶναι, οὓς νῦν ὁρῶν
 ἐκπέπληξαι καὶ ἕτοιμος εἶ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ὁρῶν- 25
 τες τὰ παιδικὰ καὶ ξυνόντες αἰὲ αὐτοῖς, εἴ πως οἷόν τ'
 ἦν, μήτε ἐσθίειν μήτε πίνειν, ἀλλὰ θεᾶσθαι μόνον καὶ
 ξυνεῖναι. τί δῆτα, ἔφη, οἰόμεθα, εἴ τῳ γένοιτο αὐτὸ τὸ
 E καλὸν ἰδεῖν εἰλικρινὲς, καθαρόν, ἄμικτον, ἀλλὰ μὴ ἀνά- 30
 πλεων σαρκῶν τε ἀνθρωπίνων καὶ χρωμάτων καὶ ἄλλης
 πολλῆς φλυαρίας θνητῆς, ἀλλ' αὐτὸ τὸ θεῖον καλὸν δύ-
 ναιτο μονοειδὲς κατιδεῖν; ἄρ' οἶει, ἔφη, φαῦλον βίον
 212 γίνεσθαι ἐκεῖσε βλέποντος ἀνθρώπου καὶ ἐκεῖνο δὴ θεωμέ-
 νου καὶ ξυνόντος αὐτῷ; ἢ οὐκ ἐνθυμεῖ, ἔφη, ὅτι ἐνταῦ-
 θα αὐτῷ μοναχοῦ γενήσεται, ὁρῶντι ὃ ὁρατὸν τὸ καλόν, 35
 τίκτειν οὐκ εἰδῶλα ἀρετῆς, ἅτε οὐκ εἰδῶλου ἐφαπτομένῳ,

ἀλλ' ἀληθῆ, ἅτε τοῦ ἀληθοῦς ἐφαπτομένῳ; τεκόντι δὲ ἀρετὴν ἀληθῆ καὶ θρεψαμένῳ ὑπάρχει θεοφιλεῖ γενέσθαι, καὶ εἶπερ τῷ ἄλλῳ ἀνθρώπων, ἀθανάτῳ καὶ αἰνέῳ.

B Ταῦτα δὴ, ὦ Φαῖδρέ τε καὶ οἱ ἄλλοι, ἔφη μὲν Διοτίμα, πέπεισμαι δ' ἐγώ· πεπεισμένος δὲ πειρώμαι καὶ 5 τοὺς ἄλλους πείθειν, ὅτι τούτου τοῦ κτήματος τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει συνεργὸν ἀμείνω Ἔρωτος οὐκ ἂν τις ῥαδίως λάβοι. διὸ δὴ ἐγωγέ φημι χρῆναι πάντα ἄνδρα τὸν Ἔρωτα τιμᾶν, καὶ αὐτὸς τιμῶ τὰ ἐρωτικὰ καὶ διαφερόντως ἀσκάω, καὶ τοῖς ἄλλοις παρακελεύομαι, καὶ νῦν τε καὶ 10 αἰὲ ἐγκωμιάζω τὴν δύναμιν καὶ ἀνδρίαν τοῦ Ἔρωτος καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμί.

C Τοῦτον οὖν τὸν λόγον, ὦ Φαῖδρε, εἰ μὲν βούλει, ὥς ἐγκώμιον εἰς Ἔρωτα νόμισον εἰρησθαι, εἰ δὲ, ὅ τι καὶ ὅπῃ χαίρεις ὀνομάζων, τοῦτο ὀνόμαζε. 15

30 Εἰπόντος δὲ ταῦτα τοῦ Σωκράτους τοὺς μὲν ἐπαινεῖν, τὸν δὲ Ἀριστοφάνη λέγειν τι ἐπιχειρεῖν, ὅτι ἐμνήσθη αὐτοῦ λέγων ὁ Σωκράτης περὶ τοῦ λόγου· καὶ ἔξαίφνης τὴν αὐλείον θύραν κρουομένην πολὺν ψόφον παρᾶσχέιν, ὥς κωμαστῶν καὶ αὐλητρίδος φωνὴν ἀκούειν. τὸν 20

D οὖν Ἀγάθωνα, Παῖδες, φάναι, οὐ σκέψασθε; καὶ ἔάν μὲν τις τῶν ἐπιτηδείων ᾗ, καλεῖτε· εἰ δὲ μὴ, λέγετε ὅτι οὐ πίνομεν ἀλλὰ ἀναπαυόμεθα ἤδη. Καὶ οὐ πολὺ ὕστερον Ἀλκιβιάδου τὴν φωνὴν ἀκούειν ἐν τῇ αὐλῇ σφόδρα μεθύοντος καὶ μέγα βοῶντος, ἐρωτῶντος ὅπου Ἀγάθων 25 καὶ κελεύοντος ἄγειν παρ' Ἀγάθωνα. ἄγειν οὖν αὐτὸν παρὰ σφᾶς τὴν τε αὐλητρίδα ὑπολαβοῦσαν καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἀκολουθῶν, καὶ ἐπιστῆναι ἐπὶ τὰς θύρας ἑστέ-

E φανωμένον αὐτὸν κιττοῦ τέ τινι στεφάνῳ δασεῖ καὶ ἴων, καὶ ταινίας ἔχοντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάνυ πολλὰς, καὶ 30 εἰπεῖν Ἄνδρες, χαίρετε· μεθύοντα ἄνδρα πάνυ σφόδρα δέξεσθε συμπότην, ἣ ἀπίωμεν ἀναδήσαντες μόνον Ἀγάθωνα, ἐφ' ὅπερ ἤλθομεν; ἐγὼ γάρ τοι, φάναι, χθὲς μὲν οὐχ οἷός τ' ἐγενόμην ἀφικέσθαι, νῦν δὲ ἤκω ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχων τὰς ταινίας, ἵνα ἀπὸ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς τὴν 35 τοῦ σοφωτάτου καὶ καλλίστου κεφαλῆν, ἐὰν εἴπω οὕτωςι,

ἀναδήσω, ὅρα καταγελάσεσθέ μου ὥς μεθύοντος; ἐγὼ
 213 δὲ, κἂν ὑμεῖς γελάτε, ὅμως εὖ οἶδ' ὅτι ἀληθῆ λέγω.
 ἀλλὰ μοι λέγετε αὐτόθεν, ἐπὶ ῥητοῖς εἰσὶν ἢ μή; συμ-
 πίεςθε ἢ οὐ. Πάντας οὖν ἀναθορυβῆσαι καὶ κελεύειν
 εἰσιέναι καὶ κατακλίνεσθαι, καὶ τὸν Ἀγάθωνα καλεῖν αὐ- 5
 τόν. καὶ τὸν ἰέναι ἀγόμενον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ πε-
 ριαιρούμενον ἅμα τὰς ταινίας ὥς ἀναδήσουντα, ἐπιπρο-
 σθε τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντα οὐ κατιδεῖν τὸν Σωκράτη,
 ἀλλὰ καθίζεσθαι παρὰ τὸν Ἀγάθωνα ἐν μέσῳ Σωκρά-
 B τούς τε καὶ ἐκείνου· παραχωρῆσαι γὰρ τὸν Σωκράτη ὥς 10
 ἐκεῖνον καθίζειν. παρακαθεζόμενον δὲ αὐτὸν ἀσπάζεσθαι
 τε τὸν Ἀγάθωνα καὶ ἀναδεῖν. εἰπεῖν οὖν τὸν Ἀγάθωνα,
 Ὑπολύετε, παῖδες, Ἀλκιβιάδην, ἵνα ἐκ τρίτων κατακέη-
 ται. Πάνν γε, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην· ἀλλὰ τίς ἡμῖν
 ὁδε τρίτος συμπότης; Καὶ ἅμα μεταστρεφόμενον αὐτὸν 15
 ὁρᾷν τὸν Σωκράτη, ἰδόντα δὲ ἀναπηδῆσαι καὶ εἰπεῖν
 ὦ Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἦν; Σωκράτης οὗτος ἐλλοχῶν αὖ
 C με ἐνταῦθα κατέκεισο, ὥσπερ εἰώθης ἐξαίφνης ἀναφαί-
 νεσθαι ὅπου ἐγὼ ὥμην ἥκιστα σε ἔσεσθαι. καὶ νῦν τί
 ἦκεις; καὶ τί αὖ ἐνταῦθα κατεκλίνης; ὥς οὐ παρὰ Ἀρι- 20
 στοφάνει οὐδ' εἴ τις ἄλλος γελοῖος ἔστι τε καὶ βούλεται·
 ἀλλὰ διεμνηχανήσω ὅπως παρὰ τῷ καλλίστῳ τῶν ἔνδον
 κατακείσει. Καὶ τὸν Σωκράτη, ὦ Ἀγάθων, φάναι, ὅρα
 εἴ μοι ἐπαμυνεῖς, ὥς ἐμοὶ ὁ τούτου ἔρως τοῦ ἀνθρώπου
 οὐ φαῦλον πρᾶγμα γέγονεν. ἀπ' ἐκείνου γὰρ τοῦ χρόνου 25
 D ἀφ' οὗ τούτου ἠράσθην, οὐκέτι ἔξεστί μοι οὔτε προσβλέ-
 ψαι οὔτε διαλεχθῆναι καλῶ οὐδενί, ἢ οὔτοσι ζηλοτυπῶν
 με καὶ φθονῶν θαυμαστὰ ἐργάζεται καὶ λοιδορεῖται τε
 καὶ τῷ χεῖρε μόγις ἀπέχεται. ὅρα οὖν μή τι καὶ νῦν ἐργά-
 σηται, ἀλλὰ διάλλαξον ἡμᾶς, ἢ ἐὰν ἐπιχειρῇ βιάζεσθαι, 30
 ἐπάμυνε, ὥς ἐγὼ τὴν τούτου μανίαν τε καὶ φιλεραστίαν
 πάνν ὀρῶδῶ. Ἀλλ' οὐκ ἔστι, φάναι τὸν Ἀλκιβιάδην,
 ἐμοὶ καὶ σοὶ διαλλαγή. ἀλλὰ τούτων μὲν εἰσαῦθίς σε τι-
 μωρήσομαι· νῦν δέ μοι, Ἀγάθων, φάναι, μετάδος τῶν
 E ταινιῶν, ἵνα ἀναδήσω καὶ τὴν τούτου ταυτηνὶ τὴν θαυ- 35
 μαστὴν κεφαλὴν, καὶ μή μοι μέμφηται ὅτι σέ μὲν ἀνέ-

- δησα, αὐτὸν δὲ νικῶντα ἐν λόγοις πάντας ἀνθρώπους,
 οὐ μόνον πρώην ὥσπερ σὺ, ἀλλ' αἰεὶ, ἔπειτα οὐκ ἀνέ-
 δησα. Καὶ ἅμα αὐτὸν λαβόντα τῶν ταινιῶν ἀναδεῖν τὸν
 31 Σωκράτη καὶ κατακλίνεσθαι. ἐπειδὴ δὲ κατεκλίνη, εἰπεῖν
 Εἶεν δὴ, ἄνδρες· δοκεῖτε γάρ μοι νήφειν· οὐκ ἐπιτρεπ- 5
 τέον ὑμῖν, ἀλλὰ ποτέον· ὁμολόγηται γὰρ ταῦθ' ἡμῖν.
 ἄρχοντα οὖν αἰροῦμαι τῆς πόσεως, ἕως ἂν ὑμεῖς ἱκανῶς
 πίνητε, ἑμαυτόν. ἀλλὰ φερέτω Ἀγάθων, εἴ τι ἔστιν ἐκ-
 πωμα μέγα. μᾶλλον δὲ οὐδὲν δεῖ, ἀλλὰ φέρε, παῖ, φάναι,
 214 τὸν ψυκτῆρα ἐκεῖνον, ἰδόντα αὐτὸν πλέον ἢ ὀκτώ κοτύ- 10
 λας χωροῦντα. τοῦτον ἐμπλησάμενον πρῶτον μὲν αὐτὸν
 ἐκπιεῖν, ἔπειτα τῷ Σωκράτει κελεύειν ἐγχεῖν καὶ ἅμα εἰ-
 πεῖν Πρὸς μὲν Σωκράτη, ὦ ἄνδρες, τὸ σόφισμά μοι οὐ-
 δέν· ὅποσον γὰρ ἂν κελεύῃ τις, τοσοῦτον ἐκπιὼν οὐδὲν
 μᾶλλον μὴ ποτε μεθυσθῇ. Τὸν μὲν οὖν Σωκράτη ἐγχε- 15
 αντος τοῦ παιδὸς πίνειν· τὸν δ' Ἐρυξίμαχον Πῶς οὖν,
 φάναι, ὦ Ἀλκιβιάδη, ποιοῦμεν; οὕτως οὔτε τι λέγομεν
 Β ἐπὶ τῇ κύλικι οὔτ' ἐπάδομεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς ὥσπερ οἱ δι-
 ψῶντες πióμεθα; Τὸν οὖν Ἀλκιβιάδην εἰπεῖν Ὡς Ἐρυξί-
 μαχε, βέλτιστε βελτίστου πατρὸς καὶ σωφρονεστάτου, 20
 χαῖρε. Καὶ γὰρ σὺ, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον· ἀλλὰ τί
 ποιῶμεν; Ὅτι ἂν σὺ κελεύῃς. δεῖ γὰρ σοι πείθεσθαι.
 ἱητροῦς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων.
 ἐπίταπτε οὖν ὅτι βούλει. Ἀκουσον δὴ, εἰπεῖν τὸν Ἐρυ-
 ξίμαχον. ἡμῖν πρὶν σὲ εἰσελθεῖν ἔδοξε χρῆναι ἐπὶ δεξιᾷ 25
 C ἕκαστον ἐν μέρει λόγον περὶ Ἐρωτος εἰπεῖν ὥς δύναίτο
 κάλλιστον, καὶ ἐγκωμιάσαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες
 ἡμεῖς εἰρήκαμεν· σὺ δ' ἐπειδὴ οὐκ εἴρηκας καὶ ἐκπέπω-
 κας, δίκαιος εἶ εἰπεῖν, εἰπὼν δ' ἐπιτάξαι Σωκράτει ὅτι
 ἂν βούλῃ, καὶ τοῦτον τῷ ἐπὶ δεξιᾷ καὶ οὕτω τοὺς ἄλλους. 30
 Ἀλλὰ, φάναι, ὦ Ἐρυξίμαχε, τὸν Ἀλκιβιάδην, καλῶς
 μὲν λέγεις, μεθύοντα δὲ ἄνδρα παρὰ νηφόντων λόγους
 παραβάλλειν μὴ οὐκ ἔξ ἴσου ἤ. καὶ ἅμα, ὦ μακάριε,
 D πείθει τί σε Σωκράτης ὧν ἄρτι εἶπεν; ἢ οἶσθα ὅτι τοῦν-
 αντίον ἐστὶ πᾶν ἢ ὃ ἔλεγεν; οὗτος γὰρ, εἴαν τινα ἐγὼ 35
 ἐπαινέσω τούτου παρόντος ἢ θεὸν ἢ ἄνθρωπον ἄλλον ἢ

τοῦτον, οὐκ ἀφέξεταιί μου τῷ χεῖρει. Οὐκ εὐφημήσεις;
φάναι τὸν Σωκράτη. Μὰ τὸν Ποσειδῶ, εἰπεῖν τὸν Ἀλ-
κιβιάδην, μηδὲν λέγε πρὸς ταῦτα, ὥς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἓνα
ἄλλον ἐπαινέσαιμι σοῦ παρόντος. Ἀλλ' οὕτω ποίει, φά-
ναι τὸν Ἐρυξίμαχον, εἰ βούλει. Σωκράτη ἐπαίνεσον. 5

Ε Πῶς λέγεις; εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην· δοκεῖ χρῆναι, ὦ
Ἐρυξίμαχε; ἐπιθῶμαι τῷ ἀνδρὶ καὶ τιμωρήσωμαι ὑμῶν
ἐναντίον; Οὗτος, φάναι τὸν Σωκράτη, τί ἐν νῶ ἔχεις;
ἐπὶ τὰ γελοιότερα με ἐπαινέσει; ἢ τί ποιήσεις; Τᾶληθῇ
ἔρῳ. ἀλλ' ὄρα εἰ παρίης. Ἀλλὰ μέντοι, φάναι, τὰ γε 10
ἀληθῇ παρίημι καὶ κελεύω λέγειν. Οὐκ ἂν φθάνοιμι,
εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην. καὶ μέντοι οὕτωςι ποιήσον. ἔάν
τι μὴ ἀληθὲς λέγω, μεταξὺ ἐπιλαβοῦ, ἂν βούλῃ, καὶ
215 εἰπέ' ὅτι τοῦτο ψεύδομαι· ἐκὼν γὰρ εἶναι οὐδὲν ψεύσο-
μαι. ἔάν μέντοι ἀναμιμνησκόμενος ἄλλο ἄλλοθεν λέγω, 15
μηδὲν θαυμάσης· οὐ γάρ τι ῥᾶδιον τὴν σὴν ἀτοπίαν ὧδ'
ἔχοντι εὐπόρως καὶ ἐφεξῆς καταριθμῆσαι.

Σωκράτη δ' ἐγὼ ἐπαινεῖν, ὦ ἄνδρες, οὕτως ἐπιχει-
ρήσω, δι' εἰκόνων. οὗτος μὲν οὖν ἴσως οἰήσεται ἐπὶ τα
γελοιότερα, ἔσται δ' ἡ εἰκὼν τοῦ ἀληθοῦς ἕνεκα, οὐ τοῦ 20
32 γελοίου. φημὶ γὰρ δὴ ὁμοιότατον αὐτὸν εἶναι τοῖς Σει-
ληνοῖς τούτοις τοῖς ἐν τοῖς ἐρμογλυφείοις καθημένοις,
Β ούστινας ἐργάζονται οἱ δημιουργοὶ σύριγγας ἢ αὐλοὺς
ἔχοντας· οἱ διχάδε διοιχθέντες φαίνονται ἔνδοθεν ἀγύλ-
ματα ἔχοντες θεῶν. καὶ φημὶ αὖ ἔοικέναι αὐτὸν τῷ Σα- 25
τύρῳ τῷ Μαρσῷ. ὅτι μὲν οὖν τό γε εἶδος ὁμοῖος εἶ τού-
τοις, ὦ Σώκρατες, οὐδ' αὐτὸς δήπου ἀμφισβητήσεις·
ὥς δὲ καὶ τᾶλλα ἔοικας, μετὰ τοῦτο ἄκουε. ὕβριστῆς εἶ·
ἢ οὐ; ἔάν γὰρ μὴ ὁμολογῇς, μάρτυρας παρέξομαι. ἀλλ'
C οὐκ αὐλητῆς; πολὺ γε θαυμασιώτερος ἐκείνου· ὁ μὲν 30
γε δι' ὀργάνων ἐκλήλει τοὺς ἀνθρώπους τῇ ἀπὸ τοῦ
στόματος δυνάμει, καὶ ἔτι νυνὶ ὅς ἂν τὰ ἐκείνου αὐλῇ. ἃ
γὰρ Ὀλυμπος ἡΰλει, Μαρσίου λέγω τούτου διδάξαντος.
τὰ οὖν ἐκείνου ἔάν τε ἀγαθὸς αὐλητῆς αὐλῇ ἔάν τε φαύλη
αὐλητρις, μόνα κατέχεσθαι ποιεῖ καὶ δηλοῖ τοὺς τῶν 35
θεῶν τε καὶ τελετῶν δεομένους διὰ τὸ θεῖα εἶναι. σὺ δ'

ἐκείνου τοσοῦτον μόνον διαφέρεις, ὅτι ἄνευ ὀργάνων ψι-
 λοῖς λόγοις ταῦτόν τοῦτο ποιεῖς. ἡμεῖς γοῦν ὅταν μὲν
 D του ἄλλου ἀκούωμεν λέγοντος καὶ πάνν ἁγαθοῦ ῥήτορος
 ἄλλους λόγους, οὐδὲν μέλει ὥς ἔπος εἰπεῖν οὐδενί· ἐπει-
 δὲ σοῦ τις ἀκούῃ ἢ τῶν σῶν λόγων, ἄλλον λέγον- 5
 τος, καὶ πάνν φαῦλος ἢ ὁ λέγων, ἐάν τε γυνὴ ἀκούῃ
 ἐάν τε ἀνὴρ ἐάν τε μειράκιον, ἐκπεπληγμένοι ἐσμέν καὶ
 κατεχόμεθα. ἔγωγ' οὖν, ὦ ἄνδρες, εἰ μὴ ἔμελλον κοι-
 δῇ δόξαι μεθύειν, εἶπον ὁμόσας ἂν ὑμῖν οἷα δὴ πέπον-
 θα αὐτὸς ὑπὸ τῶν τούτου λόγων καὶ πάσχω ἔτι καὶ νυνί. 10
 E ὅταν γὰρ ἀκούω, πολὺ μοι μᾶλλον ἢ τῶν κορυβαντιῶν-
 των ἢ τε καρδία πηδᾷ καὶ δάκρυα ἐκχεῖται ὑπὸ τῶν λό-
 γων τῶν τούτου. ὁρῶ δὲ καὶ ἄλλους παμπόλλους τὰ αὐ-
 τὰ πάσχοντας. Περικλέους δὲ ἀκούων καὶ ἄλλων ἁγα-
 θῶν ῥητόρων εὖ μὲν ἡγούμην λέγειν, τοιοῦτον δ' οὐδὲν 15
 ἐπασχον, οὐδὲ τεθορύβητό μου ἢ ψυχὴ οὐδ' ἡγανάκ-
 τει ὥς ἀνδραποδωδῶς διακειμένου. ἀλλ' ὑπὸ τουτοῦ
 216 τοῦ Μαρσύου πολλάκις δὴ οὕτω διετέθην, ὥστε μοι
 δόξαι μὴ βιωτὸν εἶναι ἔχοντι ὥς ἔχω. καὶ ταῦτα,
 Σώκρατες, οὐκ ἔρεῖς ὥς οὐκ ἀληθῆ. καὶ ἔτι γε νῦν ξύν- 20
 οῖδ' ἐμαυτῷ ὅτι εἰ ἐθέλοιμι παρέχειν τὰ ὦτα, οὐκ
 ἂν καρτερήσαιμι, ἀλλὰ ταῦτα ἂν πάσχοιμι. ἀναγκάζει
 γὰρ με ὁμολογεῖν ὅτι πολλοῦ ἐνδεὴς ὢν αὐτὸς ἔτι ἐμαν-
 τοῦ μὲν ἀμελῶ, τὰ δ' Ἀθηναίων πράττω. βία οὖν
 ὥσπερ ἀπὸ τῶν Σειρήνων ἐπισχόμενος τὰ ὦτα οἴχομαι 25
 φεύγων, ἵνα μὴ αὐτοῦ καθήμενος παρὰ τούτῳ καταγῇ-
 B ράσω. πέπονθα δὲ πρὸς τοῦτον μόνον ἀνθρώπων, ὃ
 οὐκ ἂν τις οἶοιτο ἐν ἐμοὶ ἐνεῖναι, τὸ αἰσχύνεσθαι ὄν-
 τινού. ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον αἰσχύνομαι. ξύνοῖδα γὰρ
 ἐμαυτῷ ἀντιλέγειν μὲν οὐ δυναμένῳ ὥς οὐ δεῖ ποιεῖν 30
 ἃ οὗτος κελεύει, ἐπειδὴν δὲ ἀπέλθω, ἡττημένῳ τῆς
 τιμῆς τῆς ὑπὸ τῶν πολλῶν. δραπετεύω οὖν αὐτὸν καὶ
 φεύγω, καὶ ὅταν ἴδω, αἰσχύνομαι τὰ ὁμολογημένα. καὶ
 C πολλάκις μὲν ἡδέως ἂν ἴδοιμι αὐτὸν μὴ ὄντα ἐν ἀν-
 θρώποις· εἰ δ' αὖ τοῦτο γένοιτο, εὖ οἶδα ὅτι πολὺ 35
 μείζον ἂν ἀχθοίμην, ὥστε οὐκ ἔχω ὃ τι χρήσομαι τού-

τῷ τῷ ἀνθρώπῳ. Καὶ ὑπὸ μὲν δὴ τῶν ἀνλημάτων
 καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοιαῦτα πεπόνθασιν ὑπὸ τοῦδε
 33 τοῦ Σατύρου· ἄλλα δὲ ἐμοῦ ἀκούσατε ὡς ὁμοίός τέ
 ἔστιν οἷς ἐγὼ εἶκασα αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν ὡς θαυμα-
 σίαν ἔχει. εὖ γὰρ ἴστε ὅτι οὐδεὶς ὑμῶν τοῦτον γιγνάσκει· 5
 D ἀλλὰ ἐγὼ δηλώσω, ἐπείπερ ἠρξάμην. ὁρᾶτε γὰρ ὅτι Σω-
 κράτης ἐρωτικῶς διάκειται τῶν καλῶν καὶ αἰεὶ περὶ τού-
 τος ἐστὶ καὶ ἐκπέπληκται, καὶ ἀγνοεῖ πάντα καὶ οὐδὲν
 οἶδεν, ὡς τὸ σχῆμα αὐτοῦ. τοῦτο οὐ σειληνῶδες; σφόδρα
 γε. τοῦτο γὰρ οὗτος ἔξωθεν περιβέβληται, ὥσπερ ὁ 10
 ἐγλυμμένος Σειληνός· ἐνδοθεν δὲ ἀνοιχθεὶς πόσης οἴεσθε
 γέμει, ὧ ἄνδρες συμπόται, σωφροσύνης. ἴστε ὅτι οὗτ'
 E εἴ τις καλός ἐστι μέλει αὐτῷ οὐδὲν, ἀλλὰ καταφρονεῖ το-
 σοῦτον ὅσον οὐδ' ἂν εἷς οἴηθείη, οὗτ' εἴ τις πλούσιος,
 οὗτ' εἰ ἄλλην τινὰ τιμὴν ἔχων τῶν ὑπὸ πλῆθους μακαρι- 15
 ζομένων. ἡγεῖται δὲ πάντα ταῦτα τὰ κτήματα οὐδενὸς
 ὄξια καὶ ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι, εἰρωνευόμενος δὲ καὶ παίζων
 πάντα τὸν βίον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διατελεῖ. σπου-
 δάσαντος δὲ αὐτοῦ καὶ ἀνοιχθέντος οὐκ οἶδα εἴ τις ἐώ-
 ρακε τὰ ἐντὸς ἀγάλματα. ἀλλ' ἐγὼ ἤδη ποτ' εἶδον, καὶ 20
 217 ἐμοὶ ἔδοξεν οὕτω θεῖα καὶ χρυσᾶ εἶναι καὶ πάγκαλα καὶ
 θαυμαστά, ὥστε ποιητέον εἶναι ἐν βραχεῖ ὅ τι κελεύοι
 Σωκράτης. ἡγούμενος δὲ αὐτὸν ἐσπουδακέναι ἐπὶ τῇ ἐμῇ
 ὥρᾳ ἔρμαιον ἡγησάμην εἶναι καὶ εὐτύχημα ἐμὸν θαυμα-
 στὸν, ὡς ὑπάρχον μοι χαρισμένῳ Σωκράτει πάντ' 25
 ἀκοῦσαι ὅσα περ οὗτος ἡδεῖ· ἐφρόνον γὰρ δὴ ἐπὶ
 τῇ ὥρᾳ θαυμάσιον ὅσον. ταῦτα οὖν διανοηθεὶς, πρὸ
 τοῦ οὐκ εἰωθὼς ἄνευ ἀκολούθου μόνος μετ' αὐτοῦ γίγνε-
 σθαι, τότε ἀποπέμπων τὸν ἀκόλουθον μόνος συνεγιγνό-
 B μην. δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς πάντα τάληθῇ εἰπεῖν· ἀλλὰ 30
 προσέχετε τὸν νοῦν, καὶ, εἰ ψεύδομαι, Σώκρατες, ἐξέ-
 λεγχε. συνεγιγνόμην γὰρ, ὧ ἄνδρες, μόνος μόνῳ, καὶ
 ὥμην αὐτίκα διαλέξεσθαι αὐτόν μοι ἅπερ ἂν ἐραστῆς
 παιδικοῖς ἐν ἐρημίᾳ διαλεχθείη, καὶ ἔχαιρον. τούτων δ'
 οὐ μάλα ἐγίγνετο οὐδὲν, ἀλλ' ὥσπερ εἰώθει διαλεχθεὶς 35
 ἂν μοι καὶ συνημερεύσας ὥχετο ἀπιών. μετὰ ταῦτα

- С** συγγυμνάζεσθαι προὔκαλούμην αὐτὸν καὶ συνεγυμναζό-
 μην, ὥς τι ἐνταῦθα περανῶν. συνεγυμνάζετο οὖν μοι
 καὶ προσεπάλαιε πολλάκις οὐδενὸς παρόντος. καὶ τί δεῖ
 λέγειν; οὐδὲν γάρ μοι πλέον ἦν. ἐπειδὴ δὲ οὐδαμῇ
 ταύτῃ ἦνυτον, ἔδοξέ μοι ἐπιθετέον εἶναι τῷ ἀνδρὶ κατὰ τὸ 5
 καρτερὸν καὶ οὐκ ἀνετέον, ἐπειδὴ περ ἐγκεχειρήκη, ἀλλὰ
 ἱστέον ἤδη τί ἐστι τὸ πρᾶγμα. προκαλοῦμαι δὴ αὐτὸν
 πρὸς τὸ συνδειπνεῖν, ἀτεχνῶς ὥς περ ἐραστῆς παιδικοῖς
- Π** ἐπιβουλεύων. καὶ μοι οὐδὲ τοῦτο ταχὺ ὑπήκουσεν, ὅμως
 δ' οὖν χρόνῳ ἐπείσθη. ἐπειδὴ δὲ ἀφίκετο τὸ πρῶτον, 10
 δειπνήσας ἀπιέναι ἠβούλετο. καὶ τότε μὲν αἰσχυρόμενος
 ἀφῆκα αὐτόν· αὐθις δὲ ἐπιβουλεύσας, ἐπειδὴ ἐδεδει-
 πνήκει, διελεγόμην πόρρῳ τῶν νυκτῶν, καὶ ἐπειδὴ
 ἠβούλετο ἀπιέναι, σκηπτόμενος ὅτι ὁψέ εἴη προσηνάγκα-
 σα αὐτὸν μένειν. ἀνεπαύετο οὖν ἐν τῇ ἐχομένῃ ἐμοῦ 15
 κλίνῃ, ἐν ἥ περ ἐδείπνει, καὶ οὐδεὶς ἐν τῷ οἰκήματι ἄλ-
- Ε** λος καθῆυδεν ἢ ἡμεῖς. μέχρι μὲν οὖν δὴ δεῦρο τοῦ
 λόγου καλῶς ἂν ἔχοι καὶ πρὸς ὄντινοῦν λέγειν· τὸ δ'
 ἐντεῦθεν οὐκ ἂν μου ἠκούσατε λέγοντος, εἰ μὴ πρῶτον
 μὲν, τὸ λεγόμενον, οἶνος ἄνευ τε παίδων καὶ μετὰ παί- 20
 δων ἦν ἀληθῆς, ἔπειτα ἀφανίσαι Σωκράτους ἔργον
 ὑπερήφανον εἰς ἔπαινον ἐλθόντα ἄδικόν μοι φαίνεται.
 ἔτι δὲ τὸ τοῦ δηχθέντος ὑπὸ τοῦ ἔχειος πάθος καὶ
 ἔχει. φασὶ γάρ πού τινα τοῦτο παθόντα οὐκ ἐθέλειν
 λέγειν οἷον ἦν πλὴν τοῖς δεδηγμένοις, ὥς μόνοις γνω- 25
- 218 σομένοις τε καὶ συγγνωσμένοις εἰ πᾶν ἐτόλμα δρᾶν τε
 καὶ λέγειν ὑπὸ τῆς ὀδύνης. ἐγὼ οὖν δεδηγμένος τε ὑπὸ
 ἀλγεινοτέρου καὶ τὸ ἀλγεινότατον ὣν ἂν τις δηχθεῖη —
 τὴν καρδίαν γὰρ ἢ ψυχὴν ἢ ὅ τι δεῖ αὐτὸ ὀνομάσαι
 πληγεῖς τε καὶ δηχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων, 30
 οἳ ἔχονται ἐχίδνης ἀγριώτερον, νέου ψυχῆς μὴ ἀφρυῶς
 ὅταν λάβωνται, καὶ ποιοῦσι δρᾶν τε καὶ λέγειν ὅτι οὖν,
- Β** καὶ ὁρῶν αὖ Φαίδρους, Ἀγάθωνας, Ἐρυξιμάχους, Παν-
 σανίαν, Ἀριστοδήμους τε καὶ Ἀριστοφάνους· Σωκράτη
 δὲ αὐτὸν τί δεῖ καὶ λέγειν, καὶ ὅσοι ἄλλοι; πάντες γὰρ 35
 κεκοινωνήκατε τῆς φιλοσόφου μανίας τε καὶ βακχείας·

διὸ πάντες ἀκούσεσθε· συγγνώσεσθε γὰρ τοῖς τε τότε πρα-
 χθεῖσι καὶ τοῖς νῦν λεγομένοις. οἱ δὲ οἰκείται, καὶ εἴ τις
 ἄλλος ἐστὶ βέβηλός τε καὶ ἄγροικος, πύλας πάνυ μεγά-
 34 λας τοῖς ὤσιν ἐπίθεσθε. ἐπειδὴ γὰρ οὖν, ὦ ἄνδρες, ὅ
 C τε λύχνος ἀπεσβήκει καὶ οἱ παῖδες ἔξω ἦσαν, ἔδοξέ μοι 5
 χρῆναι μηδὲν ποικίλλειν πρὸς αὐτὸν ἀλλ' ἐλευθέρως εἰ-
 πεῖν ἃ μοι ἐδόκει. καὶ εἶπον κινήσας αὐτὸν, Σώκρατες,
 καθεύδεις; Οὐ δῆτα, ἦ δ' ὅς. Οἶσθα οὖν ἃ μοι δέδο-
 κται; Τί μάλιστα; ἔφη. Σὺ ἐμοὶ δοκεῖς, ἦν δ' ἐγὰ,
 ἐμοῦ ἔραστῆς ἄξιος γεγονέναι μόνος, καὶ μοι φαίνει ὀκνεῖν 10
 μνησθῆναι πρὸς με. ἐγὼ δὲ οὕτως ἔχω· πάνυ ἀνόητον
 ἡγοῦμαι εἶναί σοι μὴ οὐ καὶ τοῦτο χαρίζεσθαι καὶ εἴ τι
 ἄλλο ἢ τῆς οὐσίας τῆς ἐμῆς δέοιο ἢ τῶν φίλων τῶν
 D ἐμῶν. ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδὲν ἐστὶ πρεσβύτερον τοῦ ὥς ὅτι
 βέλτιστον ἐμὲ γενέσθαι, τούτου δ' οἶμαί μοι συλλήπτορα 15
 οὐδένα κυριώτερον εἶναι σοῦ. ἐγὼ δὲ τοιούτῳ ἀνδρὶ πολὺ
 μᾶλλον ἂν μὴ χαριζόμενος αἰσχυνοίμην τοὺς φρονίμους,
 ἢ χαριζόμενος τοὺς τε πολλοὺς καὶ ἄφρονας. Καὶ οὗτος
 ἀκούσας μάλα εἰρωνικῶς καὶ σφόδρα ἑαυτῷ εἰωθότως
 ἔλεξεν Ὡ φίλε Ἀλκιβιάδη, κινδυνεύεις τῷ ὄντι οὐ φαῦ- 20
 E λος εἶναι, εἴπερ ἀληθῆ τυγχάνει ὄντα ἃ λέγεις περὶ ἐμοῦ,
 καὶ τις ἔστ' ἐν ἐμοὶ δύναμις δι' ἧς ἂν σὺ γένοιο ἀμείνων·
 ἀμήχανόν τι κάλλος ὁρώης ἂν ἐν ἐμοὶ καὶ τῆς παρὰ σοὶ
 εὐμορφίας πάμπολυ διαφέρουν. εἰ δὲ καθορῶν αὐτὸ κοι-
 νώσασθαί τέ μοι ἐπιχειρεῖς καὶ ἀλλάξασθαι κάλλος ἀντὶ 25
 κάλλους, οὐκ ὀλίγῳ μου πλεονεκτεῖν διανοεῖ, ἀλλ' ἀντὶ
 219 δόξης ἀλήθειαν καλῶν κτᾶσθαι ἐπιχειρεῖς καὶ τῷ ὄντι
 χρύσεια χαλκείων διαμείβεσθαι νοεῖς. ἀλλ', ὦ μακάριε,
 ἄμεινον σκόπει, μή σε λανθάνω οὐδὲν ὦν. ἢ τοι τῆς δια-
 νοίας ὅψις ἄρχεται ὅξυ βλέπειν, ὅταν ἢ τῶν ὀμμάτων 30
 τῆς ἀκμῆς λήγειν ἐπιχειρῇ· σὺ δὲ τούτων ἔτι πόρρω.
 Καγὼ ἀκούσας, Τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ, ἔφην, ταῦτ' ἐστίν,
 ὧν οὐδὲν ἄλλως εἴρηται ἢ ὥς διανοοῦμαι· σὺ δὲ αὐτὸς
 οὕτω βουλεύου ὅ τι σοί τε ἄριστον καὶ ἐμοὶ ἡγεῖ. Ἀλλ',
 ἔφη, τοῦτό γε εὖ λέγεις, ἐν γὰρ τῷ ἐπιόντι χρόνῳ βου- 35
 B λεύομενοι πράξομεν ὃ ἂν φαίνεται νῦν περὶ τε τούτων

καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἄριστον. Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα ἀκού-
 σας τε καὶ εἰπὼν, καὶ ἀφείς ὥσπερ βέλη, τετραῶσθαι
 αὐτὸν ὥμην. καὶ ἀναστὰς γε, οὐδὲ ἐπιτρέψας τούτῳ εἰ-
 πεῖν οὐδὲν ἔτι, ἀμφιέσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἑμαντοῦ τοῦτον
 — καὶ γὰρ ἦν χειμῶν —, ὑπὸ τὸν τρίβωνα κατακλινεῖς 5
 τὸν τουτουῖ, περιβαλὼν τὴν χεῖρα τούτῳ τῷ δαιμονίῳ ὥς
 C ἀληθῶς καὶ θαυμαστῶ, κατεκείμεν τὴν νύκτα ὅλην. καὶ
 οὐδὲ ταῦτα, ὦ Σώκρατες, ἔρεῖς ὅτι ψεύδομαι. ποι-
 ῆσαντος δὲ δὴ ταῦτα ἑμοῦ οὗτος τοσοῦτον περιεγένετό τε
 καὶ κατεφρόνησε καὶ κατεγέλασε τῆς ἑμῆς ὥρας καὶ ὕβρι- 10
 σε· καίπερ ἐκεῖνό γε ὥμην τι εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί·
 δικασταὶ γάρ ἐστε τῆς Σωκράτους ὑπερηφανίας. εὖ γὰρ
 ἴστε, μὰ θεοὺς, μὰ θεὰς, οὐδὲν περιττότερον καταδε-
 D δαρθῆκώς ἀνέστην μετὰ Σωκράτους ἢ εἰ μετὰ πατρὸς
 35 καθῆνδον ἢ ἀδελφοῦ πρεσβυτέρου. τὸ δὲ μετὰ τοῦτο 15
 τίνα οἶεσθέ με διάνοιαν ἔχειν, ἡγούμενον μὲν ἡτιμιάσθαι,
 ἀγάμενον δὲ τὴν τούτου φύσιν τε καὶ σωφροσύνην καὶ
 ἀνδρίαν, ἐντετυχηκότα ἀνθρώπῳ τοιούτῳ οἷα ἐγὼ οὐκ
 ἂν ὥμην ποτὲ ἐντυχεῖν εἰς φρόνησιν καὶ εἰς καρτερίαν;
 ὥστε οὐθ' ὅπως οὖν ὀργιζοίμην εἶχον καὶ ἀποστερηθείην 20
 τῆς τούτου συνουσίας, οὐθ' ὅπῃ προσαγαγοίμην αὐτὸν
 E εὐπόρουν. εὖ γὰρ ἤδη ὅτι χρήμασί τε πολὺ μᾶλλον
 ἄτρωτος ἦν πανταχῇ ἢ σιδήρῳ ὁ Αἴας, ὃν τε ὥμην αὐ-
 τὸν μόνῳ ἀλώσεσθαι, διαπεφεύγει με. ἡπόρουν δὲ, κα-
 ταδεδουλωμένος τε ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὥς οὐδεὶς ὑπ' οὐ- 25
 δενὸς ἄλλου περιῆα. Ταῦτά τε γὰρ μοι ἅπαντα προὔγε-
 γόνει, καὶ μετὰ ταῦτα στρατεία ἡμῖν εἰς Ποτίδαιαν ἐγέ-
 νετο κοινὴ καὶ συνεσιτοῦμεν ἐκεῖ. πρῶτον μὲν οὖν τοῖς
 πόνοις οὐ μόνον ἑμοῦ περιῆν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων
 220 ἀπάντων· ὁπότ' ἀναγκασθείμεν ἀποληφθέντες πονεῖν, οἷα 30
 δὴ ἐπὶ στρατείας, ἀσιτεῖν, οὐδὲν ἦσαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ
 καρτερεῖν. ἐν τ' αὖ ταῖς εὐωχίαις μόνος ἀπολαύειν οἷός
 τ' ἦν, τὰ τ' ἄλλα καὶ πίνειν οὐκ ἐθέλων, ὁπότ' ἀναγκα-
 σθείη, πάντας ἐκράτει, καὶ ὃ πάντων θαυμαστότατον,
 Σωκράτῃ μεθύοντα οὐδεὶς πώποτε ἑώρακεν ἀνθρώπων. 35
 τούτου μὲν οὖν μοι δοκεῖ καὶ αὐτίκα ὁ ἔλεγχος ἔσεσθαι·

- πρὸς δὲ αὖ τὰς τοῦ χειμῶνος καρτερήσεις — δεινοὶ γὰρ
 Β αὐτόθι χειμῶνες — θαυμάσια εἰργάζετο τὰ τε ἄλλα, καὶ
 ποτε ὄντος πάγου οἷου δεινοτάτου, καὶ πάντων ἢ οὐκ
 ἐξιόντων ἐνδοθεν, ἢ εἴ τις ἐξίοι, ἡμφιεσμένων τε θαυ-
 μαστὰ δὴ ὅσα καὶ ὑποδεδεμένων καὶ ἐνέλιγμένων τοὺς 5
 πόδας εἰς πῖλους καὶ ἄρνακίδας, οὗτος δ' ἐν τούτοις
 ἐξήει ἔχων ἱμάτιον μὲν τοιοῦτον οἷόν περ καὶ πρότερον
 εἰώθει φορεῖν, ἀνυπόδητος δὲ διὰ τοῦ κρυστάλλου ῥῆον
 ἐπορεύετο ἢ οἱ ἄλλοι ὑποδεδεμένοι. οἱ δὲ στρατιῶται
 C ὑπέβλεπον αὐτὸν ὥς καταφρονοῦντα σφῶν. Καὶ ταῦτα 10
 μὲν δὴ ταῦτα·
- 36 οἷον δ' αὖ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
 ἐκεῖ ποτὲ ἐπὶ στρατείας, ἄξιον ἀκοῦσαι. ξυννοήσας γὰρ
 αὐτόθι ἔωθ' ἐν τι εἰστήκει σκοπῶν, καὶ ἐπειδὴ οὐ προῦ-
 χῶρει αὐτῷ, οὐκ ἀνίει ἀλλὰ εἰστήκει ζητῶν. καὶ ἤδη ἦν 15
 μεσημβρία, καὶ ἄνθρωποι ἡσθάνοντο, καὶ θαυμάζοντες
 ἄλλος ἄλλῳ ἔλεγεν ὅτι Σωκράτης ἐξ ἔωθινοῦ φροντί-
 ζων τι ἔστηκε. τελευτῶντες δὲ τινες τῶν Ἰώνων, ἐπειδὴ
 D ἑσπέρα ἦν, δειπνήσαντες, καὶ γὰρ θέρος τότε γε ἦν,
 χαμεύνια ἐξενεγκάμενοι ἅμα μὲν ἐν τῷ ψύχει καθηῦδον, 20
 ἅμα δὲ ἐφύλαττον αὐτὸν εἰ καὶ τὴν νύκτα ἐστήξοι. ὁ
 δὲ εἰστήκει μέχρι ἔως ἐγένετο καὶ ἥλιος ἀνέσχεν· ἔπειτα
 ὦχετ' ἀπιὼν προσευξάμενος τῷ ἡλίῳ. Εἰ δὲ βούλεσθε
 ἐν ταῖς μάχαις· τοῦτο γὰρ δὴ δίκαιόν γε αὐτῷ ἀπο-
 δοῦναι. ὅτε γὰρ ἡ μάχη ἦν, ἐξ ἧς ἐμοὶ καὶ τὰριστεῖα 25
 ἔδοσαν οἱ στρατηγοὶ, οὐδεὶς ἄλλος ἐμὲ ἔσωσεν ἀνθρῶ-
 E πων ἢ οὗτος, τετρωμένον οὐκ ἐθέλων ἀπολιπεῖν, ἀλλὰ
 συνδιέσωσε καὶ τὰ ὅπλα καὶ αὐτὸν ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν,
 ὦ Σώκρατες, καὶ τότε ἐκέλευον σοὶ δίδοναι τὰριστεῖα
 τοὺς στρατηγοὺς, καὶ τοῦτό γέ μοι οὔτε μέμψει οὔτε 30
 ἐρεῖς ὅτι ψεύδομαι· ἀλλὰ γὰρ τῶν στρατηγῶν πρὸς τὸ
 ἐμὸν ἀξίωμα ἀποβλεπόντων καὶ βουλομένων ἐμοὶ δίδοναι
 τὰριστεῖα, αὐτὸς προθυμότερος ἐγένου τῶν στρατηγῶν
 ἐμὲ λαβεῖν ἢ σαυτόν. Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, ἄξιον ἦν
 221 θεάσασθαι Σωκράτη, ὅτε ἀπὸ Δηλίου φυγῇ ἀνεχώρει τὸ 35
 στρατόπεδον· ἔτυχον γὰρ παραγενόμενος ἵππον ἔχων, οἷ-

τος δὲ ὄπλα. ἀνεχώρει οὖν ἐσκεδασμένων ἤδη τῶν ἀνθρώ-
 πων οὗτός τε ἅμα καὶ Λάχης· καὶ ἐγὼ περιτυγχάνω, καὶ
 ἰδὼν εὐθὺς παρακελεύομαι τε αὐτοῖν θαρσεῖν καὶ ἔλεγον
 ὅτι οὐκ ἀπολείψω αὐτῷ. ἐνταῦθα δὴ καὶ κάλλιον ἐθεα-
 σάμην Σωκράτη ἢ ἐν Ποτιδαίᾳ· αὐτὸς γὰρ ἦττον ἐν 5
 φόβῳ ἢ διὰ τὸ ἐφ' ἵππου εἶναι· πρῶτον μὲν ὅσον
 B περιῆν Λάχητος τῷ ἔμφρων εἶναι· ἔπειτα ἔμοιγε ἐδό-
 κει, ὦ Ἀριστόφανες, τὸ σὸν δὴ τοῦτο, καὶ ἐκεῖ δια-
 πορεύεσθαι ὥσπερ καὶ ἐνθάδε, βρενθυόμενος καὶ τῶφ-
 θαλμῷ παραβάλλων, ἡρέμα περισκοπῶν καὶ τοὺς φι- 10
 λους καὶ τοὺς πολεμίους, δῆλος ὢν παντὶ καὶ πάν-
 πόρρωθεν ὅτι εἴ τις ἄψεται τούτου τοῦ ἀνδρός, μάλα
 ἐρῶμένως ἀμυνεῖται. διὸ καὶ ἀσφαλῶς ἀπῆει καὶ ου-
 τος καὶ ὁ ἕτερος· σχεδὸν γάρ τι τῶν οὕτω διακειμέ-
 C νων ἐν τῷ πολέμῳ οὐδὲ ἄπτονται, ἀλλὰ τοὺς προτρο- 15
 πάδην φεύγοντας διώκουσι. Πολλὰ μὲν οὖν ἂν τις καὶ
 ἄλλα ἔχοι Σωκράτη ἐπαινέσαι καὶ θαυμάσια· ἀλλὰ τῶν
 μὲν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων τάχ' ἂν τις καὶ περὶ ἄλλου
 τοιαῦτα εἴποι, τὸ δὲ μηδενὶ ἀνθρώπων ὁμοιον εἶναι,
 μήτε τῶν παλαιῶν μήτε τῶν νῦν ὄντων, τοῦτο ἄξιον 20
 παντὸς θαύματος. οἷος γὰρ Ἀχιλλεὺς ἐγένετο, ἀπεικά-
 σειεν ἂν τις καὶ Βρασίδαν καὶ ἄλλους, καὶ οἷος αὖ
 D Περικλῆς, καὶ Νέστορα καὶ Ἀντήνορα, εἰσὶ δὲ καὶ
 ἕτεροι· καὶ τοὺς ἄλλους κατὰ ταῦτ' ἂν τις ἀπεικάζοι·
 οἷος δὲ οὕτοσὶ γέγονε τὴν ἀτοπίαν ἄνθρωπος, καὶ αὐ- 25
 τὸς καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ, οὐδ' ἐγγὺς ἂν εὔροι τις ζητῶν,
 οὔτε τῶν νῦν οὔτε τῶν παλαιῶν, εἰ μὴ ἄρα εἰ οἷς
 ἐγὼ λέγω ἀπεικάζοι τις αὐτὸν, ἀνθρώπων μὲν μηδενὶ,
 τοῖς δὲ Σειληνοῖς καὶ Σατύροις, αὐτὸν καὶ τοὺς λό-
 37 γους. καὶ γὰρ οὖν καὶ τοῦτο ἐν τοῖς πρώτοις παρέλι- 30
 πον, ὅτι καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ ὁμοιότατοι εἰσὶ τοῖς Σει-
 E ληνοῖς τοῖς διοιγομένοις. εἰ γὰρ ἐθέλει τις τῶν Σωκρά-
 τους ἀκούειν λόγων, φανεῖεν ἂν πάννυ γελοῖοι τὸ πρῶ-
 τον· τοιαῦτα καὶ ὀνόματα καὶ ῥήματα ἔξωθεν περιам-
 πέχονται, Σατύρου ἂν τινα ὑβριστοῦ δοράν. ὄνους γὰρ 35
 κανθηλίους λέγει καὶ χαλκίας τινὰς καὶ σκυτοτόμους

καὶ βυρσοδέψας, καὶ αἰ διὰ τῶν αὐτῶν ταῦτα φαί-
νεται λέγειν, ὥστε ἄπειρος καὶ ἀνόητος ἄνθρωπος πᾶς
222 ἂν τῶν λόγων καταγελάσειε. διοιγομένους δὲ ἰδὼν αὐ-
τις καὶ ἐντὸς αὐτῶν γιγνόμενος πρῶτον μὲν νοῦν ἔχον-
τας ἔνδον μόνους εὐρήσει τῶν λόγων, ἔπειτα θειοτά- 5
τους καὶ πλεῖστα ἀγάλματα ἀρετῆς ἐν αὐτοῖς ἔχοντας
καὶ ἐπὶ πλεῖστον τείνοντας, μᾶλλον δὲ ἐπὶ πᾶν ὅσον
προσῆκει σκοπεῖν τῷ μέλλοντι καλῶ καὶ ἀγαθῷ ἔσεσθαι.

Ταῦτ' ἐστὶν, ὦ ἄνδρες, ἃ ἐγὼ Σωκράτῃ ἐπαινῶ·
καὶ αὐτὰ μὲν μοι, συμμίσξας ὑμῖν εἶπον ἃ με ὕβρισε. 10
B καὶ μέντοι οὐκ ἐμὲ μόνον ταῦτα πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ
Χαρμίδην τὸν Γλαῦκωνος καὶ Εὐθύδημον τὸν Διοκλέους
καὶ ἄλλους πάνυ πολλοὺς, οὓς οὗτος ἐξαπατῶν ὥς
ἐραστῆς παιδικὰ μᾶλλον αὐτὸς καθίσταται ἀντ' ἐρα-
στοῦ. ἃ δὴ καὶ σοὶ λέγω, ὦ Ἀγάθων, μὴ ἐξαπατᾷ- 15
σθαι ὑπὸ τούτου, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἡμετέρων παθημάτων
γνόντα εὐλαβηθῆναι καὶ μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, ὥσπερ
C νήπιον, παθόντα γνῶναι.

38 Εἰπόντος δὴ ταῦτα τοῦ Ἀλκιβιάδου γέλωτα γενέ-
σθαι ἐπὶ τῇ παρρησίᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἐδόκει ἔτι ἐρωτι- 20
κῶς ἔχειν τοῦ Σωκράτους. τὸν οὖν Σωκράτῃ, Νήφειν
μοι δοκεῖς, φάναι, ὦ Ἀλκιβιάδη. οὐ γὰρ ἂν ποθ' οὕτω
κομψῶς κύκλῳ περιβαλλόμενος ἀφανίσαι ἐνεχείρεις οὐ
ἐνεκα ταῦτα πάντα εἴρηκας, καὶ ὥς ἐν παρέργῳ δὴ
λέγων, ἐπὶ τελευτῆς αὐτὸ ἔθηκας, ὥς οὐ πάντα τού- 25
του ἐνεκα εἴρηκας, τοῦ ἐμὲ καὶ Ἀγάθωνα διαβάλλειν,

D οἰόμενος δεῖν ἐμὲ μὲν σοῦ ἐρᾶν καὶ μηδενὸς ἄλλου,
Ἀγάθωνα δὲ ὑπὸ σοῦ ἐρᾶσθαι καὶ μηδ' ὑφ' ἐνὸς ἄλλου.
ἀλλ' οὐκ ἔλαθες, ἀλλὰ τὸ Σατυρικόν σου δράμα τοῦτο
καὶ Σειληνικόν κατάδηλον ἐγένετο. ἀλλ', ὦ φίλε Ἀγά- 30
θων, μηδὲν πλέον αὐτῷ γένηται, ἀλλὰ παρασκευάζου
ὅπως ἐμὲ καὶ σὲ μηδεὶς διαβάλῃ. Τὸν οὖν Ἀγάθωνα
εἰπεῖν, Καὶ μὴν, ὦ Σωκρατες, κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν·
E τεκμαίρομαι δὲ καὶ ὥς κατεκλίνῃ ἐν μέσῳ ἐμοῦ τε καὶ
σοῦ, ἵνα χωρὶς ἡμᾶς διαλάβῃ. οὐδὲν οὖν πλέον αὐτῷ 35
ἔσται, ἀλλ' ἐγὼ παρὰ σὲ ἐλθὼν κατακλινήσομαι. Πάνυ

γε, φάναι τὸν Σωκράτη, δεῦρο ὑποκάτω ἔμοῦ κατακλί-
 νου. ὦ Ζεῦ, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην, οἷα αὖ πάσχω
 ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου. οἶεταί μου δεῖν πανταχῇ περιεῖναι.
 ἀλλ' εἰ μή τι ἄλλο, ὦ θανμάσιε, ἐν μέσῳ ἡμῶν ἔα
 Ἀγάθωνα κατακεῖσθαι. Ἀλλ' ἀδύνατον, φάναι τὸν Σω- 5
 κράτη. σὺ μὲν γὰρ ἐμὲ ἐπήνεσας, δεῖ δ' ἐμὲ αὖ τὸν ἐπὶ
 δεξιὰ ἐπαινεῖν. ἔάν οὖν ὑπὸ σοὶ κατακλινῇ Ἀγάθων, οὐ
 δὴ που ἐμὲ πάλιν ἐπαινέσεται, πρὶν ὑπ' ἐμοῦ μᾶλλον
 ἐπαινεθῆναι. ἀλλ' ἔασον, ὦ δαιμόνιε, καὶ μὴ φθονήσης
 223 τῷ μεираκίῳ ὑπ' ἐμοῦ ἐπαινεθῆναι· καὶ γὰρ πάννυ ἐπι- 10
 θυμῷ αὐτὸν ἐγκωμιάσαι. Ἰοὺ ἰοῦ, φάναι τὸν Ἀγάθωνα,
 Ἀλκιβιάδη, οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν ἐνθάδε μέναιμι, ἀλλὰ
 παντὸς μᾶλλον μεταναστήσομαι, ἵνα ὑπὸ Σωκράτους
 ἐπαινεθῶ. Ταῦτα ἐκεῖνα, φάναι τὸν Ἀλκιβιάδην, τὰ
 εἰωθότα· Σωκράτους παρόντος τῶν καλῶν μεταλαβεῖν 15
 ἀδύνατον ἄλλω. καὶ νῦν ὥς εὐπόρως καὶ πιθανὸν λόγον
 εὔρεν, ὥστε παρ' ἑαυτῷ τουτονὶ κατακεῖσθαι.
 39 Τὸν μὲν οὖν Ἀγάθωνα ὥς κατακεισόμενον παρὰ τῷ
 Β Σωκράτει ἀνίστασθαι· ἑξαίφνης δὲ κωμιαστὰς ἦκειν
 παμπόλλους ἐπὶ τὰς θύρας, καὶ ἐπιτυχόντας ἀνεωγμέ- 20
 ναις ἐξιόντος τινὸς εἰς τὸ ἀντικρυς πορεύεσθαι παρὰ
 σφᾶς καὶ κατακλίνεσθαι, καὶ φορύβου μεστὰ πάντα
 εἶναι, καὶ οὐκέτι ἐν κόσμῳ οὐδενὶ ἀναγκάζεσθαι πίνειν
 πάμπολυν οἶνον. τὸν μὲν οὖν Ἐρυξίμαχον καὶ τὸν Φαῖ-
 δρον καὶ ἄλλους τινὰς ἔφη ὁ Ἀριστόδημος οἴχεσθαι ἀπιόν- 25
 τας, ἔ δὲ ὕπνον λαβεῖν, καὶ καταδαρθεῖν πάννυ πολὺ
 C ἄτε μακρῶν τῶν νυκτῶν οὐσῶν, ἐξέγρεσθαι δὲ πρὸς ἡμέ-
 ραν ἤδη ἀλεκτρούωνων ἀδόντων, ἐξεγρόμενος δὲ ἰδεῖν
 τοὺς μὲν ἄλλους καθεύδοντας καὶ οἴχομένους, Ἀγάθωνα
 δὲ καὶ Ἀριστοφάνη καὶ Σωκράτη ἔτι μόνους ἐγρηγορέ- 30
 ναι καὶ πίνειν ἐκ φιάλης μεγάλης ἐπὶ δεξιᾷ. τὸν οὖν
 Σωκράτη αὐτοῖς διαλέγεσθαι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὁ Ἀρι-
 στόδημος οὐκ ἔφη μεμνήσθαι τῶν λόγων· οὔτε γὰρ ἐξ
 D ἀρχῆς παραγενέσθαι ὑπὸνυστάζειν τε· τὸ μέντοι κεφά-
 λαιον ἔφη, προσαναγκάζειν τὸν Σωκράτη ὁμολογεῖν αὐ- 35
 τοὺς τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς εἶναι κωμῳδίαν καὶ τραγωδίαν

ἐπίστασθαι ποιεῖν, καὶ τὸν τέχνη τραγωδοποιὸν ὄντα
κωμωδοποιὸν εἶναι. ταῦτα δὲ ἀναγκαζομένους αὐτοὺς
καὶ οὐ σφόδρα ἐπομένους νυστάζειν, καὶ πρῶτον μὲν
καταδαρθεῖν τὸν Ἀριστοφάνη, ἥδη δὲ ἡμέρας γιγνομέ-
νης τὸν Ἀγάθωνα τὸν οὖν Σωκράτῃ κατακοιμήσαντ' 5
ἐκείνους, ἀναστάντα ἀπιέναι, καὶ αὐτὸς ὥσπερ εἰώθει
ἔπεσθαι, καὶ ἐλθόντα εἰς Λύκειον, ἀπονιψάμενον, ὡς-
περ ἄλλοτε τὴν ἄλλην ἡμέραν διατρίβειν, καὶ οὕτω
διατρίψαντα εἰς ἑσπέραν οἴκοι ἀναπαύεσθαι.

**Bei dem Verleger sind auch nachstehende Bücher
erschienen:**

- Beck, J. R. W.**, Leitfaden für den ersten Unterricht in der französischen Sprache auf deutschen gelehrten Schulen. Mit Andeutungen für einen höhern Cursus. 8. 1823. 9 Gr.
- Cicero de officiis libri tres.** Recens. rotis que et indicib. orn. F. G. Born. 8 maj. 1799. 1 Thlr. 8 Gr.
- Choix des plus jolis contes arabes tirés des mille et une nuit** par M. A. Henri. 2 Vol. 1810. 1 Thlr. 16 Gr.
- Chrestomathia poetica**, oder: auserlesene Stücke aus Catull, Virgil, Horaz und Martial, erklärt von Gessner u. herausgegeben von J. M. Heinze. 8. 1787. 12 Gr.
- Comedies, les, de Terence** par Mad. Dacier avec des notes françaises, auxquelles on en a ajouté d'allemandes pour ce qui concerne les proverbes, Gallicismes, Indiotismes et autres phrases les plus difficiles par F. J. Tholosan. 8. 1781. 16 Gr.
- Filippi, D. A.**, italien.-deutsches und deutsch-italien. Wörterbuch. 2 Thle. gr. 8. 1817. 8 Thlr.
- Haas, J. G.**, Anweisung die hebräische Sprache ohne mündlichen Unterricht zu studiren. 8. 1800. 6 Gr.
- — hebräisch. Speccius oder Ueb. in der hebr. Sprache; nach den grammatik. Regeln eingerichtet. 8. 1801. 6 Gr.
- — Unterricht in den Anfangsgründen der griech. Sprache. 8. 1803. 12 Gr.
- — kurze Anweisung zum Uebersetzen des Deutschen ins Lateinische. 1804. 8 Gr.
- — griechischer Speccius, oder kleine Uebersetzungen aus dem Deutschen ins Griechische, zur Erleichterung des Lehrers und Lernenden der griechischen Sprache. 4te Aufl. 1822. 6 Gr.
- Münnich, K. H. W.**, Sprach- und Denkübungen für Anfänger und Geübtere aus Ableitungen und Zusammensetzungen in Vorlegeblättern. 8. 1821. 8 Gr.
- Plinius, Naturgeschichte**, übersetzt von Johann D. Denso. 2 Bde. 4. 1764. 5 Thlr. 12 Gr.
- Plutarch's Lykurg und seine Gesetzgebung**, übers. u. mit Anmerk. begleitet von A. W. Wettengel. 8. 1821. 12 Gr.
- Pölitz, K. H. L.**, die philosophischen Wissenschaften in einer encyclopäd. Uebers. für Vorlesungen dargest. gr. 8. 1813. 16 Gr.
- Rebs, Mr. L. G.**, Andachtsbuch für die Jugend; oder Erhebungen des Geistes und Herzens in Gebeten, Betrachtungen und Liedern für die Schule und das Haus. 8. 1821. 18 Gr.
- — Anweisung zum Rechnen für Lehrer und Lernende. Mit besonderer Hinsicht auf die Elementarmethode. 1r Cursus enthält das Kopfrechnen. 2r Cursus das Tafelrechnen. 1r Thl. 12 Gr. 2r Thl. 15 Gr.
- Schröder, J. F.**, hebräisches Uebungsbuch, enthaltend die evangelischen Pericopen zum Uebersetzen aus dem Deutschen ins Hebräische, mit der nöthigen Phraseologie und beständigen Hinweisungen auf die Grammatik von Gesenius, nebst unpunktirten Wörtern und Stücken zur Uebung in der Vocalsetzung. gr. 8. 1821. 15 Gr.
- — deutsch-hebräisches Wörterbuch. gr. 8. 4 Thlr.
- Schulze, M. J. D.**, Chrestomathie aus französ. Uebersetzungen latein. u. griech. Klassiker für Gymnasien u. andere Lehranstalten. Nebst einer Uebersicht der franz. Uebers. d. griech. u. latein. Klassiker nach alphabet. Ordnung der Schriftsteller. gr. 8. 21 Gr.

Plato,

Convivium in usum scholarum

Lipsia 1823

A.gr.b. 2660

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10237540-5